

Evaluace vlivu majetku města Otrokovice na jeho financování

Bc. Petra Melicharová

Diplomová práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra Melicharová**
Osobní číslo: **M12844**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Evaluace vlivu rozsahu majetku města Otrokovice na její financování**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se vymezení základních pojmů v oblasti finančních systémů územní samosprávy.
- Popište a vysvětlíte základní pojmy z oblasti majetku územních samospráv.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou charakteristiku majetku Otrokovice.
- Proveďte analýzu rozpočtu města od roku 2005 po současnost.
- Proveďte analýzu majetku města Otrokovice.
- Navrhněte opatření pro hospodaření města Otrokovice.

Závěr

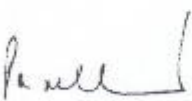
Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

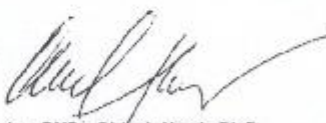
- MARKOVÁ, Hana.** Finance obcí, měst a krajů. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
ROSEN, Harvey, S. a Ted GAYER. Public finance. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, 2010, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1.
ŠEVIC, Željko. Local public finance in Central and Eastern Europe. Cheltenham: Edward Elgar, 2008, 490 s. ISBN 978-1-84376-658-2.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jiří Macháček
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 17. února 2014
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2014

Ve Zlíně dne 17. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomira Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použité informační zdroje jsem citoval;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

29.4. 2014

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tématem diplomové práce je Evaluace vlivu majetku města Otrokovice na jeho financování. Cílem práce je rozbor rozpočtu města Otrokovice s návazností na financování majetku.

Teoretická část vysvětluje finanční systém územní samosprávy, strukturu rozpočtu, rozpočtový proces, rozpočtové zásady a další. V druhé části je charakteristika dlouhodobého majetku, jeho členění, nabývání a oceňování. V analytické části je provedena krátká socio-ekonomická analýza města Otrokovice. Dále analýza příjmové a výdajové části rozpočtu a majetku města v letech 2005 až 2012. Na základě zjištěných informací je sestaveno doporučení pro město Otrokovice vedoucí k případnému zlepšení stávajícího stavu.

Klíčová slova: rozpočet, příjmy, výdaje, majetek, analýza, náklady, opravy, investice

ABSTRACT

The subject of the diploma thesis is Evaluation of the impact of the range of city property of Otrokovice for its funding. The aim of the thesis is to analyse budget of Otrokovice city with consideration towards asset financing.

Theoretical part explains financial system of the municipality, budgeting process and principles, structure of budget and others. In the second part there is a characteristic of long-term assets, its classification, acquisition and evaluation. In analytical part is short socio-economic analysis of Otrokovice. In addition, there is income and expense analysis of the budget and analysis of assets between 2005 and 2012. Recommendation for Otrokovice city to improve current situation is formed on the basis of acquired information.

Keywords: budget, revenues, costs, property, analyse, repairs, investment

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce panu Ing. Jiřímu Macháčkovi, za jeho odborné vedení, cenné připomínky a pomoc při vypracování mé diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 FINANČNÍ SYSTÉM ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY.....	14
1.1 PRINCIPY FINANČNÍHO SYSTÉMU ÚZEMÍ SAMOSPRÁVA.....	14
1.2 ROZPOČET OBECNĚ.....	14
1.3 FUNKCE ROZPOČTU	16
1.4 ROZPOČTOVÉ PLÁNOVÁNÍ A ROZPOČTOVÝ VÝHLED	16
1.5 STRUKTURA ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	17
1.6 PŘÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ.....	17
1.6.1 Daňové příjmy	18
1.6.2 Nedaňové příjmy	18
1.7 VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ.....	19
1.8 DOTACE A TRANSFERY	19
1.9 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	22
1.10 ROZPOČTOVÉ ZÁSADY	23
1.11 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	24
1.11.1 Zásady rozpočtové skladby	24
1.11.2 Porušení rozpočtové kázně.....	25
1.12 ZÁVĚREČNÝ ÚČET	25
1.13 MIMOROZPOČTOVÉ FONDY	26
2 MAJETEK OBCE.....	27
2.1 ZPŮSOBY NABYTÍ MAJETKU PO ROCE 1989	28
2.2 NABYTÍ MAJETKU	28
2.2.1 Smluvní nabývání	28
2.2.2 Bezúplatné smluvní nabývání	28
2.2.3 Úplatné smluvní ujednání	29
2.2.4 Nabývání jinými způsoby	29
2.3 HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM.....	29
2.4 DRUHY MAJETKU	30
2.5 PODROZVAHOVÝ MAJETEK	31
2.6 INVENTARIZACE MAJETKU	31
2.7 OCEŇOVÁNÍ MAJETKU	32
2.7.1 Pořizovací cena.....	32
2.7.2 Reprodukční cena	32
2.7.3 Vlastní náklady.....	32
2.7.4 Jmenovitá hodnota.....	32
2.7.5 Ocenění 1 Kč.....	33
2.7.6 Reálná hodnota.....	33
2.8 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ A OPRAVY	33
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	34
3 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	35

3.1	POLOHA A VNĚJŠÍ VZTAHY	35
3.2	HISTORIE A VÝVOJ OBCE.....	35
3.3	PŘÍRODNÍ ZDROJE.....	36
3.4	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	37
3.4.1	Kvalita ovzduší.....	37
3.4.2	Odpadové hospodářství.....	38
3.4.3	Hlukové zatížení.....	38
3.4.4	Protipovodňová opatření.....	39
3.4.5	Veřejná zeleň.....	39
3.5	OBYVATELSTVO	39
3.5.1	Historický vývoj do roku 1992.....	39
3.5.2	Obyvatelstvo v letech 2005 až 2012.....	40
3.5.3	Pohyb obyvatelstva v letech 2003 až 2012	41
3.5.4	Vzdělanost obyvatelstva	41
3.5.5	Obyvatelstvo podle státního občanství	42
3.6	BYDLENÍ.....	42
3.7	INFRASTRUKTURA A OBČANSKÁ VYBAVENOST	43
3.7.1	Školství	43
3.7.2	Zdravotnictví	44
3.7.3	Sociální služby	44
3.7.4	Doprava.....	44
3.7.5	Vodovodní síť.....	45
3.7.6	Kanalizační síť a ČOV.....	45
3.7.7	Ostatní služby	46
3.8	TRH PRÁCE.....	46
3.8.1	Ekonomická aktivita	46
3.8.2	Vyjíždka za prací	48
3.8.3	Nezaměstnanost.....	48
3.9	HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST.....	49
3.10	CESTOVNÍ RUCH.....	50
4	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA	51
4.1	ROZPOČET V ROCE 2005	51
4.1.1	Příjmy.....	53
4.1.2	Výdaje.....	54
4.2	ROZPOČET V ROCE 2006.....	55
4.2.1	Příjmy.....	57
4.2.2	Výdaje.....	58
4.3	ROZPOČET V ROCE 2007	59
4.3.1	Příjmy.....	60
4.3.2	Výdaje.....	61
4.4	ROZPOČET V ROCE 2008	62
4.4.1	Příjmy.....	63
4.4.2	Výdaje.....	64
4.5	ROZPOČET V ROCE 2009	65
4.5.1	Příjmy.....	67

4.5.2	Výdaje	68
4.6	ROZPOČET V ROCE 2010	69
4.6.1	Příjmy.....	70
4.6.2	Výdaje	71
4.7	ROZPOČET V ROCE 2011	72
4.7.1	Příjmy.....	74
4.7.2	Výdaje	75
4.8	ROZPOČET V ROCE 2012	76
4.8.1	Příjmy.....	77
4.8.2	Výdaje	78
4.9	ZHODNOCENÍ VÝVOJE ROZPOČTU	80
4.9.1	Příjmy.....	80
4.9.2	Výdaje na investice.....	81
5	ANALÝZA MAJETKU MĚSTA.....	83
5.1	DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	83
5.1.1	Stavby	84
5.2	DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK	86
5.3	DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	86
5.4	ODPISY	87
5.5	VÝDAJE NA OPRAVY A UDRŽOVÁNÍ	88
6	NÁVRH OPATŘENÍ PRO MĚSTO OTROKOVICE	91
6.1	ZAVEDENÍ FONDU OPRAV.....	92
6.2	ZVÝŠENÍ CEN VSTUPNÉHO.....	93
6.3	MĚSTSKÉ BYTY	95
	ZÁVĚR	98
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	100
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	103
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	104
	SEZNAM TABULEK	106
	SEZNAM PŘÍLOH	108

ÚVOD

Ve městě Otrokovice jsem vyrůstala a bydlím zde již od narození. Proto téma diplomové práce Evaluace vlivu majetku města Otrokovice na jeho financování pro mě byla jasná volba. Jako dlouholetá obyvatelka tohoto města se zajímám o dění v našem městě, a to zejména jak město hospodaří a kam zejména směřují prostředky z rozpočtu.

Téma hospodaření a majetek se netýká jen podnikatelského prostředí, ale v posledních letech nabývá na důležitosti i ve veřejném sektoru. Stejně tak jako firmy a podnikatelé hospodaří tak, aby svůj majetek rozvíjeli s cílem zajistit dlouhodobou prosperitu firmy a s tím i výnosy a uspokojení potřeb svých zákazníků, tak i ten nejmenší územně samosprávný celek musí zabezpečovat potřeby svých občanů.

V současném světě korupce a úplatků ve veřejné správě by se měl každý občan zajímat o hospodaření a plánovaných investicích obce.

Cílem této diplomové práce je analýza rozpočtových příjmů a výdajů v letech 2005 až 2012, a tak zjistit vývoj příjmů a výdajů v čase. Důležité je zaměření na výdaje-investice. Dále bude provedena analýza majetku taktéž v letech 2005 až 2012. Zde bude zachycen nedůležitější majetek pro město Otrokovice a jeho vývoj v letech 2005 až 2012. Samozřejmě bude provedena analýza výdajů spojených s majetkem města. Těmito výdaji budou zejména výdaje na opravy a udržování majetku a již zmíněné investice.

V první, teoretické části se zaměřím na rozpočet města, jeho příjmy a výdaje, ale také na rozpočtový proces, rozpočtové zásady, ale i závěrečný účet a mimorozpočtové fondy. Dále v teoretické části budou popsány nejdůležitější poznatky k majetku města. Jedná se zejména hospodaření s majetkem, druhy majetku, nabývání, oceňování a inventarizace majetku.

V praktické části představím město Otrokovice v krátké socioekonomické analýze, dále provedu analýzu rozpočtu s ohledem na jeho příjmy a výdaje. Poslední částí bude analýza majetku města a výdaji na jeho opravy a udržování.

V teoretické části bylo čerpáno zejména z knižních publikací týkající se veřejné správy. Podklady pro praktickou část byly čerpány zejména ze zdrojů, jako je Český statistický úřad, účetní výkazy obce, a to zejména rozvaha, závěrečné účty, schválené rozpočty. Dále vycházím interních materiálu obce, které mi poskytlo ekonomické oddělení Městského úřadu Otrokovice. Všechny použité zdroje jsou uvedeny na konci této práce.

V závěru práce vyhodnotím získané poznatky z provedených analýz a navrhnu doporučení pro město Otrokovice.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ SYSTÉM ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Český vládní a správní systém byl donedávna složen pouze ze dvou vrstev, národního centra a obcí. V současné době je nezávislých obcí podstatně více, než bylo v roce 1989. Mnoho měst a vesnic, které byly nuceny sloučit se do větších správních jednotek během komunistického období, mohly získat zpět svou nezávislost po roce 1989. Tyto města a obce to udělali s nadšením, které odráží horlivou místní poptávku po politické autonomii. (Ševic, c2008, s. 141-142)

1.1 Principy finančního systému území samospráva

V systému místních financí jsou vymezovány různé principy finančního systému územní samosprávy. Peková uvádí shrnutí principů:

- hospodaření podle ročního rozpočtu;
- vytváření mimorozpočtových fondů v omezené míře;
- konzistence finančního systému územní samosprávy s veřejnými financemi;
- určitý stupeň municipální a regionální autonomie, tzn. rozhodovací pravomoc;
- spravedlnost a slušnost;
- solidarita;
- průhlednost finančního systému;
- stabilita finančního systému;
- stabilita pravidel hospodaření;
- účinnost finančního systému;
- administrativní nenáročnost finančního systému;
- určitý stupeň kontroly ze strany ústřední vlády aj. (2004, s. 197-200)

1.2 Rozpočet obecně

Marková charakterizuje rozpočet jako druhý z pilířů, vedle majetku, na kterém stojí hospodaření územních celků. V nejširším pojetí můžeme chápat rozpočet jako produkt historického vývoje společnosti a její ekonomiky a charakterizovat jej jeho základní funkcí,

tj. jako dokument schválený nejvyšším orgánem státu, zákonodárným sborem, a stanovící předpokládané příjmy a výdaje státu na jednorocní období. (2000, s. 65)

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány rozpočty. Tyto rozpočty jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují jak příjmy, které obec získá na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak i příjmy generované jejich vlastní činností. (Peková, 1997, s. 68)

Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán, stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě, s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, který je typický pro všechny rozpočty. (Peková, 1997, s. 68)

Podle Provazníkové lze hospodaření charakterizovat tímto vztahem:

$$F1 + P - V = F2$$

kde F1 – stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P – příjmy

V – výdaje

F2 – stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období (2009, s. 57)

Peková popisuje rozpočet obce následovně:

- decentralizovaný peněžní fond, ve kterém se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů;
- bilance, která bilancuje veškeré příjmy a výdaje za příslušné období;
- finanční plán, podle kterého hospodaří obec v příslušném rozpočtovém období;
- nástroj prosazování cílů obecní politiky. (1997, s. 68)

Územní rozpočty mají respektovat rozdílné preference obyvatelstva. (Marková, 2000, s. 65)

Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný, ale může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splacení jistiny úvěrů z předchozích let. Schodkový rozpočet je možné schvalovat v případě, že bude možné schodek uhradit finančními prostředky z minulých let nebo z návratných zdrojů, tj. např. smluvně zabezpečenou půjčkou či úvě-

rem nebo návratnou finanční výpomocí či výnosem z prodeje vlastních dluhopisů. (Marková, 2000, s. 69)

Rosen charakterizuje deficit jako přebytek výdajů nad příjmy v určitém časovém období. Pokud jsou naopak příjmy vyšší jako výdaje, jedná se o přebytek. (2010, s. 461)

Skončí-li roční rozpočtové období s kladným zůstatkem, převede se tato částka do prostředků použitelných v roce následujícím ke krytí rozpočtových výdajů nebo si tuto částku může převést do peněžních fondů. (Marková, 2000, s. 69)

Skončí-li roční rozpočtové období se záporným výsledkem, je nutné uhradit rozpočtové schodek, a to buď z prostředků minulých let, nebo z návratných finančních zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech. (Marková, 2000, s. 70)

Podle Provazníkové, ale i jiných autorů musí být rozpočet reálný, pravdivý a úplný. (2009, s. 70)

1.3 Funkce rozpočtu

Podle Pekové každý územní rozpočet plní tyto důležité funkce:

- alokačním, která je na úrovni územní samosprávy rozhodující. Prostřednictvím finančních prostředků soustředěných v územním rozpočtu se financují různé potřeby;
- redistribuční, jejíž využití na úrovni územní samosprávy je však omezené, zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům;
- stabilizační, jejíž využití je rovněž omezené. (2004, s. 201)

1.4 Rozpočtové plánování a rozpočtový výhled

Má-li péče o finanční rovnováhu, která je základem hospodářské existence každého subjektu, být opravdu úspěšná, nesmí se tak díť pouze se zřetelem k jednotlivým konkrétním příjmům a výdajům, ale i se zřetelem k budoucnosti. (Marková, 2000, s. 66)

Rozpočty územních celků tvoří v ČR spolu se státním rozpočtem a rozpočty státních fondů určitou propojenou soustavu, ve které jsou jednotlivé články samostatné a zároveň mezi sebou provázané. (Marková, 2000, s. 66)

Obce hospodaří podle vlastního rozpočtu příjmů a výdajů a s využitím vlastních peněžních fondů. Pravidla hospodaření s rozpočtovými prostředky jsou stanovena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. (Marková, 2000, s. 66-67)

Územní celky mají pro finanční hospodaření stanovou povinnost sestavovat rozpočet na jeden rok, mají také za povinnost sestavovat rozpočtový výhled. Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Rozpočtový výhled obsahuje základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobějších závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Má také přispět k vytváření podmínek pro dlouhodobější akce, které překračují rámec jednoho roku. (Marková, 2000, s. 67)

Zákon dává možnost zvolit si míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Každý územní samosprávný celek jej sestavuje alespoň ve čtyřech základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky. (Provazníková, 2009, s. 73)

1.5 Struktura územních rozpočtů

Ve většině zemí se rozpočet obce zpravidla sestavuje ve dvojím průřezu a to běžné a kapitálový rozpočet. Oddělení běžného hospodaření od hospodaření investičního umožňuje přehledně analyzovat, na co jsou vynakládány daňové i nedaňové příjmy, umožňuje analyzovat nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a únosnou výši dluhové služby. (Provazníková, 2009, s. 67)

Při rozdělování výdajů mezi běžný a kapitálový rozpočet existují určité „šedé“ oblasti. Stroje a zařízení se střednědobou životností lze zařadit do obou rozpočtů. (Provazníková, 2009, s. 68)

1.6 Příjmy územních rozpočtů

Příjmy rozpočtů je možné třídit do několika hledisek. Lajtkepová uvádí nejdůležitější a v praxi nejvíce používanější hlediska:

- Hledisko návratnosti

Z tohoto hlediska rozdělujeme na návratné příjmy, to jsou ty, které má rozpočet k dispozici jen na určitou dobu a poté je musí vrátit. Příkladem mohou být bankovní úvěry a finanční prostředky z emise cenných papírů. Dále jsou to nenávratné příjmy, které má rozpočet

k dispozici natrvalo. Jsou to takové příjmy, které plynou jednosměrně do rozpočtu. Zde můžeme uvést příklad poplatky. (2007, s. 51)

- Hledisko časové

Zde dělíme příjmy na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou určeny ke krytí běžných výdajů. Jejich konstrukce neodpovídá tomu, aby byly schopny krýt kapitálové výdaje. Kapitálové příjmy jsou naopak určeny ke krytí investičních výdajů. (2007, s. 51)

- Hledisko závaznosti

Toto hledisko rozděluje příjmy na obligatorní a fakultativní. Obligatorní příjmy jsou ty, které jsou povinné ze zákona. Typickým představitelem jsou daně. Fakultativní příjmy závisejí na rozhodnutí autority, zda-li budou zavedeny a vybírány. Zde můžeme uvést například místní poplatky. (Lajtkepová, 2007, s. 51)

1.6.1 Daňové příjmy

Tyto příjmy představují rozhodující část příjmů veřejných rozpočtů. Zahrnují daně, cla a obvykle i povinné příspěvky na sociální zabezpečení. (Lajtkepová, 2007, s. 52)

Důležitým rozdělením daní z hlediska rozpočtu je daně sdílené a svěřené. Výnos sdílených daní je podle určitého klíče rozdělen mezi jednotlivé úrovně státní správy. Do těchto daní můžeme zahrnout například daň z příjmů právnických a fyzických osob a DPH. (Lajtkepová, 2007, s. 52)

Svěřené daně jsou ty, jejichž celý výnos plyne do určitého typu rozpočtu. V ČR jsou typickou svěřenou daní daň z nemovitosti. Její celý výnos plyne do místních rozpočtů. (Lajtkepová, 2007, s. 53)

1.6.2 Nedaňové příjmy

U nedaňových příjmů je možnost jejich ovlivnění územními samosprávnými celky vyšší. (Provazníková, 2009, s. 94)

Lajtkepová charakterizuje nedaňové příjmy jako:

- příjmy z podnikání – jsou to především příjmy z činnosti veřejných podniků, které zabezpečují pro různé subjekty veřejné statky;
- příjmy z podnikání s majetkem – jsou příjmy z prodeje nebo pronájmu majetku. Příjmy z prodeje majetku jsou kapitálovým příjmem, pronájem je běžným příjmem;

- poplatky za úkony – jsou jednorázovými platbami za určité, předem definované úkony, například za vydání cestovních pasů. (2007, s. 56)

1.7 Výdaje územních rozpočtů

Stejně jako příjmy i výdaje můžeme rozdělit podle jednotlivých hledisek.

- Hledisko časové

Toto hledisko dělí výdaje na běžné a kapitálové. Z běžných výdajů se financují běžné, opakující se potřeby v rozpočtovém roce. (Lajtkepová, 2007, s. 59)

Kapitálové výdaje jsou určeny k financování dlouhodobých potřeb, které zpravidla přesahují jedno rozpočtové období. (Lajtkepová, 2007, s. 60)

- Hledisko návratnosti

Menší část výdajů může mít povahu návratných výdajů. Jedná se zejména o návratné půjčky. Nenávratné výdaje jsou rozhodující částí výdajů. Souvisí to s podstatou veřejných financí. (Lajtkepová, 2007, s. 60)

Výdaje ovlivňuje celá řada faktorů. Jsou to například faktory demografické, politické, inflační vlivy aj. (Lajtkepová, 2007, s. 63)

1.8 Dotace a transfery

Obce jsou mimo činnosti v rámci samostatné působnosti zodpovědné i za výkon přenesené působnosti. K jejímu financování slouží zejména dotace a správní poplatky. (Provazníková, 2009, s. 147)

Dotace jsou v zákoně chápány jako nenávratně poskytnuté prostředky, za které neexistuje „protiplnění“. (Marková, 200, s. 102)

Významnou součástí příjmů obecních rozpočtů jsou dotace. Dotace se poskytují jako:

- běžné dotace na financování provozních potřeb a jsou poskytovány ve formě účelových a neúčelových dotací;
- kapitálové dotace, které jsou vždy přísně účelové, přesně zúčtovatelné a slouží k financování konkrétní investice. (Lajtkepová, 2007, s. 100)

Jiným kritériem rozdělení dotací je způsob, jakým je obec získává. Pokud mají obce na dotace automaticky nárok a dostávají je pravidelně, aniž by o ně museli žádat, hovoříme

o nárokových dotacích. V případě, že obec musí o dotaci žádat, musí splnit určitá kritéria a nemá na ně automaticky nárok – jedná se tedy o dotaci nenárokovou. (Provazníková, 2009, s. 147)

Podle Provazníková jsou v současné době obcím přidělovány následující typy dotací:

- na základě jejich definování a schválení v zákoně o státním rozpočtu na příslušný rok;
- z kapitoly všeobecná pokladní správa státního rozpočtu, kterou spravuje Ministerstvo financí;
- dotace z rozpočtových kapitol některých ministerstev;
- dotace ze státních mimorozpočtových fondů;
- dotace od krajů;
- dotace z Evropské unie, které mají v posledních letech čím dál větší význam pro obce. (2009, s. 147-149)

Následující tabulka zachycuje přehledně příjmy i výdaje rozpočtu města.

Tab. 1 Příjmy a výdaje rozpočtu územních samosprávných celků

PŘÍJMY			VÝDAJE	
Běžné	daňové	svěšené daně	Běžné (neinvestiční)	mzdy a platy
		sdílené daně		povinné pojistné za zaměstnance
		místní poplatky		materiálové
		správní poplatky		energie
	nedaňové	poplatky za služby		nájemné
		příjmy z pronájmu majetku		sociální dávky
		příjmy z organizačních složek a příspěvkových organizací		výdaje na municipální podniky
	zisk o z obecních podniků			sankce za porušení rozpočtové kázně
	dividendy z akcií, přijaté úroky			úroky
	transfery - dotace (účelové, neúčelové)			pokuty
Kapitálové	z prodeje majetku		Kapitálové (investiční)	ostatní (dary apod.)
	z prodeje akcií a majetkových podílů			dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům
	kapitálové transfery (účelové, neúčelové)			neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím
	přijaté úvěry			výdaje na sdružování fin. prostředků
	příjmy z emise komunálních obligací			na hmotný a nehmotný majetek
	přijaté splátky půjček			nákup cenných papírů
Ostatní	doplňkové, přijaté sankční pokuty apod.		Ostatní	kapitálové dotace poskytnuté organizačním složkám a jiným subjektům
				investiční příspěvky organizačním složkám
				investiční půjčky různým subjektům
				splátky úvěrů

Zdroj: (Peková, 2008, s. 263)

1.9 Rozpočtový proces

Pod rozpočtovým procesem rozumíme souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. V ČR se rozpočet sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky. Jednotlivé fáze rozpočtového procesu lze rozdělit do těchto etap:

- analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období;
- sestavení návrhu rozpočtu;
- projednávání a schválení;
- kontrola plnění rozpočtu;;
- následná kontrola;
- aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu. (Provazníková, 2009, s. 70)

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro tvorbu rozpočtu provádí výkonný orgán obce, většinou finanční výbor. Podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled. Sestavování rozpočtu dále navazuje na údaje z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Dále rozpočet odráží vazby na jiné rozpočty. Návrh musí obsahovat konkrétní požadavky jednotlivých vedoucích odborů a zastupitelů, případně požadavků svých organizací, které řídí. (Provazníková, 2009, s. 70)

Vlastní návrh by měl vycházet z analýzy hospodaření nejméně dva roky zpět. Sestavený návrh rozpočtu se projednává – podle místních podmínek – ve finančním výboru a v radě obce – tedy výkonnými orgány. Případné připomínky těchto orgánů finanční odbor zpracuje do návrhu rozpočtu. (Provazníková, 2009, s. 70)

Schvalování rozpočtu se skládá z projednání návrhu a vlastního schválení. Projednání rozpočtu se děje na zasedání zastupitelstva, které je veřejné. Zastupitelstvo má výhradní pravomoc ke schvalování rozpočtu. Svolává ho a zpravidla i řídí starosta obce. Zastupitelstvo je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. (Marková, 2000, s. 145)

Pokud se nepodaří schválit návrh rozpočtu do začátku rozpočtového období, potom se až do schválení rozpočtu hospodaří podle tzv. rozpočtového provizoria. Pravidla rozpočtového provizoria stanoví zastupitelstvo obce. (Lajtkepová, 2007, s. 17)

Přehled o skutečném plnění a vypracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány a jejich schválení je v kompetenci volených orgánů. Rozhodnutí o výběru auditora je v plně kompetenci obce. Obec je povinna si nechat přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. A to buď krajským úřadem, nebo osloví auditora či auditorskou společnost. Zpráva o přezkoumání hospodaření obce je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu. (Provažníková, 2009, s. 70)

Případné změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními, která se evidují podle časové posloupnosti. (Koudelka, 2007, s. 132)

1.10 Rozpočtové zásady

Mezi rozpočtové zásady patří například tyto principy:

- a) Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu, nebo-li také zásada omezeného časového použití finančních prostředků. Jedná se o označení skutečnosti, že rozpočtové prostředky se dají použít pouze v příslušném kalendářním roce, pro který byly schváleny.
- b) Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu znamená sestavení takového rozpočtu, který vychází z analýzy hospodářských procesů, schopností odhadů budoucího vývoje apod. Sestavení reálného rozpočtu má zabránit nutnosti různých rozpočtových přesunů.
- c) Zásada účelovosti, vyjadřuje to, že rozpočtové prostředky mohou být používány jen k účelům, pro které byly určeny.
- d) Zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu předpokládá na jenom územní jeden rozpočet, který zahrnuje všechny finanční vztahy. Rozpočet musí být také přehledný, rozčleněn do částí, které je možné porovnávat, k čemuž slouží rozpočtová skladba.
- e) Mezi rozpočtové zásady patří i zásada publicity, která je nejen vyjádřena tím, že je rozpočet projednáván veřejně, schvalován zastupitelskými sbory, ale i tím, že je zveřejňován.
- f) Zásada efektivnosti a hospodárnosti stanoví co nejekonomičtější použití rozpočtových prostředků. (Marková, 2000, s. 139-140)

1.11 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba závazně třídí příjmy a výdaje v celé soustavě veřejných rozpočtů. Jedná se o jednotné třídění, které umožňuje identifikovat všechny peněžní pohyby, zjišťovat veškeré potřebné informace o vývoji příjmů a výdajů, sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace a zjišťovat hospodaření příslušného rozpočtu. (Lajtkepová, 2007, s. 90)

Platná rozpočtová skladby využívá čtyři základní druhy třídění příjmů a výdajů:

- I. Kapitální třídění je v ČR povinné pouze u státního rozpočtu. Pro územní samosprávné celky je nepovinné.
- II. Druhové třídění je základním tříděním. Týká se všech peněžních operací, které třídí peněžní operace do tří základních okruhů – příjmů, výdajů a tzv. financování.
- III. Z hlediska odvětvového se třídí příjmy a výdaje dle odvětví. Výdaje se z tohoto hlediska třídí všechny, z příjmů jen nedaňové a kapitálové příjmy obcí, krajů a dobrovolných svazků obcí s výjimkou příjmů ze splátek půjčených prostředků. Vychází se z účelu, na které se vynakládají finanční prostředky z rozpočtu v souvislosti se zajišťováním potřeb.
- IV. Rozpočtová skladba upravuje tzv. konsolidační třídění, kdy prvkem jsou tzv. záznamové položky. Umožňuje vyloučení duplicity na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů na straně jedné a korekci výdajů na straně druhé. (Provazníková, 2009, s. 111)

Rozpočtová skladba je upravena prováděcím předpisem rozpočtových pravidel. Umožňuje třídění příjmů a výdajů rozpočtu na příjmy a výdaje nenávratné povahy a návratné povahy. Tím lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku rozpočtu. (Provazníková, 2009, s. 110)

1.11.1 Zásady rozpočtové skladby

Mezi zásady rozpočtové skladby Provazníková uvádí:

- zásada jednotnosti a závaznosti, tzn., že každý údaj rozpočtu má své jednoznačně identifikovatelné místo;

- zásada dlouhodobé stability třídění rozpočtu – tato zásada je důležitá z hlediska makroekonomických analýz, z hlediska časové srovnatelnosti rozpočtů, pro analýzu plnění rozpočtů a ostatních mimorozpočtových fondů;
- zásada potřeby agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace, tzn., aby nedocházelo k několikanásobnému načítání některých operací;
- zásadu srozumitelnosti na základě jasně definovaných hledisek;
- zásadu kompatibility s mezinárodními statistickými standardy. (2009, s. 111)

1.11.2 Porušení rozpočtové kázně

Za neoprávněně použité se považují ty prostředky, u kterých bylo stanoveno omezení jejich použitelnosti, ať už účelem nebo časem, případně jinými podmínkami pro jejich čerpání. (Tomancová, 2009, s. 128)

O zadržovaných prostředcích se hovoří tehdy, kdy si územní celek neoprávněně ponechá finanční prostředky, i když mají být odvedeny do státního rozpočtu, státního fondu, a také pokud tuto povinnost nesplní v daném čase. (Tomancová, 2009, s. 128)

Za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je ten, kdo rozpočtovou kázeň porušil, povinen zaplatit penále za každý den z prodlení, nejvýše však do výše tohoto odvodu. (Tomancová, 2009, s. 129)

1.12 Závěrečný účet

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření obce souhrnně zpracovávají formou závěrečného účtu. (Koudelka, 2007, s. 132)

V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění rozpočtové skladby. Součástí je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

Do plnění rozpočtu se zahrnují jen příjmy, které byly skutečně přijaty, či operace, které byly uskutečněny. Do plnění výdajů se zahrnují jen takové čerpání, které se skutečně realizovalo v kalendářním roce. (Marková, 2000, s. 150)

Návrh závěrečného účtu musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před projednáním v zastupitelstvu obce. (Marková, 2000, s. 151)

1.13 Mimorozpočtové fondy

Na základě zákona č. 250/2000 Sb. je v pravomoci zastupitelstva obce zřizovat mimorozpočtové peněžní fondy a to jak:

- účelové;
- neúčelové. (Provazníková, 2009, s. 75)

Častěji jsou zřizovány účelové fondy, které sledují přímou vazbu na financování určitých potřeb (např. na komunální bydlení, opravy památek apod.). Fondy mají zpravidla finanční vztah k územním rozpočtům. Obec může poskytovat dotace do mimorozpočtových fondů. Vznikají však situace, kdy v některém fondu finanční prostředky přebývají, zatímco v jiném se nedostávají. Pravidla hospodaření nedovolují provést přesun finančních prostředků mezi fondy v průběhu rozpočtového období. Lze to provést až při schvalování rozpočtového hospodaření na další rok. Naspořené finanční prostředky na konci roku nepropadají a lze je převést do následujícího roku. (Provazníková, 2009, s. 75)

Město Otrokovice má zřízeny dva mimorozpočtové fondy, a to fond obnovy a fond rozvoje bydlení. Tyto fondy jsou zřízeny v Otrokovicích již delší dobu.

2 MAJETEK OBCE

Mluví-li se o majetku obce v širokém slova smyslu, je potřeba si uvědomit specifickou povahu tzv. rozpočtové sféry. Jde o oblast, kde část obecního majetku má podobu zvláštních peněžních prostředků a s nimi spjatých zvláštních práv a povinností. Jednoduše řečeno, jde o příjmy a výdaje rozpočtu obce. (Havlan, 2008, s. 57)

Vlastnictví majetku je důležitým ekonomickým předpokladem existence územní samosprávy. Z hospodaření s majetkem plynou příjmy do rozpočtu obce. O způsobu využití majetku rozhodují orgány obcí, které jsou také za hospodaření odpovědní občanům. (Marková, 2000, s. 29)

Obec jako vlastník majetku má právo majetek držet, užívat i nakládat s ním. (Marková, 2000, s. 30)

Obce musí vést evidenci o svém majetku. (Provazníková, 2009, s. 228)

Přehled majetku z hlediska jeho struktury můžeme nalézt v rozvaze v peněžním vyjádření. (Peková, 2008, s. 147)

V platné právní úpravě nenajdeme žádný obecný seznam součástí majetku obce. Lze tedy vycházet ze zásady, že principiálně nelze obci upřít právo na žádný druh majetku. Z toho vyplývá, že jako o majetku obce můžeme mluvit o věcech, ideálně o částech věcí, bytech a nebytových prostorách, které obec vlastní, o majetkových právech, která vznikla z činnosti obce. (Havlan, 2008, s. 57)

Obec musí mít minimálně tolik majetku a v takovém rozsahu, druhu a kvalitě, který jí umožní řádně a efektivně plnit její funkce a úkoly. (Havlan, 2008, s. 58)

Podle Pekové je vlastnictví municipálního majetku předpokladem k rozvoji veřejného sektoru a existence a rozvoje. (1997, s. 209)

Majetek je významný z hlediska hodnocení bonity obce. Vymezení obsahu pojmu bonita obce není dosud jednotně definováno. Pojem bonita obcí se uplatňuje mnohdy alternativně k pojmu rating obcí, který je spojován především se schopností splácet dluh. Bonitou v širším slova smyslu rozumíme vlastnosti, které odpovídají charakteru požadavků kladejších na obec. (Peková, 2004, s. 352)

2.1 Způsoby nabytí majetku po roce 1989

V ČR po reorganizaci veřejné správy a samosprávy byl obcím k 1. 1. 1990 veškerý majetek znárodněn. Od té doby až do roku 1990 národní výroby pouze spravovaly státní majetek. Teprve po roce 1989 se vrátila obcím alespoň část majetku. Obce dostaly zpět majetek:

- ze zákona, a to z vlastnictví ČR část tzv. historického majetku;
- rozhodnutím, např. kulturní památky, muzea, galerie, sbírkové předměty apod., které se jako historický majetek vracely do vlastnictví obce pouze na základě rozhodnutí Ministerstva kultury ČR. (Peková, 2008, s. 149)

Dále obce do vlastnictví získaly:

- stavby a pozemky převedené do vlastnictví obcí na základě tzv. původního práva hospodaření;
- bytový fond s pozemky, tvořící jeden funkční celek a domy, které spravovaly podniky bytového hospodářství a postavené státní byty včetně příslušenství domů;
- objekty rozestavěné komplexní bytové výstavby na katastrálním území příslušné obce a majetek investorských organizací. (Peková, 2008, s. 149-150)

2.2 Nabytí majetku

Obec k plnění svých úkolů a funkcí nevystačí jen s majetkem co má. Obec také o svůj majetek přirozenou cestou neustále přichází. Proto obec musí majetek nabývat. (Havlan, 2008, s. 67)

2.2.1 Smluvní nabývání

Je jen velmi málo pravidel a omezení, které se týkají smluvního nabývání majetku. Tyto pravidla a omezení najdeme v zákoně o obcích. (Havlan, 2008, s. 67)

Je-li majetek nabýván smlouvou, měla by být zásadně písemná a s podpisy účastníků. Důležité je rozdělení na bezúplatné a úplatné nabytí majetku. (Havlan, 2008, s. 68)

2.2.2 Bezúplatné smluvní nabývání

Obec může nabýt majetek na základě darovací smlouvy, popř. jiné smlouvy o bezúplatném převodu majetku. Darovací smlouva musí být písemná. K převodu u movitého majetku

dochází odevzdáním a převzetím, u nemovitého majetku zpravidla dnem vkladu do katastru nemovitostí vlastnického práva. (Havlan, 2008, s. 68)

2.2.3 Úplatné smluvní ujednání

Základní pravidlo by mělo znít, že za úplatu lze nabývat majetek, který obec využívá k plnění svých funkcí a úkolů, resp. k péči o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Klíčovou otázkou představuje pochopitelně cena, resp. její výše. (Havlan, 2008, s. 70)

Zásadní význam pro nabývání majetku obcí má zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. (Havlan, 2008, s. 72)

2.2.4 Nabývání jinými způsoby

Obecně lze k nabývání majetku „jinými způsoby“, tj. k mimosmluvnímu nabývání, uvést, že ne vždy je z tzv. titulu nabytí zřejmý den, kdy k tomuto nabytí vlastně došlo. Obvyklé pro mimosmluvní nabývání majetku by mělo být, že na obec zásadně nepřecházejí závazky předchozího majitele. Nabývání jinými způsoby je například nabývání zákonem, což znamená, že zákon je sám „nabývacím titulem“, co vede k nabytí majetku. (Havlan, 2008, s. 93)

Dále je to nabývání na základě zákona, kdy zákon upravuje situace a podmínky, za nichž obec může, popř. musí majetek nabýt. (Havlan, 2008, s. 98)

Dalšími způsoby mohou být nabývání děděním ze závěti, kde obec je uvedena jako dědic a nabývání rozhodnutím příslušného orgánu. (Havlan, 2008, s. 104)

2.3 Hospodaření s majetkem

Majetek obce musí být vždy využíván účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly obce, které jí vyplývají ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. Tyto zásady jsou vymezeny zákonem o obcích. (Marková, 2000, s. 34)

Obce mohou prodat nebo převést majetek na jinou osobu, ale musí přitom dodržet podmínky, které stanovuje zákon o obcích. Záměr prodat, směnit, darovat, pronajmout nebo jej

poskytnou, jako výpůjčku nemovitý majetek musí obec zveřejnit po dobu nejméně 15 dnů před projednáním v orgánech obce vyvěšením na úřední desce. (Marková, 2000, s. 34)

Vlastnictví majetku a možnost s ním disponovat je jedním z ekonomických předpokladů existence obcí. Prostřednictvím majetku může obec ovlivňovat ekonomický a sociální rozvoj daného území. (Provazníková, 2009, s. 228)

Vlastnictví pozemku s sebou nese nejen právo disponovat s ním, ale také povinnost o něj dobře pečovat. (Provazníková, 2009, s. 229)

2.4 Druhy majetku

Peková charakterizuje majetek obcí zejména:

- Hmotný majetek
  - nemovitosti (pozemku, budovy, dopravní cesty);
  - movité věci (tj. vnitřní zařízení budov, stroje, přístroje);
  - majetková práva a pohledávky;
  - peněžní prostředky (v hotovosti i na bankovních účtech);
  - cenné papíry.
- Nehmotná aktiva (software apod.). (2004, s. 359)

Z účetního hlediska se člení majetek podle Pekové:

- Dlouhodobý majetek, který je využíván dlouhodobě k zajištění úkolů, postupně se opotřebovává. Jde o tzv. stálá aktiva. Člení se:
  - dlouhodobý hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok;
  - dlouhodobý nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok;
  - dlouhodobý finanční majetek, např. střednědobé a dlouhodobé cenné papíry, obligace apod.
- Krátkodobý majetek, který se spotřebovává najednou, resp. v průběhu rozpočtového roku. Jedná se o krátkodobá aktiva, oběžný majetek, oběžná aktiva. Mohou to být zásoby, peněžní prostředky v hotovosti i na bankovních účtech, krátkodobé cenné papíry, pohledávky z obchodního styku apod. (2004, s. 359 - 360)

U dlouhodobého majetku hraje roli také pořizovací cena, která musí být vyšší než stanovená hranice. Hranice u dlouhodobého nehmotného majetku je vyšší než 60 000 Kč, pokud nesplňuje tuto hranici, ale cena přesahuje 7 000 Kč, jedná se o drobný dlouhodobý nehmotný majetek. (Svobodová et al, 2011, s. 48-49)

Bez ohledu na výši pořizovací ceny jsou pozemky, kulturní předměty, stavby, budovy, byty, nebytové prostory a další, automaticky dlouhodobý hmotný majetek. (Merlíčková Růžičková, 2011, s. 134)

Cenová hranice u dlouhodobého hmotného majetku je vyšší než 40 000 Kč. Pokud je cena vyšší než 3 000 Kč, ale nedosahuje limitu 40 000 Kč, jedná se o drobný dlouhodobý hmotný majetek. (Svobodová et al, 2011, s. 51-52)

2.5 Podrozvahový majetek

Na podrozvahových účtech obce účtují o takových skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, ale nesplňují všechny podmínky pro provedení účetního případu v hlavní knize. Evidujeme zde drobný dlouhodobý nehmotný majetek, tj. majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok, ale s pořizovací cenou nižší než 7 000 Kč. Dále zde evidujeme drobný dlouhodobý hmotný majetek, který zachycuje hodnotu hmotného majetku s dobou použitelnosti delší než jeden rok, ale s nižší pořizovací cenou než je 3 000 Kč. (Schneiderová, 2010, s. 151)

2.6 Inventarizace majetku

Obec má povinnost vést majetek v účetnictví a provádět jeho inventarizaci. (Havlan, 2008, s. 115)

Inventarizace majetku zahrnuje jednak přípravnou fázi (kdo bude inventarizaci provádět), vlastní porovnání skutečného stavu majetku s účetním stavem, zjištění inventarizačních rozdílů, jejich příčin a možný způsob jejich odstranění, posouzení ocenění majetku. Inventarizace může být řádná, tj. ke dni účetní závěrky nebo mimořádná. Inventarizace se provádí fyzickou inventarizací u hmotného majetku. U finančního majetku, pohledávek se využívá dokladová inventarizace, tzn. na základě uvedených dokumentů a porovnání skutečného stavu majetku a závazků s účetním stavem. (Provazníková, 2009, s. 234)

Výsledkem inventarizace by měl být seznam majetku – tzv. pasport majetku, který by měl obsahovat identifikační údaje, lokalizační charakteristiku, vlastnické vztahy, cenu a způsob ocenění, technické parametry, způsob využití aj. (Provazníková, 2009, s. 234)

2.7 Oceňování majetku

Důležitou součástí dlouhodobého majetku je jeho správné ocenění. České účetní standardy, ale především zákon o účetnictví stanoví, jak se majetek a závazky oceňují. (Nováková, 2006, s. 71)

2.7.1 Pořizovací cena

Pořizovací cena je cena, za kterou byl majetek pořízen včetně nákladů spojené s jeho pořízením. Pořizovací cenou se oceňuje:

- hmotný majetek kromě zásob s výjimkou hmotného majetku vytvořeného vlastní činností;
- nehmotný majetek s výjimkou pohledávek a majetku vytvořeného vlastní činností;
- podíly, cenné papíry a deriváty. (Svobodová et al, 2011, s. 499-500)

2.7.2 Reprodukční cena

Reprodukční pořizovací cena je cena majetku, za kterou by byl majetek pořízen v okamžiku, kdy se o něm účtuje. Jedná se například o bezúplatné nabytí majetku nebo u majetku, u kterého nelze vyčíslit vlastní náklady na vytvoření vlastní činnosti. (Svobodová et al, 2011, s. 499-500)

2.7.3 Vlastní náklady

Podle Svobodové se vlastními náklady oceňuje majetek, který byl vytvořen vlastní činností. Vlastní náklady tvoří přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo k jiné činnosti. (2011, s. 500)

2.7.4 Jmenovitá hodnota

Jmenovitou hodnotou se oceňují peněžní prostředky v hotovosti i na bankovních účtech, ceniny, pohledávky při vzniku a závazky. (Svobodová et al, 2011, s. 499)

2.7.5 Ocenění 1 Kč

Toto ocenění se používá pro kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby, pokud není známa jejich pořizovací cena. (Svobodová et al, 2011, s. 499)

2.7.6 Reálná hodnota

Pro účely zákona o účetnictví se jako reálná hodnota použije buď tržní hodnota, ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce nebo ocenění stanovené podle zvláštních předpisů. (Otrusínová, 2011, s. 76)

2.8 Technické zhodnocení a opravy

V praxi se velmi často nesprávně používají a zaměňují pojmy jako je oprava, technické zhodnocení, rekonstrukce, modernizace, úprava, nástavba, změna vnitřního vybavení apod. Důvodem je, že přesné vymezení není uvedeno v žádném právním předpise. Hranice mezi opravou a technickým zhodnocením je někdy problematické určit. Náklady na opravy a výdaje na ně vynaložené vstupují v témže roce do nákladů. U technického zhodnocení, které zvyšuje vstupní cenu dlouhodobého majetku a uznatelným nákladem je až v budoucím období prostřednictvím odpisů. (Nováková, 2006, s. 77)

Při kontrole je třeba prokázat, že se jednalo o opravu nebo technické zhodnocení a k tomu musí každá účetní jednotka mít shromážděny důkazní prostředky. V rámci kontroly bude ověřován stav majetku před a po provedení změny. Pokud účetní jednotka nemá dostatek důkazů, bude muset využít např. posudku znalce. (Nováková, 2006, s. 77)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Socioekonomická charakteristika obce je analýzou, která poskytuje základní informace o nejdůležitějších oblastech obce. Zahrnujeme sem například informace o demografickém vývoji, zemědělství a průmyslu, občanské a technické vybavení ale i životní prostředí.

3.1 Poloha a vnější vztahy

Město Otrokovice se nachází ve východní části Moravy na území Zlínského kraje. Leží 10 km jihozápadně od krajského města Zlín. Rozkládá se na území o rozloze 1 961 ha v nadmořské výšce 190 m n. m. Sousedními okresy jsou Vsetín, Uherské Hradiště a Kroměříž. Z jižní části hraničí se Slovenskou republikou.

Město vzniklo spojením někdejších vesnic Otrokovice a Kvítkovice. Město lze dělit na místní části Otrokovice, Kvítkovice a Baťov.

Město Otrokovice je obcí s rozšířenou působností.

Otrokovice měly k 1. 1. 2013 celkem 18 327 obyvatel. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

Obr. 1 Poloha města Otrokovice (Správní mapa, ©2006)

3.2 Historie a vývoj obce

Archeologické nálezy objevené v katastru města svědčí o tom, že toto území je osídleno už od mladší doby kamenné. První zmínka o Otrokovicích pochází z roku 1141 v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka. Do poloviny 14. století byly Otrokovice církevním majetkem. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

Starobylé Otrokovice byly ve středověku součástí malenovického panství. Od něho se v roce 1570 odloučily, staly se sídlem samostatného feudálního statku a jeho majitelé si ve vsi zbudovali k bydlení tvrz. Stála již roku 1574 a sloužila zdejším pánům až do roku 1649. Tehdy svou funkci ztratila, protože Otrokovice byly přikoupeny k napajedelskému panství. Další osudy otrokovické tvrze nebyly dosud dobře známy a teprve novější výsledky archivního studia ukazují, že historická budova zde za Rotalů přetrvávala ještě celých 100 let. Staré panské sídlo v Otrokovicích nechala vrchnost zbourat nedlouho před rokem 1767 a místo něj tu byla vystavěna sýpka. Ani ta už nestojí. Na jejím místě dnes je pouze vinárna Sýpka, která připomíná starou historii místa. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

Podle soupisu obyvatel měly roku 1843 Otrokovice 804 obyvatel a Kvítkovice 363. V roce 1941 byla vybudována železniční trať, která vedla z Vídně do Bochni v dnešním Polsku. Zastávka byla v Otrokovicích zřízena ale až v roce 1882. Roku 1899 byla do provozu uvedena lokální trať Otrokovice-Zlín-Vizovice. V roce 1930 rozhodl koncern Baťa o vybudování závodu v Otrokovicích. V roce 1938 je uveden do provozu Baťův plavební kanál, jehož severní vyústění bylo v přístavu v areálu továrny. Ke spojení Otrokovic a Kvítkovic došlo v roce 1960. Roku 1964 byly Otrokovice povýšeny na město. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

V 70. a 80. letech 20. století došlo k dalšímu výraznému zásahu do života města. V důsledku mohutné bytové výstavby opět podstatně vzrostl počet obyvatel, tentokrát na více než dvojnásobek. Z Otrokovic se stalo dvacetitisícové město. Tato změna zároveň znamenala faktickou likvidaci původních Otrokovic - nové paneláky se stavěly přímo v centru města, na území bývalé vesnice Otrokovice. Tradiční zástavba byla z větší části „srovnána se zemí“ a namísto ní vyrostlo centrální sídliště. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

3.3 Přírodní zdroje

Město Otrokovice nemá na svém katastrálním území žádná ložiska nerostných surovin. Nejbližší výskyt surovin je v obci Žlutava, kde se nachází kamenolom. Ten je v provozu již 17 let a podle dostupných informací, by měla těžba kamene trvat dalších několik let.

V katastru Otrokovic najdeme 1 056 ha zemědělské půdy, z toho je 815 orná půda. Jelikož jsou Otrokovice průmyslovým městem, najdeme zde pouze 56 ha lesa.

Katastrem města protékají dvě významné řeky – Morava a Dřevnice. Řeka Morava přibírá zleva přítoky Mojena a Dřevnice, zprava Široký potok. Celý tok je regulovaný. Na levém břehu Moravy se nachází přístaviště. Řeka je spoutaná jezem. (Řeka Morava, ©2014)

Údolí řek Dřevnice a Moravy se může pochlubit řadou cenných přírodních lokalit. Cílem ochrany přírodní památky je uchování jednoho z posledních zbytků mrtvých ramen, který kdysi provázely řeku po celém jejím středním toku s charakteristickými vodními i pobřežními druhy rostlin a živočichů. (Zlínský kraj – Východní Morava, ©2014)

Dále v Otrokovicích nalezneme umělou vodní nádrž, která vznikla těžbou šterku v 30. a 40. letech minulého století. Její rozloha je 13 ha. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

Zvláště je malá studánka u Bělovského jezů. Každoročním tématem je, zda-li voda ze studánky je pitná či nikoliv. Po několik let po sobě ukázaly rozborů, že voda je pitná a zdraví nezávadná. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

3.4 Životní prostředí

3.4.1 Kvalita ovzduší

Město Otrokovice od roku 2011 nemělo na svém území monitorovací stanici, která by vyhodnocovala míru znečištění ovzduší ve městě. Po dvou letech se v roce 2013 realizovala výstavba stanice na měření kvality ovzduší, na jejímž financování se podílelo město Otrokovice. Významná část byla financována formou dotací z Evropské unie, ale i ze státního rozpočtu. Současně se monitorovací stanicí byla instalována světelná tabule na náměstí, která naměřené výstupy prezentuje občanům. Tuto tabuli sledují každé ráno při své cestě do práce. Tabule zobrazuje aktuální naměřené hodnoty, ale i maximální přípustné limity. Musím konstatovat, že se mi za dobu, kdy byla tabule instalována, nestalo, že by došlo k překročení některé z přípustných limitů.

Území města Otrokovice je v rámci Zlínského kraje intenzivně zastavěno objekty průmyslové výroby, proto je nutné zajištění aktuálních informací o stavu ovzduší. Mezi hlavní producenty emisí do ovzduší patří Continental Barum Otrokovice, Otrokovická Teplárna aj.

Současně jsou Otrokovice dopravním uzlem, tudíž přes město projede denně stovky osobních automobilů. Díky obchvatu města Otrokovice se eliminoval počet projíždějících nákladních automobilů.

Otrokovice jsou dynamicky se rozvíjejícím městem, je tedy důležité zajistit kvalitu života ve městě na vysoké úrovni.

Poslední měření ovzduší proběhlo v roce 2010, kdy město Otrokovice mělo dvě stanice k monitorování ovzduší.

U oxidu siřičitého v průběhu měření roku 2010 nebyly imisní limity překročeny. U oxidu siřičitého přetrvává dlouhodobě pozitivní stav v průměru okolo 11 % z 24hodinového imisního limitu.

Hodnoty měření oxidu dusičitého dosahovaly něco málo přes polovinu svého ročního limitu. Roční imisní limit byl tedy s velkou rezervou splněn. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

3.4.2 Odpadové hospodářství

Se světovým problémem se i ve městě Otrokovice projevuje nárůst produkce komunálního odpadu. Na druhou stranu lze ale pozitivně ohodnotit třídění komunálního odpadu podle druhu. Svoz komunálního odpadu, provozování sběrných dvorů, svoz velkokapacitních kontejnerů, třídění a kompostování odpadu, sběr nebezpečných odpadů a mnoho dalšího je zajišťován firmou Technické služby Otrokovice s.r.o. Tato firma zajišťuje svoz odpadu 2x týdně v sídlištní zástavbě, u rodinných domů 1x týdně. Odpad je odvážen na řízenou skládku, kterou provozuje Moravská skládková společnost a.s. v Kvítkovicích. V současné době je provozováno 16 sběrných dvorů napříč městem, tak aby měli občané v blízkosti alespoň jeden sběrný dvůr. (Městský úřad Otrokovice, ©2014), (TS Otrokovice, ©2014)

3.4.3 Hlukové zatížení

Největším zdrojem hluku v Otrokovicích byly osobní a nákladní automobily projíždějící přes Otrokovice. Od otevření obchvatu města a zákazu vjezdu nákladních automobilů nad 7,5 tun do centra města výrazně snížilo hlučnost. S výstavbou obchvatu byla spojena i instalace protihlukových stěn, které mají zabránit hluku od projíždějících automobilů. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

3.4.4 Protipovodňová opatření

Velká část města Otrokovice bylo v roce 1997 zasaženo ničivou povodní. Otrokovice od té doby udělaly kus práce v protipovodňovém opatření jak na řece Moravě, tak i na řece Dřevnici, aby se tato situace neopakovala. Vybuďovala zejména protipovodňové hráze a zábrany.

3.4.5 Veřejná zeleň

Otrokovice považují veřejnou zeleň za důležitou součást města. Během roku probíhá péče o zeleň, ale také probíhá pravidelná výsadba nových rostlin a stromů. Tyto činnosti zajišťuje město ve spolupráci s Technickými službami.

Město Otrokovice v pravidelných intervalech provádí kontroly zejména vzrostlých stromů, které by mohly představovat potenciální nebezpečí v případě pádu. Nevyhovující stromy jsou pokáceny a za každý pokácený strom město Otrokovice vysadí dva nové.

Dlouhodobým cílem je udržovat město zelené, s pěknými zdravými stromy a rozkvetlými záhony.

Veřejnou zeleň negativně ovlivňují průmyslové podniky, ale také silniční a železniční doprava. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

3.5 Obyvatelstvo

3.5.1 Historický vývoj do roku 1992

První písemná zmínka o Otrokovicích je z roku 1141. Podle soupisu obyvatel měly roku 1843 Otrokovice 804 obyvatel a Kvítkovice 363. Růst počtu obyvatel lze vypočítat až po první světové válce v souvislosti s Tomášem Baťou a jeho plánem na vybudování nových výrobních závodů v Otrokovicích. Tomáš Baťa nechal vystavit moderní průmyslovou čtvrť na území, která byla několik let úředně nazývána Baťovem. K dalšímu rozvoji a nárůstu počtu obyvatel došlo v 70. a 80. letech. Tento růst byl spojen s rozmachem dnešního podniku Continental Barum s.r.o. V následující tabulce je zachycen vývoj počtu obyvatel v letech 1961 až 1992. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

Tab. 2 Vývoj počtu obyvatel v letech 1961 až 1992 v Otrokovicích

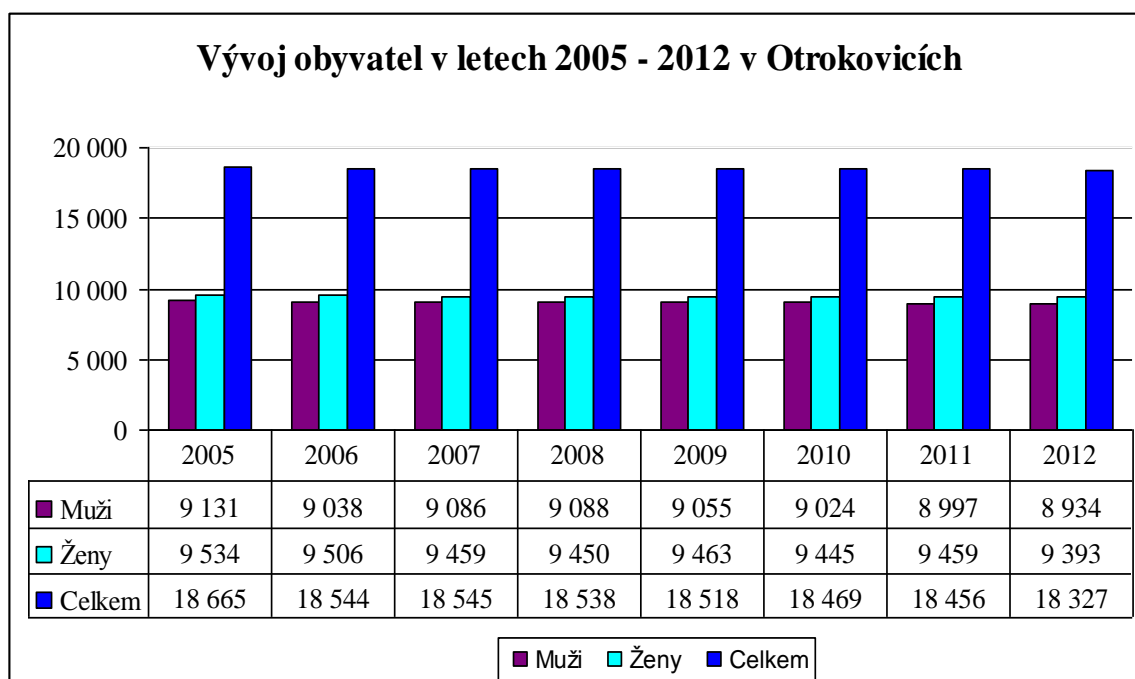
Rok	1961	1971	1981	1989	1990	1991	1992
Počet obyvatel	10 486	12 506	19 210	20 324	20 072	20 361	20 027

Zdroj: Český statistický úřad, ©2014

V letech 1993 až 1996 byl počet obyvatel stále mírně nad 20 000. Od roku 1997 došlo ke snížení počtu obyvatel a do dnešního dne hodnotu 20 000 ani jednou nepřekročily.

3.5.2 Obyvatelstvo v letech 2005 až 2012

V následujícím grafu je zobrazen počet obyvatel v letech 2005 až 2012.

Obr. 2 Vývoj obyvatel v letech 2005 – 2012 v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014)

Následující graf zobrazuje věkové skupiny obyvatel ve městě Otrokovice ke dni 31. 12. 2012. Z těchto dat můžeme určit průměrný věk, který je 42,3 let.

*Obr. 3 Věková skladba obyvatel Otrokovice ke dni 31. 12. 2012
(vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014)*

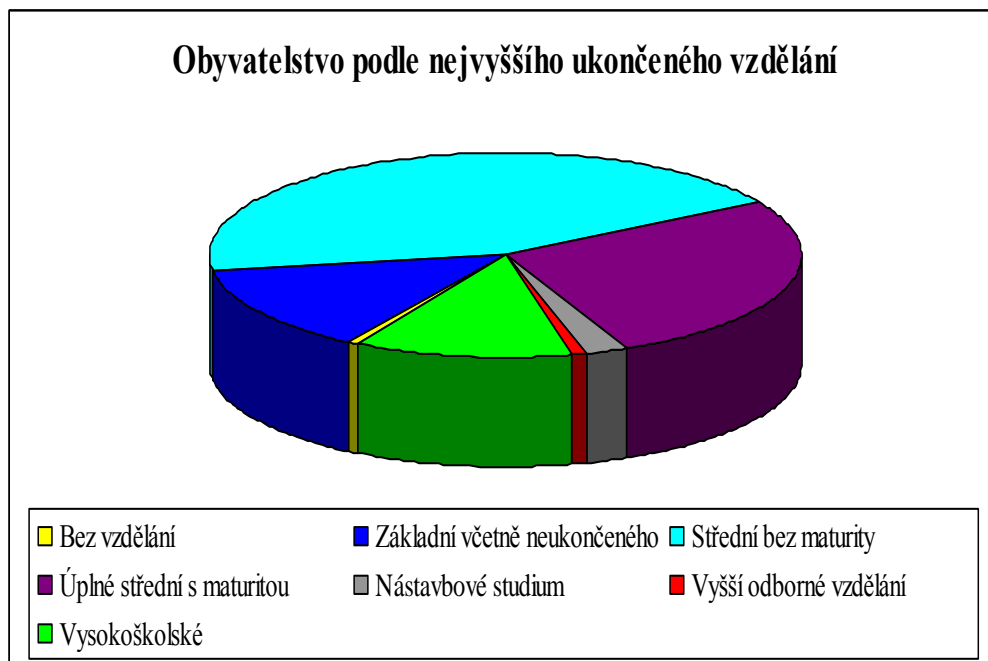
3.5.3 Pohyb obyvatelstva v letech 2003 až 2012

V uvedených letech došlo každý rok k úbytku obyvatel. Jedinou výjimkou byl rok 2007, kdy byl celkový přírůstek 1. V letech 2003 až 2009 byl přirozený přírůstek v kladných číslech, od 2009 byl přirozený přírůstek záporný. (ČSÚ, ©2014)

Pohyb obyvatelstva ovlivňuje nejvíce stěhování obyvatel. Důvodem je určitě pohyb mladých lidí, kteří se stěhují za lepší práci do větších měst. Často také studenti po vysoké škole zůstávají ve městě, kde vysokou školu studovali.

3.5.4 Vzdělanost obyvatelstva

Následující graf zobrazuje obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání.

Obr. 4 Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014)

Nečastěji má obyvatelstvo ukončené střední vzdělání bez maturity (37,2%), na druhém místě je úplně střední vzdělání s maturitou (28,6%). V 18 % mají pouze základní vzdělání, toto číslo je včetně neukončeného základního vzdělání. Domnívám se, že v dnešní době je vzdělání velice důležité pro budoucnost každého jedince. Základní vzdělání je důležitým pilířem pro rozvoj člověka.

3.5.5 Obyvatelstvo podle státního občanství

Podle údajů, které byly zjištěny při sčítání lidu, domů a bytů je v Otrokovicích 97 % obyvatel, kteří mají české občanství. Necelé 1 % jsou obyvatelé se slovenským občanstvím. V současné době je v Otrokovicích s trvalým pobytem spousta Slováků a Mongolů. Je to dáno tím, že několik firem v Otrokovicích je využívají jako levnou pracovní sílu, zejména na dělnické profese v nepřetržitém procesu. (ČSÚ, ©2014)

3.6 Bydlení

Celkově se v Otrokovicích nachází 15 194 bytů, u toho je 1 552 neobydlených. Byty z pohledu vlastnictví jsou v osobním vlastnictví, družstevních bytů je velice malý počet. Podle statistik je nejčastější velikosti bytu 4+1, což mě osobně překvapuje. Domnívala

jsem se, že nejčastější velikostí je 3+1. Průměrná obytná plocha na jeden byt je 60,9 m². Z hlediska počtu osoby žijící v jednom bytě jsou dvě osoby. Vodovod a splachovací záchod v bytě stále nemá 6 % z celkového počtu bytů. V této moderní době je číslo velice zarážející. Byty jsou z 91 % vytápěny ústředně. (ČSÚ, ©2014)

Nejčastějším rokem, kdy byl rodinný či bytový dům vystaven je v letech 1920 – 1970. Celkový počet rodinných domů v Otrokovicích je 5 175, z toho jsou neobydlených 724. (ČSÚ, ©2014)

3.7 Infrastruktura a občanská vybavenost

Kapitola poskytuje ucelené informace týkající se infrastruktury a občanské vybavenosti.

3.7.1 Školství

Ve městě Otrokovice se v současné době nachází 1 jesle, které jsou součástí jedné z 6 mateřských škol. Město Otrokovice se snaží rozšiřovat počet míst ve školkách, otevírají se nové třídy. Kapacita jesliček je maximálně 15 dětí ve věku 1 – 3 let. Celkový počet tříd v mateřské škole je 22 a jedna speciální logopedická.

Základní školní docházku poskytují 3 školy a 1 praktická a speciální. Každý rok město vyčleňuje z rozpočtu nemalé částky na opravy škol, nové sociální zařízení, pomůcky a vybavení.

Mateřské i základní školy jsou po Otrokovicích rovnoměrně rozmístěny.

Dále se zde nachází 2 střední školy. V minulém školním roce to byly ještě 3 školy, ale díky nařízení Zlínského kraje se Střední odborná škola Otrokovice na Střední průmyslová škola Otrokovice sloučily. (Městský úřad Otrokovice, ©2014), (MŠO, ©2014)

Nejvýznamnější příspěvkovou organizací poskytující volnočasové aktivity je Dům dětí a mládeže Sluníčko Otrokovice (DDM). Základním předmětem činnosti je organizování a zajišťování zájmového vzdělávání především pro děti, žáky, studenty ale i další osoby, které se uskutečňují různými formami. DDM má ke své činnosti několik detašovaných pracovišť. Činnost této příspěvkové organizace je financována z rozpočtu města. (Dům dětí a mládeže Sluníčko Otrokovice, ©2014)

3.7.2 Zdravotnictví

Pro obyvatele Otrokovic jsou zde dvě zdravotnická zařízení. Jsou to Městská poliklinika s.r.o. v centru města a zdravotnické středisko na Bařově. V objektu městské polikliniky působí v nájmu lékaři všech odborností, a tudíž není nutné zdravotní péči dojíždět do nedalekého Zlína. Současně v městské poliklinice najdeme další služby jako je kosmetika, kaděnictví, masáže, solná jeskyně a další. Lékaři nepůsobí jen v budově polikliniky a zdravotním středisku, ale také mají soukromou ordinaci ve svých rodinných domech. V Otrokovicích nenajdeme lékařskou první pomoc. Ta je v nedalekém Zlíně, kde kromě toho najdeme dvě nemocnice, a to Nemocnici T. Bati a Atlas. (Městský úřad Otrokovice, ©2014)

Ve městě najdeme 3 veterinární ordinace.

3.7.3 Sociální služby

V Otrokovicích najdeme celou řadu organizací poskytující sociální služby. Město věnuje velké úsilí, ale i dostatek finančních prostředků na zajištění sociálních služeb ve městě. Tyto služby nevyužívají jen občané Otrokovic, ale také přilehlých obcí a dokonce i občané Zlína.

Mezi nejdůležitější příspěvkovou organizací je bezesporu SENIOR Otrokovice, který poskytuje domov pro seniory, pečovatelskou službu, odlehčovací službu a má také pod sebou další domy s pečovatelskou službou, které jsou rozmístěny v Otrokovicích. (Senior Otrokovice, ©2014)

Významnou roli má také Charita sv. Anežky Otrokovice. Jedná se o nestátní neziskovou organizaci. Charita poskytuje celou řadu služeb – azylová dům, pečovatelskou službu, sedárnu, domov pro seniory noclehárnu a další. (Charita sv. Anežka Otrokovice, ©2014)

Mezi další organizace patří například Naděje o. s., Podané ruce o. s.

3.7.4 Doprava

Otrokovice patří mezi významný dopravní uzel. Významná je zejména doprava silniční. Ta způsobuje v Otrokovicích nemalé problémy, které jsou spojeny s průjezdem velkého počtu automobilů přes město. V posledních letech se situace zmírnila, díky nově vybudovanému obchvatu Otrokovic, který je součástí dálniční sítě. Významná je i železniční síť, která spojuje Přerov, Břeclav, Zlín a Vizovice. Přes Otrokovice projíždí celá řada rychlíků

ať již vnitrostátní dopravy anebo směřující do zahraničí. Z toho důvodu prošlo otrokovické nádraží rozsáhlou rekonstrukcí.

Autobusová doprava je zajištěna prostřednictvím ČSAD a HOUSA CAR. Městskou hromadnou dopravu zajišťuje Dopravní podnik Zlín – Otrokovice, s. r. o. Spolu s Českými drahami zajišťují meziměstská spojení na základě tzv. integrovaného systému městské hromadné dopravy. Tyto dvě společnosti poskytují dopravu autobusovou, trolejbusovou ale i železniční a spojují města Otrokovice, Zlín a Vizovice.

Díky Dopravnímu podniku jsou Otrokovice úzce spojeny se Zlínem. Lidé využívají jejich služeb čím dál častěji. Dopravní podnik má celou řadu spojů s pravidelnými intervaly. Důležité je určitě zmínit, že Otrokovice i Zlín dopravnímu podniku dávají významné dotace.

V územním katastru města Otrokovice se nachází civilní letiště, které v současné době slouží pro testovací účely výrobků Moravan, a.s. Provozovatelem letiště je současně zmíněná společnost.

Vodní doprava nabývá významnosti ve spojení s Baťovým kanálem. Bylo zřízeno i přístaviště, které se nachází v městské části Bahňák.

V posledních letech se budují cyklostezky. Významnou je ta, která kopíruje Baťův kanál. Cyklostezka u Baťova kanálu začíná v Kroměříži a vede až do Hodonína. (Novinky, ©2014)

3.7.5 Vodovodní síť

Kousek za katastrálním územím Otrokovic se nachází úpravna vody, která je majetkem Moravské vodárenské a.s. Ta zásobuje pitnou vodou Otrokovice i okolní obce. (Moravská vodárenská, a.s., ©2014)

3.7.6 Kanalizační síť a ČOV

Firma TOMA, a.s. provozuje mechanicko-biologickou čistírnu odpadních vod. Na tuto ČOV je přivedena komunální odpadní voda z Otrokovic, průmyslové odpadní vody z areálu Tomy a z areálu TAJMAC – ZPS ve Zlíně – Malenovicích. Najdeme ji na soutoku řeky Dřevnice a Moravy. Odpadní a srážkové vody jsou odváděny kanalizací, jejímž provozovatelem je také TOMA, a.s. Producenti průmyslových odpadních vod jsou napojeni na sběrač průmyslových odpadních vod. Typicky městské odpadní vody tehdy odpadní

vody od obyvatelstva jsou odváděné městskou kanalizační sítí vlastněnou a provozovanou společností Zlínská vodárenská, a.s. (Toma a.s., ©2014)

3.7.7 Ostatní služby

Otrokovice svým obyvatelům jsou schopné poskytnout stejné služby, jaké najdeme i ve větších městech. Najdeme zde celou řadu obchodů, supermarketů, banky, a několik lékáren.

Najdeme zde stanici Státní policie, ale i Městskou policie. Dále je sbor profesionálních hasičů, ale také sbor dobrovolných hasičů.

V Otrokovicích najdeme dvě knihovny, jedna sídlí v budově městského úřadu, druhá je detašované pracoviště v místní části Bahňák.

Otrokovice mají nově zrekonstruované kongresové a kulturní centrum Beseda. Nabízí řadu kulturních akcí, vzdělávací a společenské akce, individuální kurzy, výstavy, tématické zájezdy ale i kinosál.

Samozřejmě součástí je pošta. Hlavní pošta se nachází kousek od centra města, druhou menší poštu najdeme v místní části Bahňák.

3.8 Trh práce

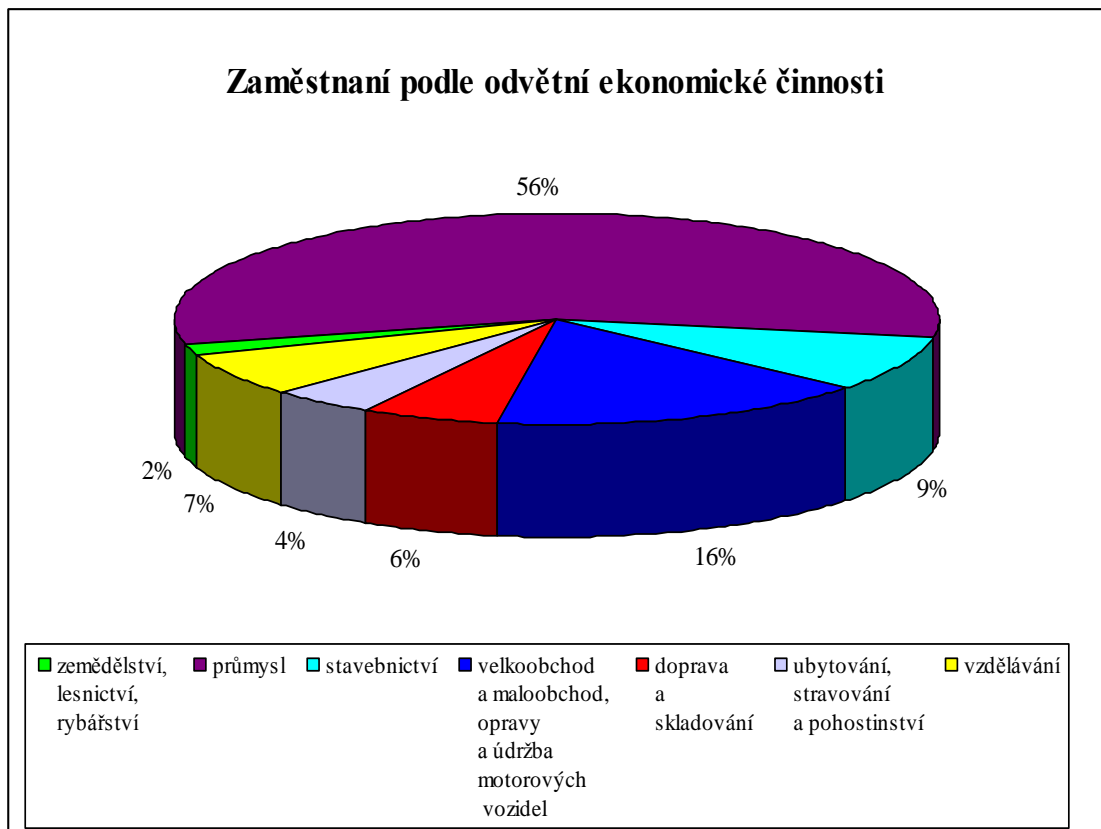
3.8.1 Ekonomická aktivita

Celkový počet ekonomicky aktivních obyvatel je 49,9 %, z toho je v této skupině nejpočetnější skupina zaměstnaných obyvatel. V menším procentu sem patří také pracující důchodci, nezaměstnaní. Pracujících studentů a učni je jen 0,7 % a žen na mateřské dovolené 1,8 %.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo je vyjádřeno procentem 45,7. V tomto zařazení je nejpočetnější skupinou nepracující důchodci, žáci, studenti a učni a dále osoby v domácnosti a děti.

4,4 % z celkového počtu obyvatel není zařazeno ani do jedné z uvedených skupin z důvodu nezjištěných informací při sčítání lidu, domů a bytů. (ČSÚ, ©2014)

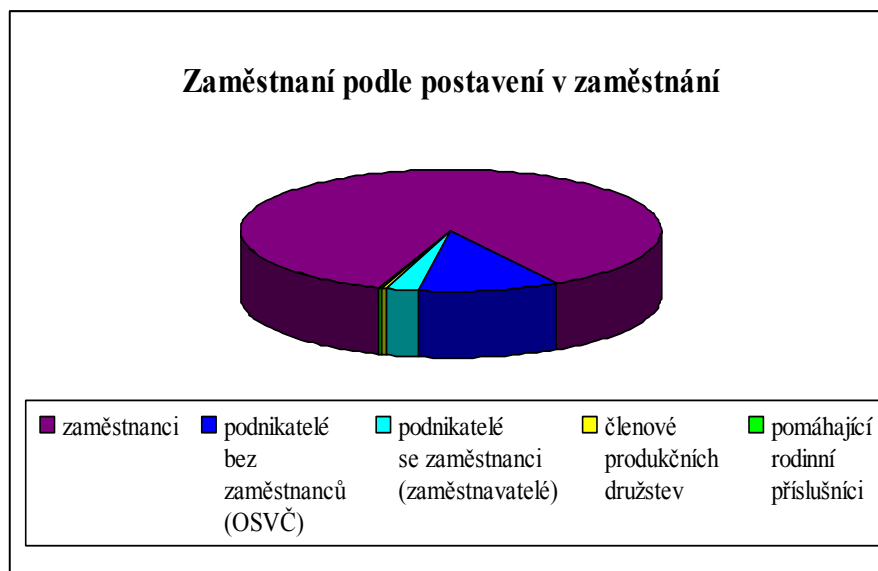
Následující tabulka zachycuje zaměstnání podle odvětví podle ekonomické činnosti (CZ-NACE).

Obr. 5 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014)

Z následujícího grafu vyplývá, že 56 % obyvatel je zaměstnáno v průmyslové výrobě. Toto číslo je logické vzhledem k tomu, že Otrokovice je průmyslovým městem. V přilehlých Napajedlech a Zlíně jsou další průmyslové podniky, ve kterých jsou zaměstnáni obyvatelé Otrokovic. Dále jsou lidé zaměstnaní ve velkoobchodě, maloobchodě (16 %). Nejméně jsou lidé zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybnářství což je z pohledu průmyslového města také pochopitelné.

Další graf zobrazuje zaměstnaní podle postavení v zaměstnání. Lidé jsou nejčastěji zaměstnanci a dále osoby samostatně výdělečně činné.

Obr. 6 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014)

3.8.2 Vyjížděka za prací

Tab. 3 Počet vyjíždějících obyvatel města Otrokovice do zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání		7 024
v tom	v rámci obce	2 155
	do jiné obce okresu	3 935
	do jiného okresu kraje	543
	do jiného kraje	291
	co zahraničí	100

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014

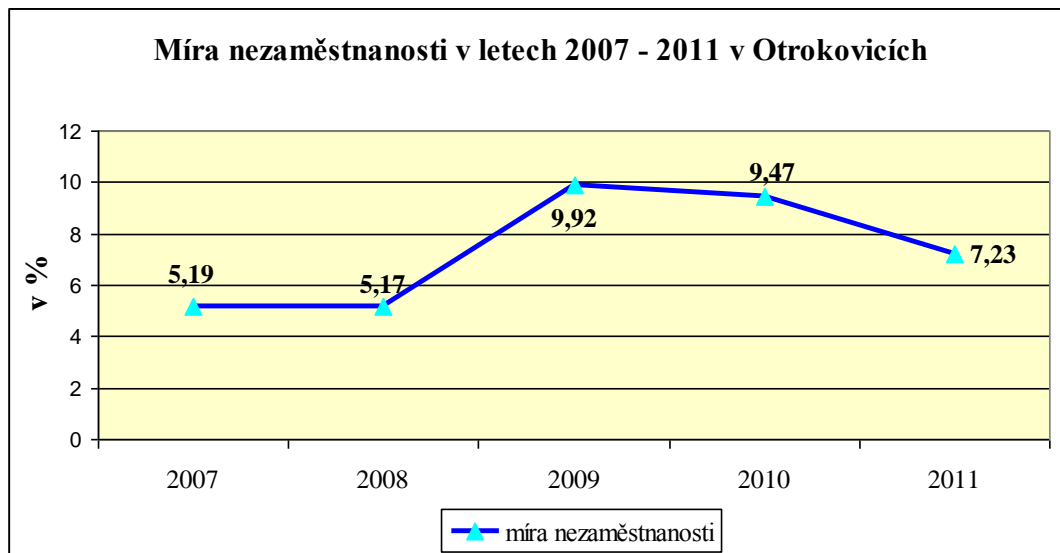
Podle informací ze sčítání lidu, domů a bytů vyjíždějí do zaměstnání 7 024 obyvatel. Do jiné obce v rámci okresu jich vyjíždí nejvíce, dále je to v rámci obce. Mezi nejvýznamnějšími zaměstnavateli v obci jsou Continental Barum, s.r.o., Mitas a.s., Teplárna Otrokovice, a.s. a TOMA, a.s.

3.8.3 Nezaměstnanost

Graf zobrazuje vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2007 až 2011. Nejvyšších hodnot dosáhla v roce 2009 a 2010. Tyto čísla jsou vysoká díky světové ekonomické krizi. V roce

2011 došlo ke snížení. Hodnota obecné míry nezaměstnanosti byla v roce 2011 7,6 % a v roce 2012 7,4 %. Domnívám se, že hodnota obecní míry nezaměstnanosti v Otrokovicích za rok 2012 také poklesla.

Obr. 7 Míra nezaměstnanosti v letech 2007 – 2011 v Otrokovicích v % (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014)

3.9 Hospodářská činnost

Jak již bylo několikrát zmíněno, Otrokovice jsou především průmyslovým městem. Za počátek tohoto vývoje můžeme považovat rozhodnutí Tomáše Bati zřídit zde výrobní podniky.

Mezi nejvýznamnější firmy působící v Otrokovicích jsou například:

- Continental Barum, s.r.o.
- Mitas, a.s.
- Toma, a.s.
- Tomatex Otrokovice, a.s.
- Teplárna Otrokovice, a.s.
- Pipelife Czech, s.r.o.

Jedná se o velmi stručný výčet nejvýznamnějších firem v Otrokovicích.

3.10 Cestovní ruch

Město Otrokovice leží 14 km od Zlína na rozhraní Valašska, Slovácka a Hané. Je nejvýznamnější dopravní uzel celého Zlínského kraje. Je to výborné výchozí místo do oblasti Chřibů.

Otrokovice se sice nehonosí se starobylými skvosty, ale i přes to mohou nabídnout návštěvníkům Společenský dům – zajímavě řešený hotel z období baťovské éry. Dominanta Otrokovic je postavená v letech 1933 – 1936 a připomíná z leteckého pohledu trojramennou vrtuli. V posledních letech bohužel nemá majitel dostatek finančních prostředků na kompletní rekonstrukci této památky. Je velkou škodou, že tato budova chátrá.

Na jaře 1995 byl vysvěcen nový římskokatolický kostel sv. Vojtěcha, na jehož stavbu stály necelé dva roky.

Z přírodních památek je nutné zmínit údolí řeky Dřevnice a Moravy. Přírodní památkou Na letišti je slepé rameno řeky Moravy. Jedná se o tříhektarové chráněné území a nachází se na levém břehu řeky Moravy.

Rekreanti mohou využít Štěrkovišťe, které nabízí rozsáhlou přírodní plochu ke sportování i odpočinku. Rekreační areál nabízí zázemí pro děti i dospělé. Také v místní části Bahňák najdeme plavecký bazén, který je otevřen pouze v letních měsících. Turistickým lákadlem je Baťův kanál. Kolem kanálu je vybudována cyklostezka, síť půjčoven plavidel, občerstvení i půjčovny kol.

Otrokovice nabízí několik možných druhů ubytování podle různých kategorií. Nalezneme zde tři hotely, přičemž každý je jiný cenové kategorie. Je zde samozřejmě několik ubytoven a penzionů.

Otrokovice dle mého názoru mohou být spíše místem pro ubytování rekreatantů s možností vyrazit každý den na výlet do jiného místa. Okolí nabízí spoustu možných míst k navštívení. Vzhledem k tomu, že Otrokovice jsou dopravním uzlem, mohou být rekreanti za krátkou dobu v Uherském Hradišti, Napajedlech, Zlíně, Vizovicích či Kroměříži. Všechna zmíněná města stojí také za návštěvu. (Zlínský kraj – Východní Morava, ©2014)

4 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA

Tato kapitola je věnována analýze rozpočtů města Otrokovice od roku 2005 do roku 2012. Analýza hospodaření města poskytuje informace k prioritám financování v jednotlivých letech, o schopnosti města pokrýt výdaje příjmy, schopnosti dostát svým závazkům, ale také poskytuje informace, zda-li město investuje a rozvíjí se a v jakých oblastech. Především má ale rekapitulovat příjmy a výdaje. Výsledné informace z analýzy lze například využít pro odhad budoucího vývoje příjmů a výdajů města.

Příjmy a výdaje rozpočtu jsou zobrazeny pomocí grafů a tabulek pro snadnější orientaci. Grafy nezobrazují všechny informace, ale pouze ty nejvýznamnější položky.

4.1 Rozpočet v roce 2005

Tab. 4 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schwálený rozpočet	Skutečnost
Daňové	167 950	193 164
Nedaňové	16 256	46 145
Kapitálové	39 760	30 250
Dotace	66 060	71 008
Celkem	290 026	340 567

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 5 Schwálený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schwálený rozpočet	Skutečnost
Běžné	nezjištěno	251 351
Kapitálové	nezjištěno	60 888
Celkem	327 839	312 239

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Celkové příjmy města ve výši 340 567 tis. Kč byly vyšší než celkové výdaje města Otrokovice, které činily 312 239 tis. Kč. Tento kladný rozdíl příjmů výdajů byl použit ke snížení čerpání úvěrů o 22 000 tis. Kč.

Město v roce 2005 zcela splatilo půjčku z fondu obnovy ve výši 3 mil. Kč. Z další půjčky, kterou si město v roce 2004 si vzalo na zateplení městských domů ze svého fondu rozvoje bydlení ve výši 2 mil. Kč, byla splacena předepsaná splátka 500 tis. Kč.

Dále město Otrokovice mělo sjednány tři bankovní úvěry u Komerční banky a.s. Jednalo se o investiční úvěr, jehož původní výše byla 40 mil. Kč. Zůstatek ke konci roku 2005 byl 6 mil. Kč. Otrokovice měly dva revolvingové úvěry. Úvěrový rámec byl na oba dohromady 74 mil. Kč, ale ke konci roku 2005 nebyl čerpán ani jeden.

Nejvýznamnějším daňovým příjmem (a současně i ze všech příjmů) je DPH, která činí 16,3 % celkových příjmů. Významné absolutní překročení daňových příjmů rozpočtu je u výnosů Daně z příjmů fyzických i právnických osob.

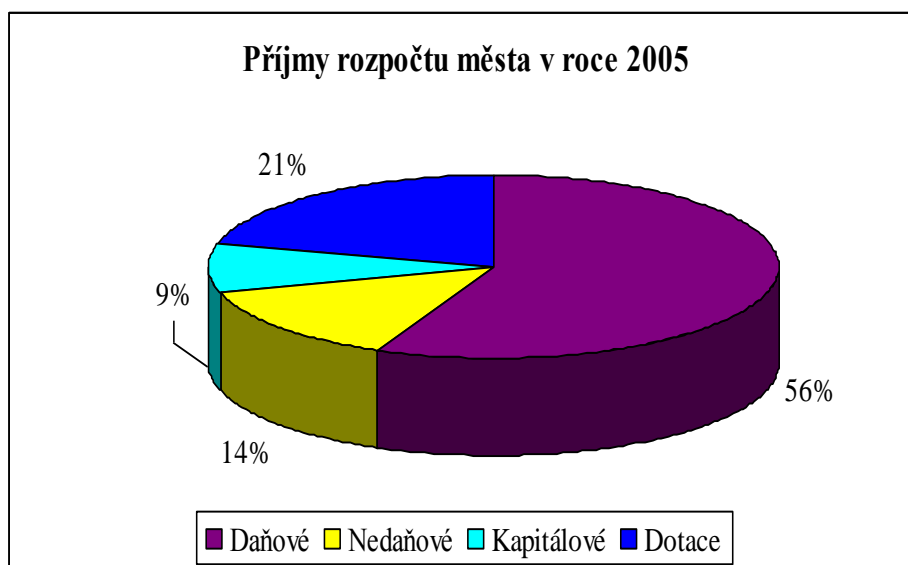
U nedaňových příjmů došlo k výraznému překročení oproti schválenému rozpočtu. Hlavním důvodem byly příjmy z úroků a dividend, které nebyly rozpočtovány.

Kapitálové příjmy v roce 2005 tvoří příjmy z prodeje majetku města (10 601 tis. Kč), ale i vynucený prodej několika akcií Teplárny Otrokovice a.s. a E. ONu a.s.

Obecně lze pozorovat rostoucí podíl provozních výdajů z důvodu nárůstu poskytovaných služeb v souvislosti s obcí 3. stupně a klesající objemy investičních výdajů z důvodu dokončení protipovodňových opatření.

V roce 2005 nebyly realizovány některé investiční akce, a tím nedošlo k vyčerpání investičních výdajů. Většina zrušených investičních akcií byla přesunuta do rozpočtu roku 2006.

4.1.1 Příjmy

Obr. 8 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2005 (vlastní zpracování)

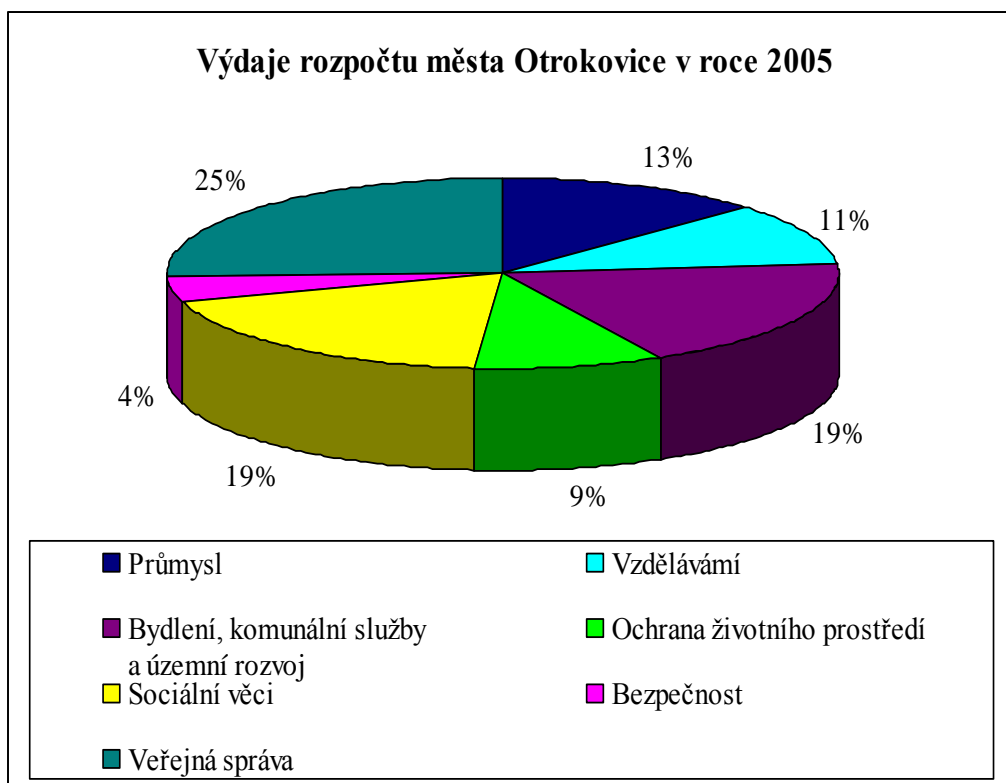
Největší podíl příjmů do rozpočtu města tvoří daňové příjmy, které naplňují příjmovou část z 56 %. Do daňových příjmů patří zejména daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob, kde největší podíl tvoří daň ze závislé činnosti a funkčních požitků, a daň z příjmu právnických osob.

Dále mezi příjmy patří z 21 % dotace, které jsou poskytovány zejména z veřejných rozpočtů ústřední úrovně. V roce 2005 byly dotace převážně neinvestičního charakteru.

Mezi další dva příjmy rozpočtu patří nedaňové příjmy (14 %), kde hlavní složku tvoří pronájem majetku, příjmy z vlastní činnosti a splátky půjčených prostředků od obyvatel. V tomto roce se objevuje také položka splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů. Jsou to splátky půjčených prostředků od soukromých právnických osob, např. občanská sdružení, nadace, politické strany a hnutí, odbory apod. Jedná se konkrétně o JISKRU Otrokovice. Příjmy z pronájmu majetku jsou v roce 2005 na nejvyšší hodnotě v analyzovaném období. Kapitálové příjmy (9 %) vykazují také vysokou hodnotu, jsou druhé největší v období 2005 až 2012.

Z pohledu financování investic města Otrokovice v roce 2005 je nutné se zaměřit na investiční dotace. Její výše byla pouze 2,1 mil. Kč. Z této částky bylo 64 % přijato ze státních fondů, zbylá částka ze státního rozpočtu.

4.1.2 Výdaje

Obr. 9 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2005 (vlastní zpracování)

Výše zobrazený graf se týká výdajů rozpočtu města Otrokovice v roce 2005. Na grafu jsou zachyceny jen ty druhy výdajů, které město zatěžuje nejvíce. Nejvíce výdajů (25 %) patří do veřejné správy, jedná se převážně o regionální a místní správu (66,1 mil. Kč). Město Otrokovice některé výdaje přesunulo do roku 2006 a tím došlo k nečerpání rozpočtu. Také se město snažilo snižovat mzdové náklady.

Jak již bylo zmíněno v socioekonomické analýze, pro město Otrokovice představují sociální služby důležitou oblast. I proto na grafu je zřejmé, že výdaje na sociální věci tvoří 19 % z celkových výdajů. Město financuje celou řadu aktivit, kdy největší položky jsou dávky pomoci hmotné nouzi, dávky zdravotně postižených občanů (zejména provoz motorového vozidla, zvláštní pomůcky) a sociální poradenství. Hlavní část výdajů připadá na provoz Senioru Otrokovice. Dále byly poskytnuty prostředky na rekonstrukci Senioru. Charitě Sv. Anežky byl poskytnut příspěvek na rozšíření Domova pro seniory.

Na pomyslném třetím místě skončilo bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje Kč. Největší akcí je dokončení malometrážních bytů na ulici Hložkova. Rozdíl mezi sociálními věcmi a třetím místem je pouhých 440 000 Kč.

Dále je nutné zmínit výdaje na průmysl (13 %), kde nejvíce město financovalo silnice a provoz veřejné silniční dopravy. Pod tímto pojmem si můžeme představit dotace veřejné silniční dopravě. Řadíme zde i výdaj na opravy, přemístění a vybudování autobusových zastávek.

Město Otrokovice také myslí na vzdělávání a ve výdajích rozpočtu má své místo. Největší výdaje pro město představují základní školy, dále potom mateřské školy.

Jako každé jiné město, tak i toto se snaží chránit životní prostředí. Město se podílí na sběru a svozu odpadu, ale také i o využívání a zneškodňování komunálního odpadu, péči o vzhled a veřejnou zeleň aj.

Bezpečnost a veřejný pořádek město stálo v roce 2005 10,2 mil. Kč. Hlavní část výdajů tvoří výdaje na Městskou policii (8 492 tis. Kč) a investice na 3. etapu městského kamerového a dohlížecího systému (1 723 tis. Kč).

Z výdajů rozpočtu jsou financovány i další oblasti (zemědělství a lesy, kultura, církve aj.).

V roce 2005 proběhla celá řada investičních akcí. Ty nejvýznamnější byly například:

- dokončení výstavby 33 malometrážních bytových jednotek (13 319 tis. Kč);
- výstavby inženýrských sítí v lokalitě Padělky (10 610 tis. Kč);
- výkupy pozemků pro potřeby města (4 686 tis. Kč) aj.

4.2 Rozpočet v roce 2006

Tab. 6 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové	186 952	193 544
Nedaňové	24 775	36 064
Kapitálové	53 836	19 679
Dotace	71 253	76 227
Celkem	341 660	325 514

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 7 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Běžné	nezjištěno	258 906
Kapitálové	nezjištěno	95 980
Celkem	427 595	354 886

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Financování města v roce 2006 bylo ovlivněno vynaložením vyšších výdajů než získaných příjmů a z toho plynoucí potřeby cizích prostředků, která byla řešena zvýšením čerpání revolvingového úvěru na 29 000 tis. Kč.

Z půjčky, kterou si město v roce 2004 si vzalo na zateplení městských domů ze svého fondu rozvoje bydlení, byla v roce 2006 splacena předepsaná splátka 500 tis. Kč.

Město Otrokovice mělo sjednáno k 31. 12. 2006 dva revolvingové úvěry u Komerční banky a.s., kde celkový úvěrový rámec byl 79 mil. Kč.

Celkové příjmy města ve výši 325 514 tis. Kč byly nižší než celkové výdaje města Otrokovice, které činily 354 886 tis. Kč o 29 372 tis. Kč. Tento rozdíl příjmů výdajů byl pokryt čerpáním úvěru ve výši 29 000 tis. Kč. Ve srovnání se stavem k 1. 1. 2006 se k 31. 12. 2006 objem všech fondů města se zvýšil o 4 870 tis. Kč a použitelné prostředky na bankovním účtu se snížily o 11 242 tis. Kč.

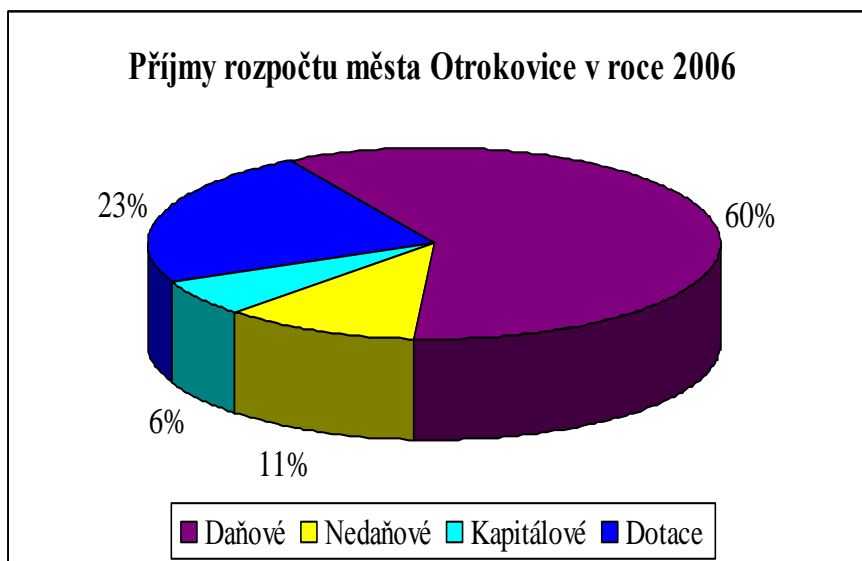
V časové řadě jsou celkové příjmy třetí nejvyšší od roku 2000 zejména díky působení následujících vlivů: pozitivní růst správních poplatků a daně z nemovitosti a růst přijatých dotací. V roce 2006 dochází k poklesu daňové výnosnosti sdílených daní, kde rozdíl oproti roku 2005 je mínus 3 717 tis. Kč. Nejvýznamnějším daňovým příjmem je DPH, která činí 16,5 % z celkových příjmů. Dalšími důležitými příjmy je daň z příjmu právnických osob a poplatků za uložení odpadu.

Přijaté dotace byly vyšší vlivem vyšších přijatých dotací od okolních obcí, které nebyly vzhledem k vazbám na rozpočet kraje rozpočtovány.

Rozpočet investičních prostředků města Otrokovice nebyl vyčerpán z důvodu nečerpání rozpočtových výdajů na některé akce.

4.2.1 Příjmy

Obr. 10 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2006 (vlastní zpracování)

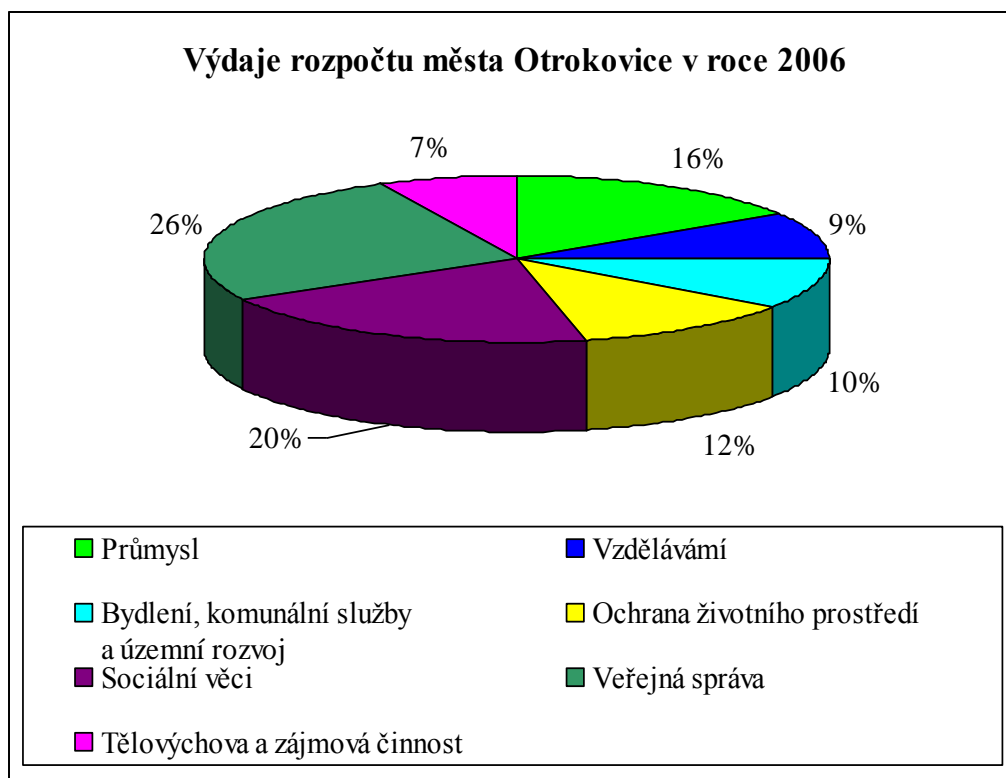
V roce 2006 tvořili příjmy z 60 % daňové příjmy. Opět jako v předchozím roce je tvořeno nejvíce obecnými daněmi za zboží a služeb v tuzemsku, daně z příjmů fyzických a právnických osob. Druhé místo zaujímají opět dotace, konkrétně neinvestiční dotace z veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Došlo k poklesu nedaňových a kapitálových příjmů.

Pokud se podíváme konkrétněji na nedaňové příjmy, zjistíme, že nejvyšší příjem do rozpočtu přináší pronájem majetku, konkrétně 12 mil. Kč. Na překročení nedaňových příjmů se podílí splátky půjček z Fondu rozvoje bydlení, které ale nejsou použitelným příjmem, nejsou rozpočtovány a jsou zpět odvedeny do fondu.

U kapitálových příjmů tvoří nejvyšší položku příjem z prodeje dlouhodobého majetku (19,6 mil. Kč). O prodeji dlouhodobého hmotného majetku rozhoduje město dopředu. Město předem ví, který majetek bude nabízet k prodeji. Jedná se o prodej zejména městských domů a pozemků. Toho má město k prodeji čím dál méně, proto není možné spoléhat na tyto příjmy i v budoucnu. Kapitálové příjmy mají trvale klesající tendenci vzhledem k tomu, že se zmenšuje objem majetku města, který by bylo možné prodat. V roce 2006 se prodaly pozemky města za 11 239 tis. Kč a městské domy za 7 801 tis. Kč.

Investiční dotace jsou v roce 2006 téměř shodné jako v předcházejícím roce.

4.2.2 Výdaje

Obr. 11 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2006 (vlastní zpracování)

V roce 2006 se skladba výdajů výrazně nezměnila. 26 % výdajů zabrala veřejná správa, kde se nejvýrazněji promítla regionální a místní správa. Druhé místo zaujímají sociální věci. U tohoto druhu výdajů také nedošlo ke změně. Hlavní výdaje byly na dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postižených občanů. Hlavní část provozních výdajů je určen na provoz Senioru Otrokovice. Rozpočet na sociální služby nebyl v tomto roce zcela vyčerpán. Důvodem je zpoždění výstavby Domova důchodců způsobené pozdním získáním dotací.

Obdobné je to i u výdajů na průmysl, životní prostředí a vzdělávání.

U výdajů na bydlení a komunální služby a územní rozvoj došlo k meziročnímu poklesu. V roce 2005 byly výdaje 55 mil. Kč, v roce 2006 došlo ke snížení na 32,3 mil. Kč. Jednalo se zejména o pokles financování bytové potřeby, kde je meziroční pokles 62 %.

Naopak meziroční růst je zaznamenán u tělovýchovy a zájmové činnosti. V roce 2005 byly výdaje pouhých 9,1 mil. Kč, v roce 2006 23,7 mil. Kč. Jedná se o nárůst výdajů na tělový-

chovnou činnost, sportovní zařízení v majetku obce, ale i výdaje na využití volného času dětí a mládeže. Důvodem jsou dotace pro sportovní kluby působících v Otrokovicích.

Největší realizované investiční akce v roce 2006 byly například:

- výkupy pozemku pro potřeby města (5 725 tis. Kč);
- rekonstrukce prostranství před Otrokovickou Besedou (5 650 tis. Kč);
- revitalizace Mordvanské sídliště (4 600 tis. Kč);
- stavba Domova důchodců na tř. Spojenců (5 271 tis. Kč);
- dotace pro FC Viktoria Otrokovice a TJ Jiskra Otrokovice aj.

4.3 Rozpočet v roce 2007

Tab. 8 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové	189 803	208 319
Nedaňové	23 796	36 035
Kapitálové	43 132	41 239
Dotace	84 800	161 614
Celkem	341 531	447 207

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 9 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Běžné	nezjištěno	301 379
Kapitálové	nezjištěno	129 001
Celkem	482 878	430 380

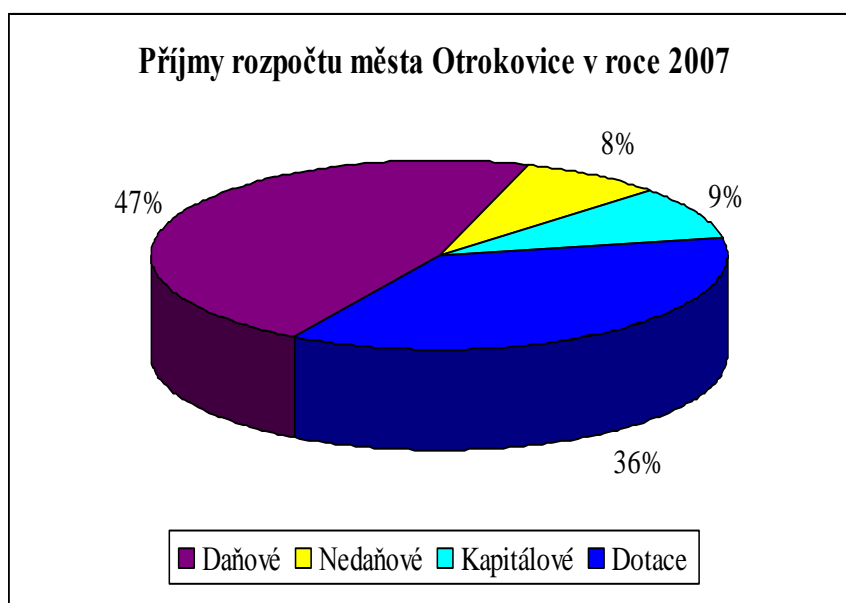
Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Financování města v roce 2007 bylo ovlivněno dosažením vyšších příjmů než výdajů, splátkou půjčky 79 750 tis. Kč do státního rozpočtu a převodem 19 000 tis. Kč z fondu obnovy do příjmů města. I v roce 2007 byla uhrazena splátka 500 tis. Kč (zateplení městských domů).

V průběhu roku došlo ke zvýšení čerpání úvěru o 1 000 tis. Kč. Město Otrokovice mělo sjednáno k 31. 12. 2007 dva revolvingové úvěry u Komerční banky a.s. se sjednaným rámcem 90 mil. Kč. Vyčerpaná částka byla 30 mil. Kč k 31. 12. 2007.

Také dotace jsou v roce 2007 nejvyšší od roku 2000. Investiční rozpočet nebyl vyčerpán, důvody byly: nezískaná dotace, úspora na investičních akcích, nečerpané dotace nebo investiční akce nebyla realizována.

4.3.1 Příjmy

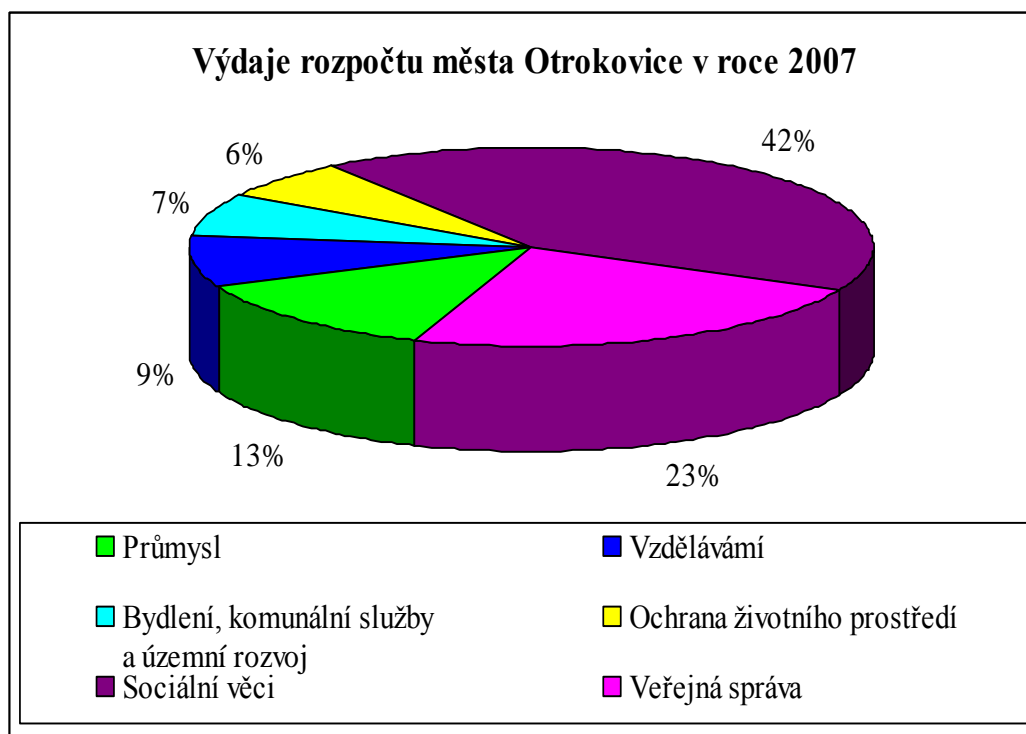
Obr. 12 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2007 (vlastní zpracování)

Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2007 jsou: 47 % daňové příjmy a 36 % dotace. Nedaňové a kapitálové příjmy jsou v roce 2007 téměř vyrovnané.

Významnou položku v tomto roce tvoří příjem z prodeje dlouhodobého finančního majetku (20,4 mil. Kč). Jedná se o příjmy z jednorázového prodeje akcií České spořitelny a.s. ve výši 20 410 tis. Kč. Kapitálové příjmy díky tomuto příjmu oproti průměru posledních let dvojnásobně vzrostly. Tato hodnota je v hodnoceném období nejvyšší. V ostatním letech jsou hodnoty nulové, nebo do rozpočtu přispívají jen malou částkou. Město Otrokovice má akcie VaKu. Bohužel situace s touto firmou není vyřešena a probíhá soudní spor. Město má nakoupeny akcie v hodnotě 56 mil. Kč.

Dotace v roce 2007 jsou jednak neinvestiční (100,6 mil. Kč), ale velkou část tvoří i investiční dotace (60,1 mil. Kč). Oproti rokům 2005 a 2006 se jedná u investičních dotací nárůst téměř o dvojnásobek.

4.3.2 Výdaje

Obr. 13 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2007 (vlastní zpracování)

Ve výdajích rozpočtu města Otrokovice v roce 2007 proběhly změny. 42 % výdajů z celkového rozpočtu patřilo sociálním věcem. Důvodem je zahrnutí příspěvku na péči do výdajů rozpočtu města. Další změnou je zobrazení položky služby sociální péče, která zahrnuje položky domovy, chráněná obydlí, osobní asistence, denní či týdenní stacionáře aj.

Na druhém místě jsou se 23 % výdaje na veřejnou správu.

U výdajů na průmysl a vzdělávání nedošlo k výrazným změnám. Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj poklesly výdaje meziročně cca o 7 mil. Kč. Výdaje na ochranu životního prostředí poklesly opět na úroveň roku 2005.

4.4 Rozpočet v roce 2008

Tab. 10 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové	200 210	221 815
Nedaňové	19 364	34 047
Kapitálové	137 382	41 447
Dotace	90 105	146 370
Celkem	447 061	443 679

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 11 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Běžné	346 545	354 120
Kapitálové	284 208	151 317
Celkem	630 753	505 437

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Celkové příjmy města byly ve výši 443 679 tis. Kč. Celkové výdaje města Otrokovice činily 505 437 tis. Kč. Příjmy byly nižší o 61 758 tis. Kč. Tento rozdíl příjmů a výdajů byl k 31. 12. 2008 pokryt zvýšením čerpání úvěru o 40 000 tis. Kč a snížením vlastních prostředků na účtech o 21 758 tis. Kč. Ve srovnání se stavem k 1. 1. 2008 se k 31. 12. 2008 objem všech fondů města zvýšil o 2 979 tis. Kč a použitelné prostředky na bankovním účtu se naopak snížily o 24 738 tis. Kč.

Město Otrokovice má sjednány k 31. 12. 2008 dva bankovní úvěry u Komerční banky a.s.:

- revolvingový úvěr KB r. 2007, sjednaný rámeček je 50 mil. Kč, k datu 31. 12. 2008 byl čerpán částkou 40 mil. Kč,
- revolvingový úvěr KB r. 2008, sjednaný rámeček je 100 mil. Kč, k datu 31. 12. 2008 byl čerpán částkou 30 mil. Kč.

Daňové příjmy byly ve skutečnosti vyšší o 10,8 % oproti schválenému rozpočtu. Nedošlo tedy k výrazným změnám.

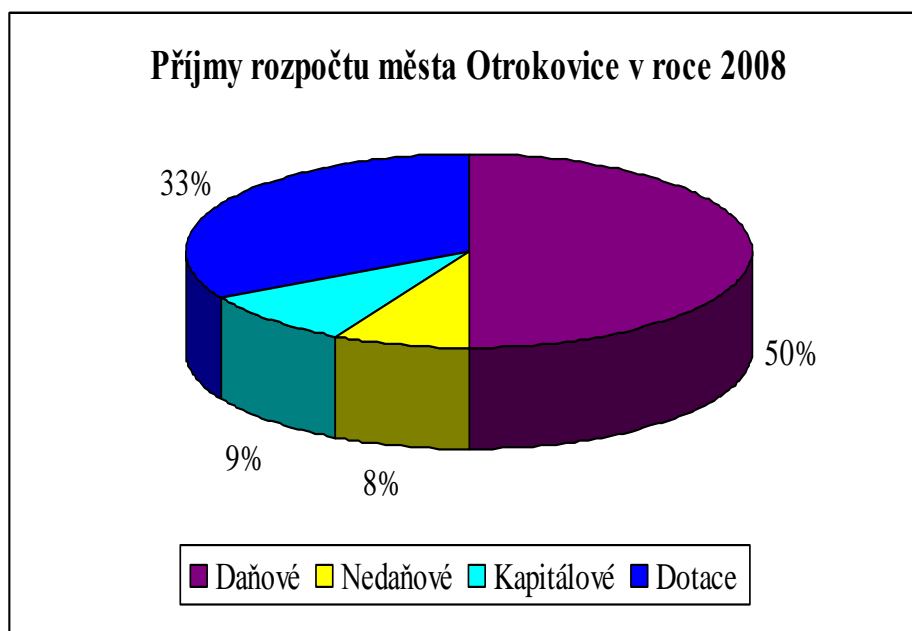
U nedaňových příjmů se na výrazném překročení rozpočtu podílí splátky půjček z Fondu obnovy a Fondu rozvoje bydlení částkou 2 412 tis. Kč, které však nejsou použitelným příjmem rozpočtu města, nejsou rozpočtovány a byly odvedeny zpět do těchto fondů.

Příčinou schodku u kapitálových příjmů je nenaplnění očekávaných příspěvků na investice. Skutečně přijaté dotace byly ve výši 146 370 tis. Kč. Schválený rozpočet byl v průběhu roku upraven a dotace byly rozpočtovány ve výši 146 210 tis. Kč. Proti upravenému rozpočtu byly dotace přijaty v plné částce.

Schválený rozpočet předpokládal výdaje města ve výši 630 753 tis. Kč, skutečnost ale byla nižší (505 437 tis. Kč).

Rozpočet investičních prostředků roku 2008 nebyl vyčerpán o 77 396 tis. Kč a to nečerpáním rozpočtových výdajů na plánované akce města. Nejčastějším důvodem bylo to, že město nezískalo dotace v daném roce. Dalším důvodem bylo přesunutí investiční akce do dalšího roku.

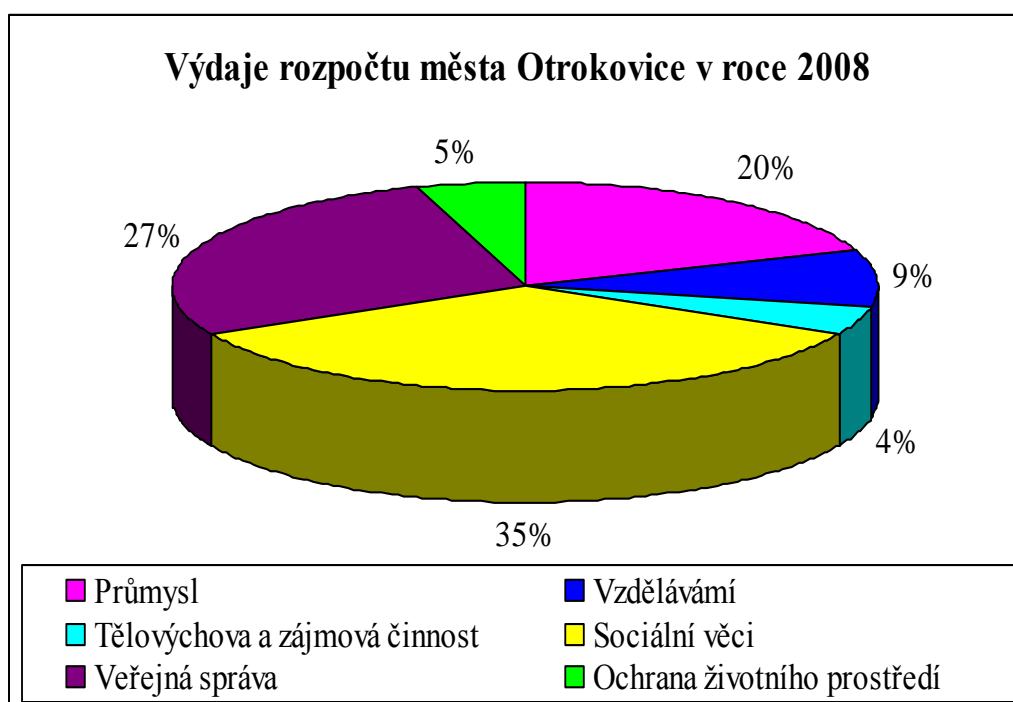
4.4.1 Příjmy

Obr. 14 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2008 (vlastní zpracování)

Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2008 nevykazují žádné výrazné odchylky oproti předcházejícím rokům. Daňové příjmy tvoří polovinu z celkových příjmů rozpočtu. Daňové příjmy se zvýšily vlivem růstu daně z přidané hodnoty a daně z příjmu právnických osob. Na druhém místě jsou dotace, zejména neinvestiční z veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Výrazný podíl dotací v roce 2008 představují přijaté investiční dotace na výstavbu domova seniorů na tř. Spojenců. Třetí místo patří kapitálovým příjmům, kde je důležité zmínit hodnotu 41,3 mil. Kč z prodeje dlouhodobého majetku, zejména z prodeje pozemků. Na posledním místě jsou s 8 % nedaňové příjmy. V procentuelním vyjádření je to rozdíl o pouhé jedno procento od kapitálových příjmů. V korunovém vyjádření je ovšem rozdíl znatelnější. Rozdíl je téměř 7 mil. Kč. Důvodem poklesu nedaňových příjmů je snižování počtu bytů ve vlastnictví města a změna způsobu vykazování vybraných záloh od občanů na energie v bytovém hospodářství. Nedaňové příjmy tvoří zejména příjmy z úroků a dividend, přijaté sankční platby a největší podíl je tvořen příjmem z pronájmu majetku města a odvody příspěvkových organizací.

4.4.2 Výdaje

Obr. 15 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2008 (vlastní zpracování)

35 % výdajů zaujímají výdaje na sociální věci. V korunovém vyjádření je hodnota podobná předchozímu roku s mírným poklesem. Vyplacené dávky odráží stupeň bezmocnosti důchodců, nezaměstnanost v regionu a omezenou nabídku volných pracovních míst.

Pozorovatelný je nárůst výdajů na veřejnou správu. Proti roku 2007 se jedná o nárůst o 37 mil. Kč. Výraznou výdajovou položkou jsou výdaje na regionální politiku a místní správu (80,9 mil. Kč) a ostatní finanční operace (36,3 mil. Kč).

Dalším velkým navýšením výdajů můžeme považovat výdaje na průmysl, konkrétně zejména na pozemní komunikace.

Výdaje na ochranu životního prostředí zůstávají podobné. Rozhodujícími výdaje jsou výdaje za sběr, svoz, využívání a zneškodňování komunálních odpadů, ale i péče o vzhled města a veřejná zeleň. Dále sem patří monitoring ochrany ovzduší, protipovodňová a protiterozní opatření.

Největší realizované investice v roce 2008 byly například: stavba Domova seniorů (58 854 tis. Kč), rekonstrukce mostu přes Dřevnici (14 998 tis. Kč), vybudování infrastruktury v místní části (10 772 tis. Kč), cyklostezka (4 877 tis. Kč) a další investice do oprav ulic, chodníků, hřišť aj.

4.5 Rozpočet v roce 2009

Tab. 12 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové	209 465	205 665
Nedaňové	21 697	35 543
Kapitálové	25 778	4 021
Dotace	125 163	163 007
Celkem	382 103	408 236

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 13 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Běžné	335 463	325 493
Kapitálové	143 432	136 230
Celkem	478 895	461 723

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Celkové příjmy města ve výši 408 237 tis. Kč byly nižší než celkové výdaje města Otrokovice, které činily 461 723 tis. Kč. Rozdíl je tedy 53 486 tis. Kč. Tento rozdíl příjmů a výdajů byl k 31. 12. 2009 pokryt zvýšením čerpání úvěru o 45 000 tis. Kč a snížením vlastních prostředků na účtech o 8 487 tis. Kč. Ve srovnání se stavem k 1. 1. 2009 se k 31. 12. 2009 objem všech fondů města snížil o 6 498 tis. Kč a použitelné prostředky na bankovním účtu se snížily o 1 989 tis. Kč. Výše čerpaného úvěru je ovlivněna nutností průběžného financování akcí, které jsou spolufinancovány z regionálních operačních programů. Město Otrokovice mělo sjednáno dva bankovní úvěry u Komerční banky a.s. Oba jsou revolvingového typu. Sjednaný rámec je u úvěru z roku 2007 50 mil. Kč (čerpaná částka k 31. 12. 2009 byla 20 mil. Kč) a u úvěru z roku 2009 100 mil. Kč (čerpaná částka k 31. 12. 2009 byla 95 mil. Kč).

Na vývoj příjmů rozpočtu města Otrokovice je zřejmé, že rok 2009 je poznamenám hospodářskou krizí více než rok předcházející, kdy byl počátek této krize.

Daňové příjmy ve výši 209 465 tis. Kč byly v průběhu roku dle vývoje sníženy na upravený rozpočet 205 096 tis. Kč. Rozpočet daňových příjmů byl téměř naplněn. Drobný rozdíl je z důvodu hospodářské krize, která má za následek vyšší nezaměstnanost a pokles výroby.

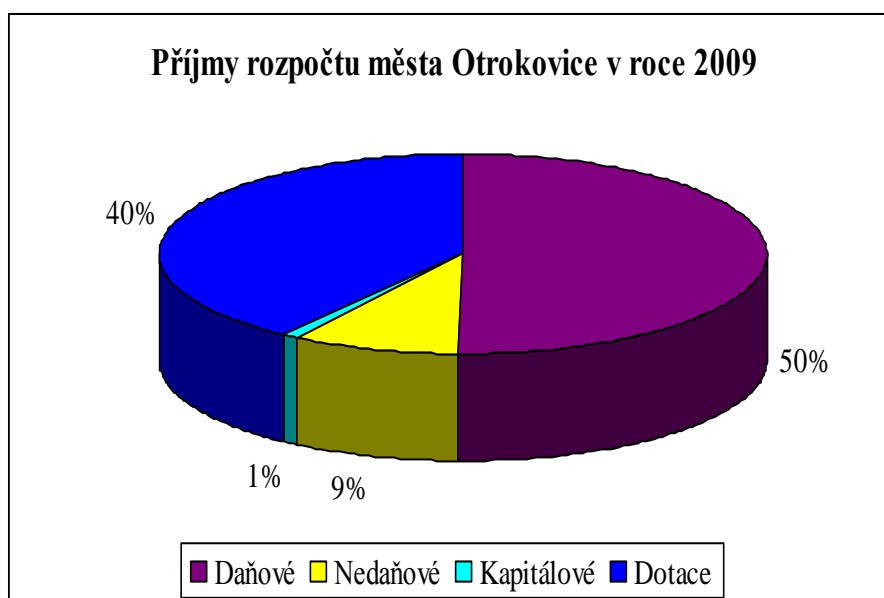
Schválený rozpočet nedaňových příjmů 21 697 tis. Kč byl zvýšen na upravený rozpočet 29 157 tis. Kč. Dosažená skutečnost byla 35 544 tis. Kč. Na překročení rozpočtu se podílí Přijaté sankční platby, Ostatní nedaňové příjmy a splátky půjček z Fondu obnovy a zejména Fondu rozvoje bydlení, které však nejsou použitelným příjmem rozpočtu města. Jsou omezeně rozpočtovány a byly odvedeny zpět do těchto fondů.

Kapitálové příjmy byly také v průběhu roku upraveny, a to směrem dolů. Důvodem jsou neúspěšné žádosti o dotace. Žádosti byly ve výši 8 170 tis. Kč, skutečnost však byla 4 021 tis. Kč. Schodek je tedy vytvořen nenaplněním očekávaných příspěvků na investice.

Výrazný podíl dotací tvoří přijaté investiční dotace na výstavbu Přestupního terminálu veřejné dopravy. Město předpokládalo, že prostředky budou v rozpočtu již v roce 2008. Další významnou dotací je investice na výstavbu cyklostezek.

Celkové skutečné výdaje na investice v roce 2009 byly 136 230 tis. Kč. Schválený rozpočet nebyl naplněn i přes to, že u některých investičních akcí došlo k překročení rozpočtu. Dále se jednalo o nečerpání rozpočtových výdajů na některé akce. Jedná se na příklad o úhradu akcií VaK Zlín a.s. obcím, tuto záležitost stále projednává soud. Dalšími důvody jsou nezískané dotace. Některé investiční akce byly odloženy v souvislosti s hospodářskou krizí.

4.5.1 Příjmy

Obr. 16 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2009 (vlastní zpracování)

Celosvětová ekonomická krize měla dopad i na vývoj příjmů rozpočtu města Otrokovice, což bylo zaznamenáno nejvíce asi v roce 2009.

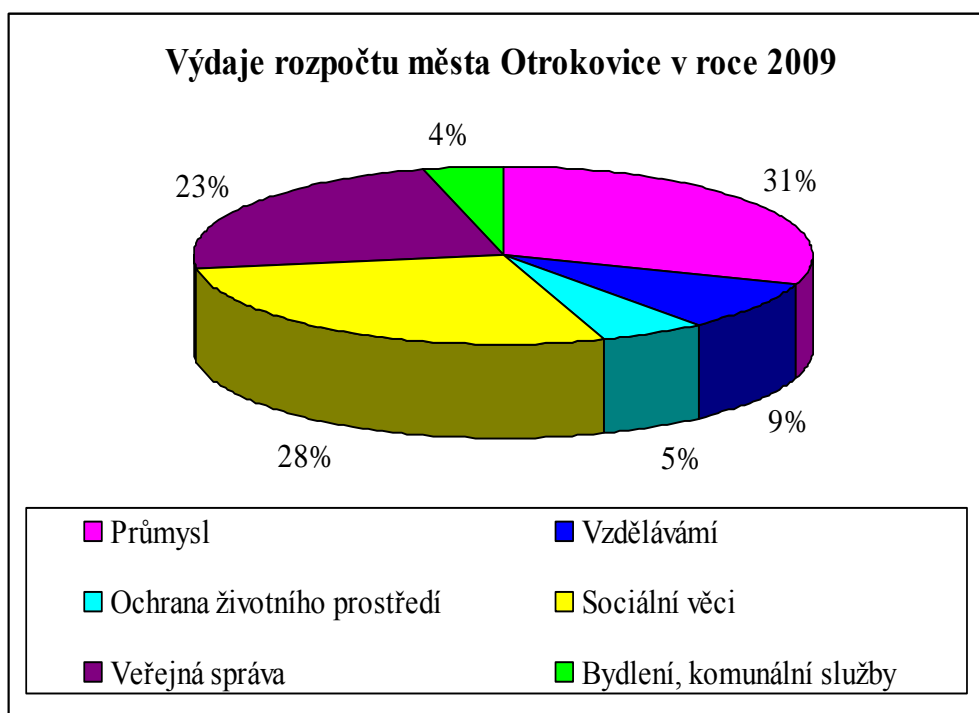
Podíl daňových, nedaňových příjmů a dotací v rozpočtu města Otrokovice v roce 2009 je velice podobný jako přecházející roky. Daňové příjmy 50 %, dotace 40% a daňové příjmy 9 %.

U daňových příjmů lze sledovat pokles daně z příjmů u OSVČ, lze vyzorovat pokles drobných podnikatelů v návaznosti na ekonomickou krizi. Také u daně z příjmů ze závislé činnosti lze sledovat pokles z důvodu vyšší nezaměstnanosti.

Velké snížení je možné zaznamenat u kapitálových příjmů. Ty jsou pouze 1 % v částce 4 mil. Kč. Město v tomto roce neprodalo dlouhodobý majetek jako v předchozích letech a mělo velmi malý výnos z dlouhodobého finančního majetku.

Další změnou v rozpočtu jsou investiční dotace přijaté z rozpočtů regionálních rad v částce 30,1 mil. Kč. Výrazný podíl dotací tvoří investiční dotace na výstavbu Přestupního terminálu veřejné dopravy (19 241 tis. Kč) a výstavbu cyklostezek (15 908 tis. Kč).

4.5.2 Výdaje

Obr. 17 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2009 (vlastní zpracování)

Výdaje na sociální věci poklesly o 40 mil. Kč. Hodnota výdajů je ale i tak pořád vysoká (119 mil. Kč). Důvodem výrazného poklesu je dokončení domova pro seniory. Hlavní část provozních výdajů patří na provoz Senioru. Podobná situace je i u výdajů na veřejnou správu. Výdaje poklesly meziročně o 28 mil. Kč.

Naopak u výdajů na průmysl je viditelný nárůst o 39 mil. Kč, kde nejvíce byla financována pozemní komunikace a silniční doprava.

Výdaje na vzdělávání a životní prostředí jsou opět velice podobné jako předchozí roky.

Celkové skutečné výdaje na investice činily v roce 2009 136 230 tis. Kč. Investice byly vynaloženy na Veřejný terminál hromadné dopravy, cyklistická stezka podél Baťova kanálu atd.

4.6 Rozpočet v roce 2010

Tab. 14 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové	208 350	206 419
Nedaňové	24 786	42 796
Kapitálové	24 286	19 913
Dotace	195 937	159 729
Celkem	453 359	428 857

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 15 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Běžné	322 370	325 493
Kapitálové	138 971	136 230
Celkem	461 341	461 723

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Celkové příjmy města ve výši 428 857 tis. Kč, byly o 35 246 tis. Kč vyšší než celkové výdaje města Otrokovice, které činily 393 611 tis. Kč. Tento rozdíl příjmů a výdajů byl k 31. 12. 2010 využit spolu snížením vlastních prostředků na účtech zejména ke snížení čerpání úvěrů o 39 014 tis. Kč. Město Otrokovice mělo k 1. 1. 2010 sjednány dva bankovní úvěry u Komerční banky a.s. Revolvingový úvěr z roku 2007 byl v únoru 2010 splacen a ukončen. Další revolvingový úvěr z roku 2009 byl v průběhu roku částečně splacen a k datu 31. 12. 2010 bylo čerpáno 58 mil. Kč. Město Otrokovice si zřídilo v listopadu nový investiční úvěr, kde úvěrový rámec byl 50 mil. Kč. Čerpáno bylo v prosinci

a ke dni 31. 12. 2010 bylo vyčerpáno 17 986 mil. Kč. Celková výše čerpaných úvěrů byla nižší než se přepokládalo.

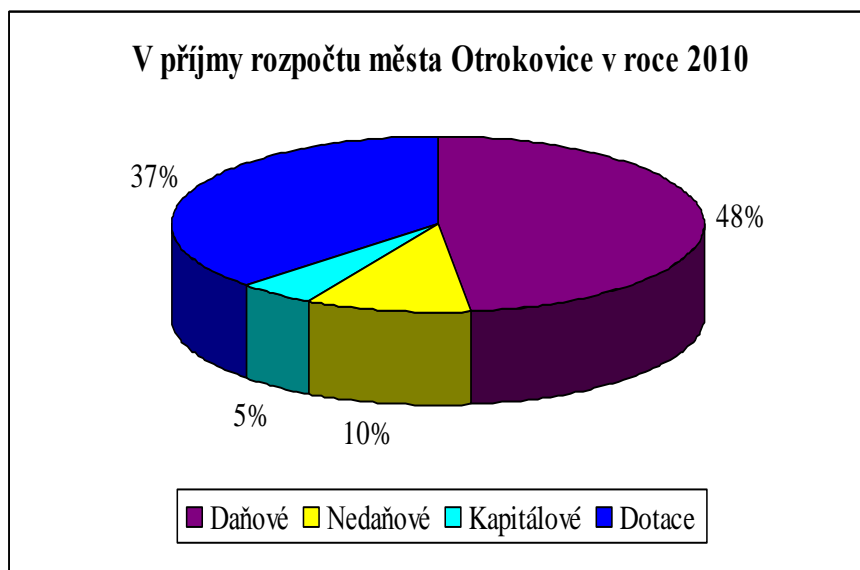
Zajímavé je srovnání příjmů a výdajů k roku 2009. Zatímco celkové příjmy vzrostly o 20 602 tis. Kč, výdaje naopak poklesly o 68 112 tis. Kč, díky důsledně uplatňovaným úsporným opatřením a výraznému omezení investic.

Na překročení rozpočtu nedaňových příjmů se podílí zejména Příjmy z poskytování služeb a výrobků, Přijaté vratky transferů aj. Ovšem největším nedaňovým příjmem je příjem z pronájmu majetku města a odvody příspěvkových organizací. Jako důsledek jednorázového odvodu za více let je možné zaznamenat vyšší hodnotu u příjmů z podílů na zisku obchodních společností.

Schválený rozpočet u kapitálových příjmů byl v průběhu roku upraven směrem dolů v návaznosti na neúspěšné žádosti o dotace.

I v roce 2010 jsou dotace tvořeny zejména investičními dotacemi na výstavbu Přestupního terminálu veřejné dopravy a výstavbu cyklostezek. Vlivem odložení zahájení dvou velkých investičních akcí poklesly investice. Jednalo se o Veřejně sportovně rekreační areál Baťov, kde se zahájení akce opozdilo kvůli námitkám neúspěšného účastného výběrového řízení na dodávku stavby. Druhou odloženou investiční akcí je Velký sál Otrokovické Besedy.

4.6.1 Příjmy

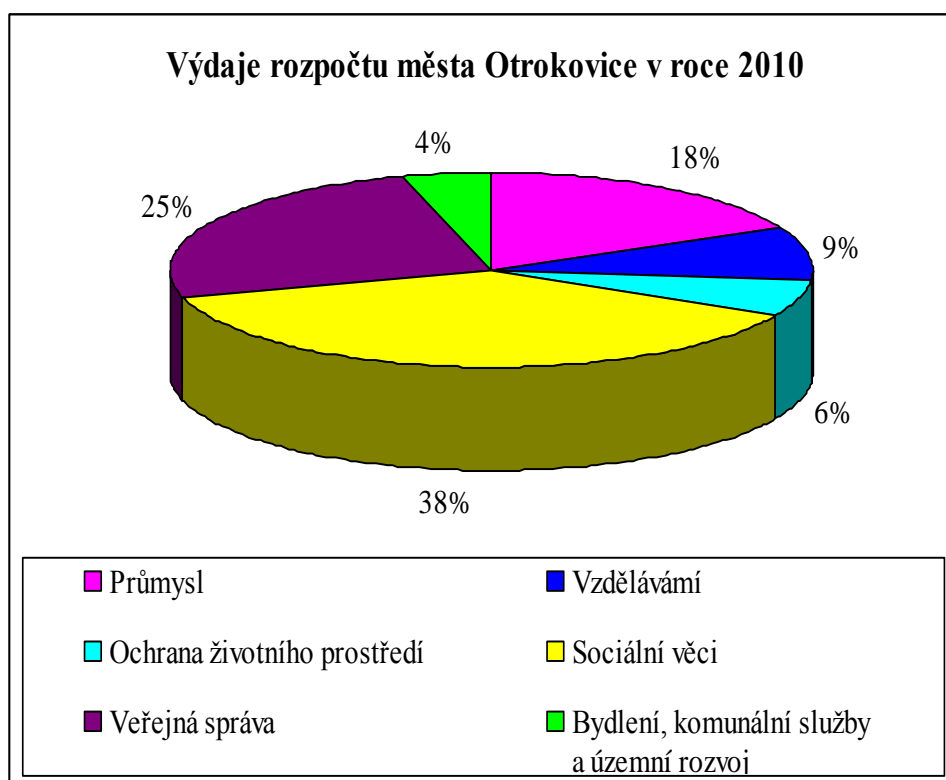

Obr. 18 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2010 (vlastní zpracování)

Rok 2010 nepřinesl žádné výrazné změny ani výkyvy v příjmech rozpočtu města. I v tomto roce jsou příjmy tvořeny ze 48 % daňovými příjmy, dále 37 % tvoří dotace, 10 % nedaňové příjmy a poslední jsou kapitálové příjmy 5 %.

Daň z příjmů fyzických osob u OSVČ zaznamenala další pokles. Pokles je vyvolán ekonomickou krizí. Podobná situace se vyskytuje i u daně z příjmu právnických osob. Ekonomická krize nepoznamenala jen drobné podnikatele, ale i velké firmy. Největším daňovým příjmem je DPH. Změna u daně z nemovitosti měla mít za následek zvýšení příjmů do rozpočtu. Město Otrokovice předpokládalo daleko větší přírůstek, než ve skutečnosti byl. Dotace tvoří již druhým rokem investiční transfery z rozpočtů regionálních rad. Výrazný podíl dotací tvoří přijaté investiční dotace na výstavbu Přestupního terminálu veřejné dopravy (31 897 tis. Kč) a výstavbu cyklostezek (2 412 tis. Kč).

4.6.2 Výdaje

Obr. 19 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2010 (vlastní zpracování)

Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2010 jsou následující: 38 % sociální věci, 25 % veřejná správa, 18 % průmysl, 9 % vzdělávání, 6 % ochrana životního prostředí a 4 % bydlení, komunální služby a územní rozvoj.

Je možné vidět opětovný nárůst výdajů na sociální věci a veřejnou správu. Hodnoty vzdělávání a ochrany životní péče jsou dlouhodobě stabilní.

Výdaje na příspěvek na péči, dávky v hmotné nouzi jsou plně kryty ze státního rozpočtu.

Bydlení, komunální služby a územní rozvoj nevykazují žádné výrazné změny oproti roku 2009. V tomto oddíle jsou zahrnuty výdaje na výstavbu, správu a provoz městských bytů (5 889 tis. Kč) a správu a provoz nebytových prostor (935 tis. Kč).

U průmyslu jsou výkyvy možné sledovat každým rokem. V roce 2010 jsou výdaje poloviční oproti roku 2009.

4.7 Rozpočet v roce 2011

Tab. 16 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové	204 720	208 639
Nedaňové	27 408	39 849
Kapitálové	27 197	7 108
Dotace	184 013	197 236
Celkem	443 338	452 831

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 17 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Běžné	318 339	324 554
Kapitálové	154 554	69 057
Celkem	472 893	393 611

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Celkové příjmy města Otrokovice za rok 2011 byly ve výši 452 831 tis. Kč, byly o 36 793 tis. Kč nižší než celkové výdaje města. Tento záporný rozdíl příjmů a výdajů

k 31. 12. 2011 byl kompenzován vyšším čerpáním bankovních úvěrů. Ke konci roku 2011 čerpá město úvěry v celkové výši 114 941 tis. Kč. Hlavní příčinou záporného rozdílu příjmů a výdajů jsou mimořádně vysoké investice v objemu 169 958 tis. Kč. Tyto jsou ve srovnání s rokem 2010 vyšší o 100 mil. Kč. Naopak provozní výdaje jsou proti roku 2010 nižší o cca 5 mil. Kč.

Celkový objem dvou čerpaných úvěrů k 31. 12. 2011 činí 114 941 tis. Kč, je v rozpočtem předpokládané výši a byl také dodržen úkol, aby výše úvěrů ke konci roku nepřekročila 115 000 tis. Kč.

U daňových příjmů je možné pozorovat jednu změnu a to pokles poplatků za ukládání odpadu (o 981 tis. Kč).

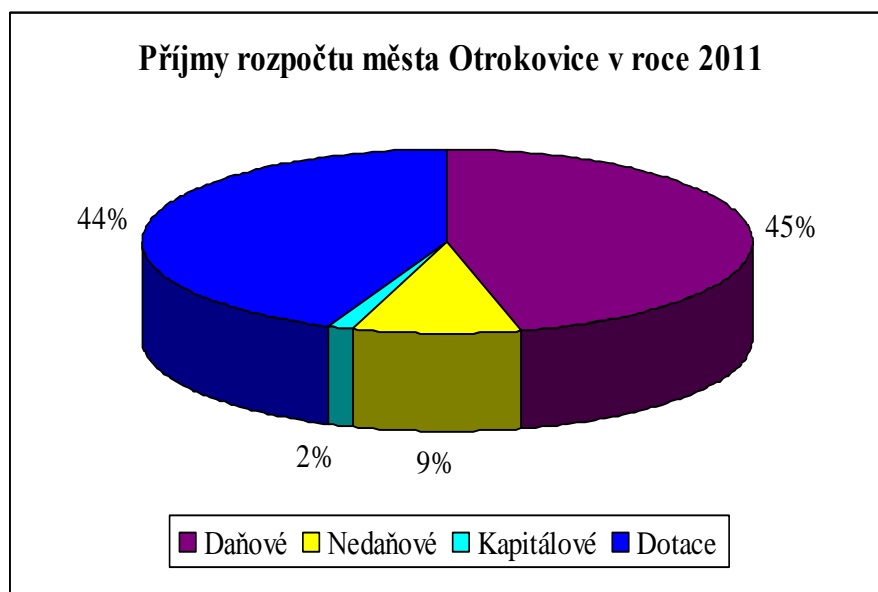
Na překročení nedaňových příjmů mají vliv stejné příjmy jako předcházející rok. Jedná se o Příjmy z poskytování služeb a výrobků, Příjmy z pronájmu nemovitosti, Úroky z peněz na účtech, Přijaté sankční platby aj. Největším příjmem je opět pronájem majetku, který zaznamenal meziroční nárůst z důvodů změn ve výši nájemného. Dalším významným příjmem jsou odvody příspěvkových organizací.

Kapitálové příjmy nebyly naplněny v důsledku neúspěšných žádostí o dotace. Také objem prodaného majetku meziročně klesá. Důvodem je zmenšování majetku města, který lze nabídnout k prodeji.

Dotace jsou zásluhou investičních dotací na zprovoznění velkého sálu Otrokovické Besedy (16 000 tis. Kč) a Veřejně sportovního rekreačního areálu Bařov (44 728 tis. Kč) vyšší. Promítá se zde městem neovlivněný posun obou akcí do roku 2011.

V roce 2011 bylo město mimořádně úspěšné v žádostech o dotace.

4.7.1 Příjmy

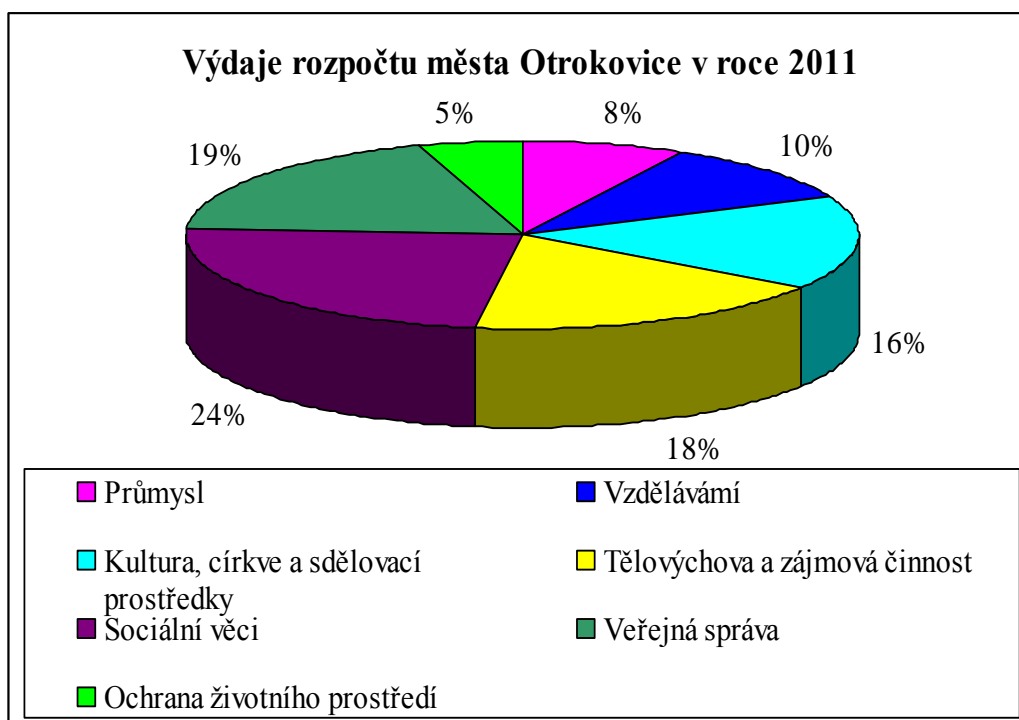
Obr. 20 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2011 (vlastní zpracování)

V roce 2011 došlo ke snížení kapitálových příjmů, které tvoří příjmy rozpočtu pouze ze 2 %. Nově se v kapitálových příjmech objevila hodnota 340 000,--. Jedná se o dar na pořízení dlouhodobého majetku. Z hlediska příjmů rozpočtu se jedná o malou částku.

V tomto roce jsou příjmy daňové a dotace téměř vyrovnány. Důvodem je 59,7 mil. Kč, které tvoří investiční dotace z rozpočtu regionálních rad. Jak již bylo zmíněno výše, město Otrokovice bylo v tomto roce mimořádně úspěšné v žádostech o dotace.

Dále se zde objevují splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů.

4.7.2 Výdaje

Obr. 21 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2011 (vlastní zpracování)

Opět první místo tvoří výdaje na sociální věci. Sociální věci představují nestabilní výdaje. Každý rok je hodnota jiná a liší se i o desítky mil. Kč. V roce 2011 je hodnota výdajů na sociální věci 110,7 mil. Kč – tedy snížení meziročně o 25 mil. Kč. Tvoří je zejména příspěvek na péči (66,1 mil. Kč), příspěvek na živobytí (7,3 mil. Kč)

Druhé místo tradičně zaujímají výdaje na veřejnou správu s 19 %. Činnost místní správy v roce 2011 byla 70,6 mil. Kč.

Výraznou změnou jsou výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost. Nárůst o 70 mil. Kč je podstatně velký. Důvodem je navýšení sportovního zařízení v majetku obce. Konkrétně se jedná o výstavbu sportovního areálu Bařov v částce 64,9 mil. Kč. Stejnou situaci lze zachytit u výdajů na kulturu, církev a sdělovací prostředky. Zde je nárůst o 62 mil. Kč v zájmové činnosti v kultuře.

Opětovný pokles výdajů na průmysl lze zachytit v roce 2011. Provoz veřejné silniční dopravy město za rok 2011 stálo 11,9 mil. Kč.

Město investovalo 47,9 mil. Kč do velkého sálu Kulturního střediska Beseda, rekonstrukce školního hřiště aj.

4.8 Rozpočet v roce 2012

Tab. 18 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh příjmů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové	204 183	211 690
Nedaňové	35 603	41 487
Kapitálové	10 869	1 725
Dotace	54 145	45 047
Celkem	308 800	299 949

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Tab. 19 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč

Druh výdajů	Schválený rozpočet	Skutečnost
Běžné	248 451	247 266
Kapitálové	56 349	52 234
Celkem	304 800	299 500

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Celkové roční příjmy města Otrokovice v roce 2012 byly ve výši 299 949 mil. Kč, jsou vyšší, než celkové roční výdaje města, které činily 299 450 mil. Kč. Tento minimální přebytek příjmů nad výdaji k 31. 12. 2012 vznikl nenaplněním rozpočtových příjmů zejména v důsledku výpadku sjednaných investičních dotací z ROP a EU. Jeho dopad do výsledku hospodaření města byl zmírněn úsporou celkových výdajů a to zejména provozních výdajů. Srovnání celkových příjmů a výdajů k roku 2011 je diskutabilní, poněvadž od 1. 1. 2012 přešla výplata sociálních dávek z města na Úřad práce.

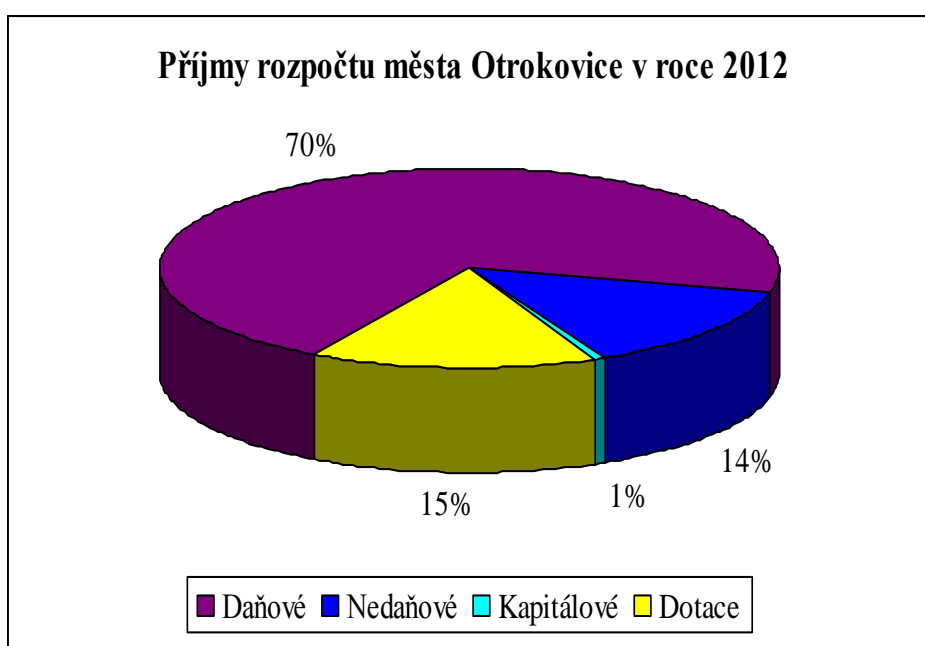
Financování města a toky peněz města v roce 2012 byly ovlivněny zejména potřebou zajistit v předstihu financování investic, komplikované opožděným proplacením investičních dotací. Výdaje byly nižší než příjmy města. Tento přebytek byl spolu s převedenými prostředky z Fondu rozvoje bydlení využít ke snížení čerpání bankovních úvěrů, které se proti počátečnímu stavu ke konci roku snížily na 110,083 mil. Kč.

Hotovost na účtech města (včetně účtů fondů) se snížila ze 14,676 mil. Kč k 1. 1. 2012 na 10,742 mil. Kč k 31. 12. 2012, z toho se disponibilní prostředky zvýšily o 1,119 mil. Kč a zůstatky na účtech fondů poklesly o 4,696 mil. Kč.

Město Otrokovice mělo v roce 2012 sjednány tři bankovní úvěry u Komerční banky a.s. Jednalo se o dva revolvingové úvěry se sjednaným rámcem 200 mil. Kč. Úvěr z roku 2009 byl řádně splacen a úvěr zanikl. Druhý revolvingový úvěr byl otevřen v lednu 2012 a zůstatek úvěru na konci roku byl 70 mil. Kč. Dále město Otrokovice mělo investiční úvěr od stejné banky z roku 2010, kde sjednaný rámec byl 50 mil. Kč. Stav úvěru byl ke konci roku 2012 40,083 mil. Kč.

Výnosy z loterií a poplatky (VHP a VLT) město získalo 15,397 mil. Kč. Oproti roku 2011 je to více o 10,379 mil. Kč, ale je to méně než prognózovalo Ministerstvo financí ČR. Vzhledem k protichůdným zájmům měst a podnikatelů je osud tohoto příjmu v následujících letech nejistý.

4.8.1 Příjmy

Obr. 22 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2012 (vlastní zpracování)

V tomto roce tvoří daňové příjmy 70 % celkových příjmů. Dále dotace 15 %, nedaňové příjmy 14 % a kapitálové příjmy jen 1 %.

V daňových příjmech sledujeme nárůst v odvodu z hracích automatů. Dále u daňových příjmů můžeme zaznamenat další zajímavost. Jedná se o snížení výnosu z poplatku za ukládání odpadu o 3,013 mil. Kč. Důvodem je, že obec Pohořelice uplatnil nárok na část poplatku z důvodu umístění části skládky na jejím katastrálním území a to včetně nároku na dorovnání tři roky zpětně.

K výraznému poklesu také došlo u výběru správních poplatků (2,860 mil. Kč).

Další změnou je příspěvek ze zahraničí – neinvestiční přijatý transfer v částce 302 180 Kč. Druhou největší hodnotu příjmů z pronájmu můžeme najít v tomto roce. Důvodem jsou úpravy nájemních smluv a zprovoznění a pronájem velkého sálu Otrokovické Besedy.

4.8.2 Výdaje

Obr. 23 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2010 (vlastní zpracování)

Rok 2012 přinesl změny ve výdajové stránce rozpočtu. Veřejná správa je na prvním místě (34 %), na druhém místě se umístil průmysl s 21 %. Průmysl v částce 52,6 mil. Kč financoval zejména pozemní komunikace a silniční dopravu.

I přes to, že byly osobní náklady zaměstnanců Městského úřadu Otrokovice sníženy, a dle zjištění města Otrokovice jsou platy jedny z nejnižších mezi městy srovnatelné velikosti, tak stále jsou náklady nejvyšší.

Velký pád ve výdajích zobrazuje tělovýchova a zájmová činnost. Hodnota je v roce 2012 o 50 mil. Kč nižší. Provozní výdaje zahrnují zejména příspěvky města sportovním klubům, organizacím a spolkům na jejich činnost a organizované akce (5,036 mil. Kč). Rozhodující podíl z této částky připadá na TJ Jiskra Otrokovice (3,098 mil. Kč), FC Viktoria Otrokovice (0,485 mil. Kč) a FK Panthers Otrokovice (0,512 mil. Kč). Dále to jsou výdaje týkající se provozu a údržby sportovních zařízení v majetku města, zejména Sportovní areál Baťov 2,060 mil. Kč, sportovní hala 1,491 mil. Kč, výdaje na provoz koupaliště Bahňák jsou 1,918 mil. Kč, výdaje na rekreační objekt Štěrkovické 1,169 mil. Kč a příspěvek DDM Sluníčko Otrokovice 1,792 mil. Kč. Výdaje na opravy a údržbu veřejných dětských hřišť a pískovišť dosáhly 0,8 mil. Kč.

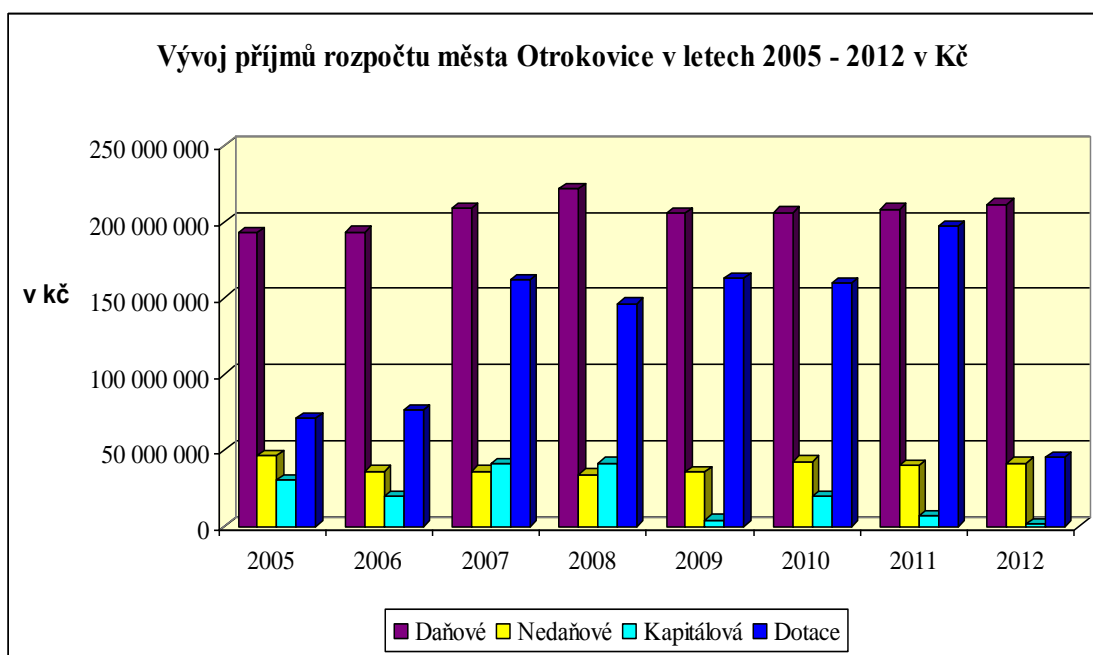
U vzdělání k velkým výkyvům nedošlo. To samé můžeme říci i o životním prostředí. Výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj jsou také každý rok jiné. V roce 2012 došlo ke zvýšení o cca 8 mil. Kč. Výdaje v oddílu bydlení, komunální služby a územní rozvoj ovlivňuje zejména Tehos s.r.o. a TSO s.r.o.

Město investovalo 17,7 mil. Kč do revitalizace náměstí, dalšími investicemi byly dofinancování sportovního areálu Baťov (7 649 tis. Kč), rekonstrukce městských bytů, výkupy pozemků aj.

4.9 Zhodnocení vývoje rozpočtu

Následující kapitola stručně shrnuje zjištěné informace o příjmech a výdajích města Otrokovice v letech 2005 až 2012.

4.9.1 Příjmy

Obr. 24 Vývoj příjmů rozpočtu města Otrokovice v letech 2005 – 2012 (vlastní zpracování)

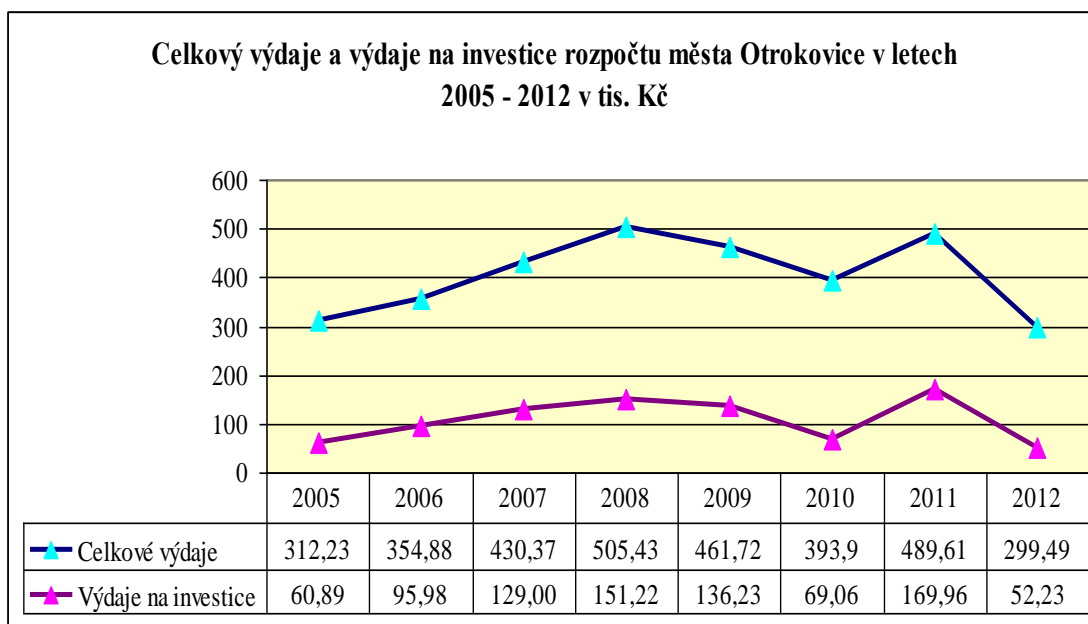
Výše uvedený graf zobrazuje vývoj příjmů rozpočtu podle druhu v letech 2005 až 2012. Na grafu lze vidět, že daňové příjmy jsou stabilní, nevykazují velké výkyvy. Nejvyšší hodnota daňových příjmů byla v roce 2008. Nedaňové příjmy jsou také stabilní bez výkyvů v průběhu let. Změny lze zaznamenat u kapitálových příjmů. Ne každý rok se podařilo prodat zamýšlený majetek. Město Otrokovice disponuje omezeným počtem bytů, domů a pozemků takže není možné s tímto příjmem počítat do budoucna. Můžeme říci, že se zatím jedná o doplňkový zdroj příjmů, který bude brzy vyčerpán.

Dotace zaznamenaly v průběhu let také změny, ovšem ne tak výrazné jako u kapitálových příjmů. V roce 2005 a 2006 jsou dotace na stejné úrovni, v roce 2007 došlo ke dvojnásobnému zvýšení, které bylo stabilní až do roku 2011. V roce 2011 dosahovaly nejvyšší hodnoty 197,2 mil. Kč. Naopak v roce 2012 byly dotace na nejnižší hodnotě v analyzovaném období. Důvody u výkyvu dotací můžeme najít hned několik. Prvním důvodem může být

počet investičních akcí města Otrokovice, ty se v průběhu let měnily. V některých letech bylo více plánovacích investic než v jiných letech. Dalším důvodem je to, zda-li bylo město Otrokovice v žádostech o dotace úspěšné či nikoliv. Někdy také dojde ke zpoždění čerpání dotací, které se přesunou do následujícího roku.

4.9.2 Výdaje na investice

Obr. 25 Celkové výdaje a výdaje na investice rozpočtu města Otrokovice v letech 2005 – 2012

Tendence výdajů v letech 2005 až 2008 byla rostoucí. Výdaje se každým rokem zvyšovaly. Poté další dva roky došlo k poklesu výdajů. Důvodem byla ekonomická krize, která zasáhla jak podnikatelské prostředí, tak i veřejný sektor. V daném období také došlo ke změně legislativy. Rok 2011 zaznamenal opět mírný růst, ale v roce 2012 byly výdaje rozpočtu města Otrokovice na nejnižší hodnotě v analyzovaném období let 2005 až 2012.

Dále na grafu je znázorněny výdaje na investice. Vývoj kopíruje křivku celkových výdajů.

Investiční výdaje činí stabilní a významný podíl výdajů města Otrokovice, který se dlouhodobě pohybuje nad průměrem měst a obcí v České republice. Investice a výdaje na opravy a udržování majetku přispívají pozitivně k růstu majetku města, ale také k lepšímu vzhledu města Otrokovice. Obecně můžeme říci, že město Otrokovice

má každý rok alespoň jednu větší investiční akci. Město má snahu rozvíjet se a budovat zejména v oblasti sportu a sociálních věcí, ale také jim není cizí celkový vzhled města.

Cílem vedení města je, aby investiční výdaje představovaly trvalý a významný podíl na celkových výdajích. Snaha je mít podíl cca 30 %.

Následující tabulka zobrazuje podíl investičních výdajů k celkovým výdajům v procentech v letech 2005 až 2012.

Tab. 20 Podíl investic na celkových výdajích a podíl investic, oprav a udržování na celkových výdajích v %

Rok	Podíl investic na celkových výdajích v %
2005	19,50
2006	27,05
2007	29,97
2008	29,92
2009	29,50
2010	17,54
2011	37,70
2012	17,44

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

V roce 2010 vlivem odložení zahájení dvou velkých investičních akcí města poklesly investice. Díky skluzu obou akcí do roku 2011 byly investice v roce 2011 naopak vysoké. A to jak v procentuelním vyjádření, tak i v absolutní hodnotě.

V roce 2012 se nepodařilo zajistit cíl vedení města. Skutečnost činila jen 17,44 %, což je nejméně od roku 2000. Je to důsledkem mimořádné výše investice v roce 2011, která vyčerpala zdroje města.

5 ANALÝZA MAJETKU MĚSTA

Následující kapitola se týká analýzy majetku města Otrokovice, zejména jeho vývoje v letech 2005 až 2012. Nejvíce pozornosti je věnováno dlouhodobému hmotnému majetku.

Následující tabulka zobrazuje procentuelní podíl jednotlivých druhů majetku v letech 2005 až 2012.

Tab. 21 Vývoj dlouhodobého majetku dle druhu v letech 2005 až 2012 v procentech

Dlouhodobý majetek	Rok							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hmotný	81,00	81,87	83,49	84,66	85,19	85,25	84,17	85,18
Nehmotný	0,30	0,32	0,16	0,49	0,48	0,33	0,25	0,16
Finanční	18,70	17,81	16,35	14,85	14,33	14,42	15,58	14,66

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

5.1 Dlouhodobý hmotný majetek

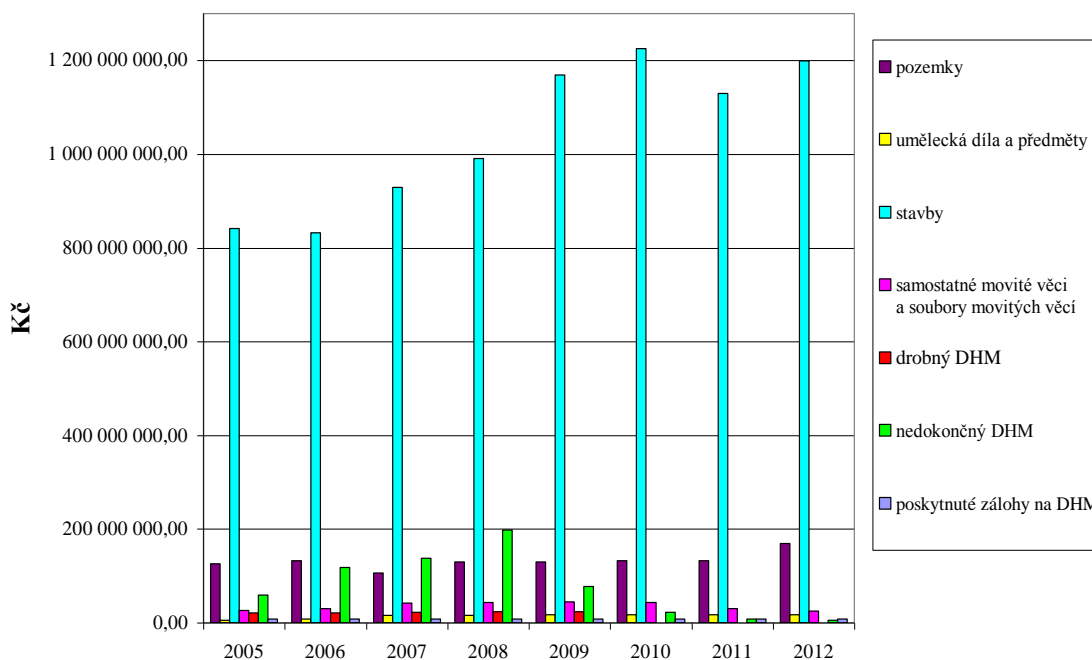
Dlouhodobý hmotný majetek hraje důležitou roli při plnění cílů a úkolů města Otrokovice.

Je tvořen zejména:

- pozemky;
- umělecká díla a předměty;
- stavby;
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí;
- drobný dlouhodobý hmotný majetek;
- nedokončený dlouhodobý majetek;
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek;
- ostatní dlouhodobý hmotný majetek.

Následující graf zobrazuje vývoj tohoto druhu majetku v letech 2005 až 2012.

Vývoj dlouhodobého hmotného majetku v Otrokovicích
v letech 2005 až 2012 v Kč

Obr. 26 Vývoj dlouhodobého hmotného majetku v Otrokovicích v letech 2005 až 2012 v korunách (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014)

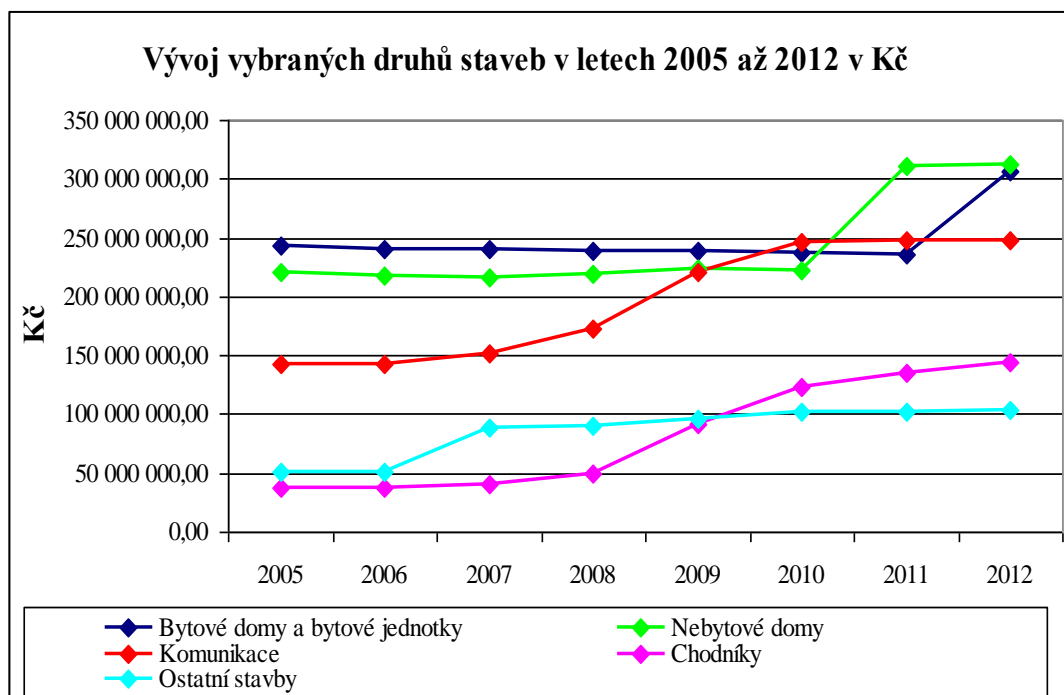
Na grafu je možné vidět stoupající tendence dlouhodobého majetku – staveb. Důvodem je každoroční výstavba. Hodnota pozemků je meziročně na stále stejné úrovni. Umělecká díla a předměty jsou od roku 2007 také na stejné úrovni. V letech 2005 – 2007 mají kolísavou tendenci. V roce 2006 je možné zaznamenat meziroční růst o 15 %, v roce 2007 dokonce o 38 %. Dále pak do roku 2010 byla stabilní hodnota, v roce 2011 a 2012 došlo k poklesu přes 30 %. Drobný dlouhodobý hmotný majetek je možné zaznamenat jen v letech 2005 až 2009. Nedokončený dlouhodobý majetek vykazuje výkyvy v závislosti na promítnutí investičních akcí do více let.

5.1.1 Stavby

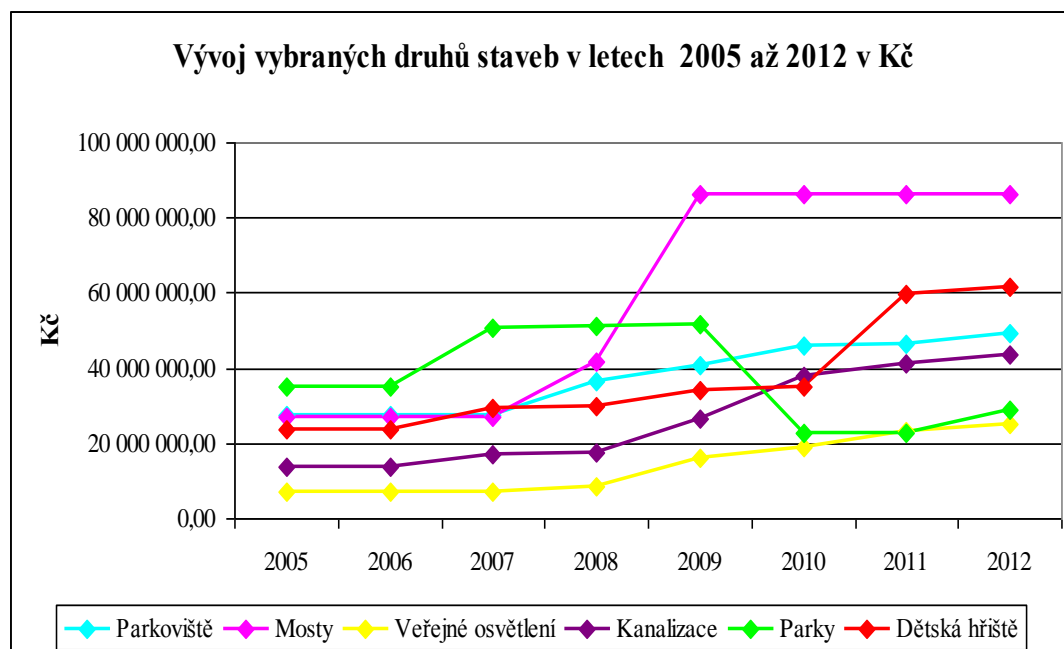
Stavby tvoří nejdůležitější část dlouhodobého majetku. Objemově jsou také největší položkou rozvahy.

Stavby jsou tvořena zejména bytovými domy a bytovými jednotkami, nebytovými domy, komunikacemi, chodníky, parkovišti, mosty, čekárnami, veřejnými osvětleními, dětskými hřišti apod.

Vývoj jednotlivých druhů majetku-staveb je znázorněn v následujících dvou grafech.

Obr. 27 Vývoj vybraných druhů s taveb v letech 2005 až 2012 v Kč (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014)

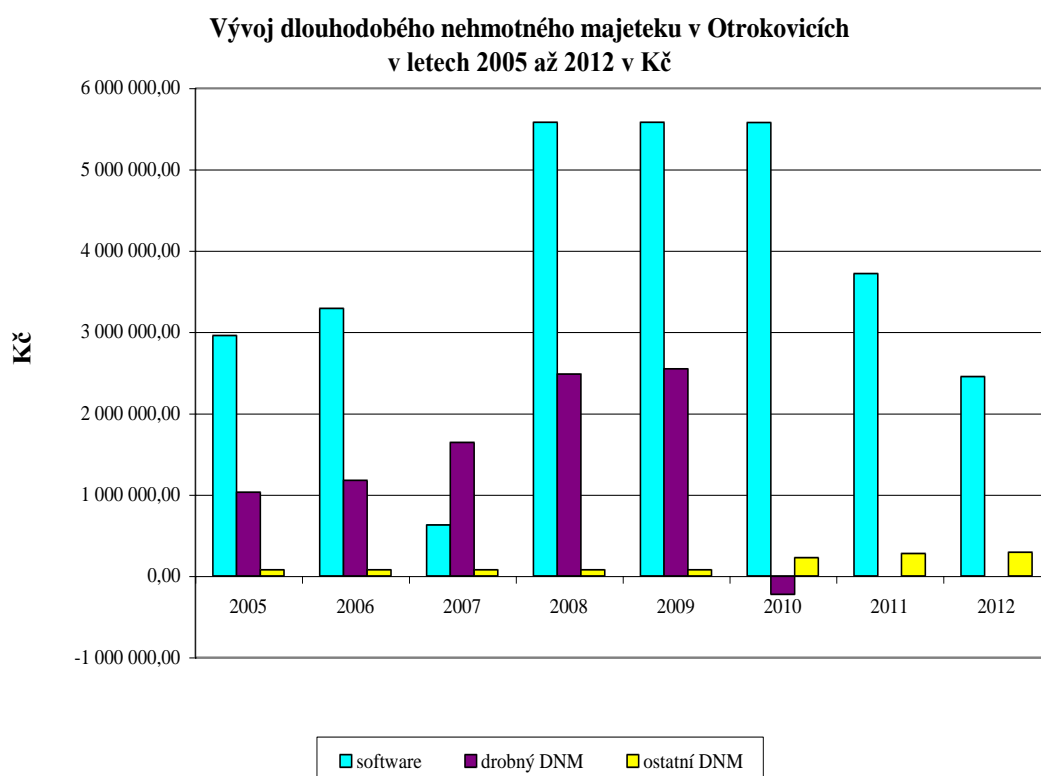

Obr. 28 Vývoj vybraných druhů s taveb v letech 2005 až 2012 v Kč (vlastní zpracování)

Na grafech lze vidět, že město Otrokovice má dlouhodobě velký podíl bytových domů a bytových jednotek a nebytových domů. Významnou hodnotu tvoří i komunikace, kde došlo k nárůstu v letech 2007-2010. Podobný nárůst lze zaznamenat i u chodníků. Mezi roky 2008 a 2009 došlo k dvojnásobnému nárůstu mostů v majetku města.

5.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek je tvořen softwarem, drobným dlouhodobým nehmotným majetkem a ostatním dlouhodobým nehmotným majetkem.

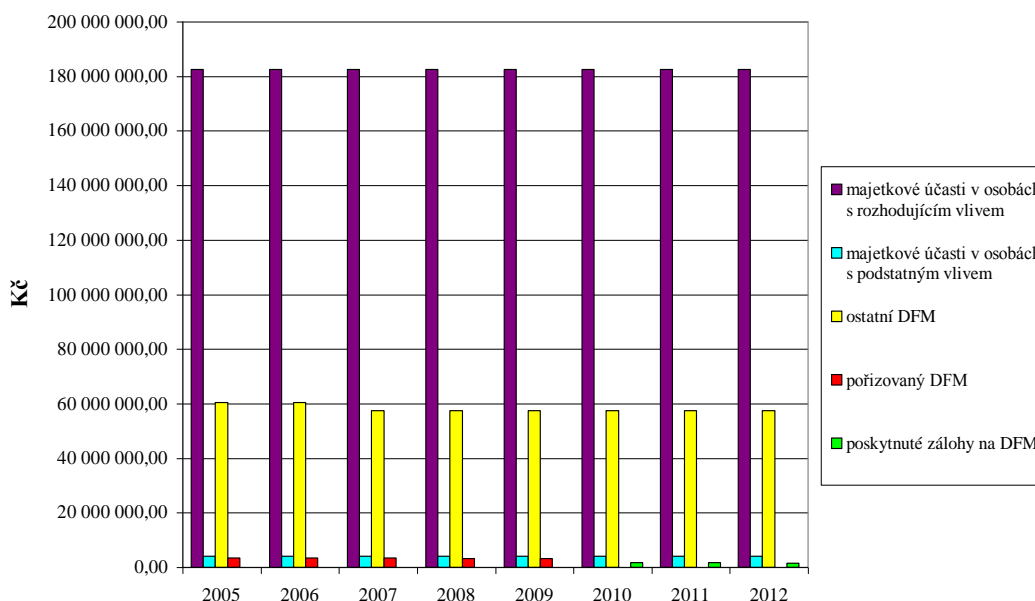
Obr. 29 Vývoj dlouhodobého nehmotného majetku v Otrokovících v letech 2005 až 2012 v korunách (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014)

Nejdůležitějším dlouhodobým nehmotným majetkem města je software. Nejvyšší hodnoty vykazoval v letech 2008 až 2010. Došlo zde investicím do nového softwarového vybavení.

5.3 Dlouhodobý finanční majetek

Následující graf zobrazuje vývoj dlouhodobého finančního majetku. Nejdůležitějším dlouhodobým finančním majetkem města jsou majetkové účasti a ostatní dlouhodobý finanční majetek. U tohoto druhu majetku nedošlo ke změnám.

Vývoj dlouhodobého finančního majetku v Otrokovicích
v letech 2005 až 2012 v Kč

Obr. 30 Vývoj dlouhodobého finančního majetku v Otrokovicích v letech 2005 až 2012 v Kč (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014)

5.4 ODPISY

Reforma účetnictví státu přinesla zavedení odpisování pro obce. Odepisování majetku obcí představovalo velký zlom v účetnictví obce. Důležitým momentem bylo sestavení účetní závěrky k 31. 12. 2011, kdy došlo k dooprávkování majetku obce, tedy výpočet teoretických odpisů za minulá léta. Do tohoto data obce neodepisovaly.

K výše uvedenému datu musel být dlouhodobý majetek kategorizován dle přílohy č. 1 Českého účetního standardu č. 708. Dále je nutný kvalifikovaný odpad předpokládané doby použitelnosti dlouhodobého majetku. Standard se vztahuje pouze na dlouhodobý majetek a jeho soubory, které se odpisují podle zákona o účetnictví a vyhlášky č. 410/2009 Sb. Již zmiňovaný český účetní standard říká, že účetní jednotky si mohli zvolit způsob odepisování na rovnoměrný, výkonový nebo komponentní. V účetním období roku 2011 a 2012 mohla účetní jednotka použít též zjednodušený způsob odepisování. Změnu způsobu odepisování lze provést vždy pouze s účinností od prvního dne následujícího účetního období.

Pro potřeby odepisování se hodnota majetku nepřeceňovala, ale odepisovalo se z ceny, která byla cenou pořizovací nebo reprodukční pořizovací, ale také z té, kterou obec vedla v účetnictví.

Tab. 22 Odpisy majetku v Kč

Rok	Odpisy
2012	32 521 532,68
2013	32 251 870,34

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Odpis představuje snížení ekonomického prospěchu – jedná se o nákladovou položku. Odpis tedy ovlivní náklady, ale odpisy neovlivní rozpočet obce.

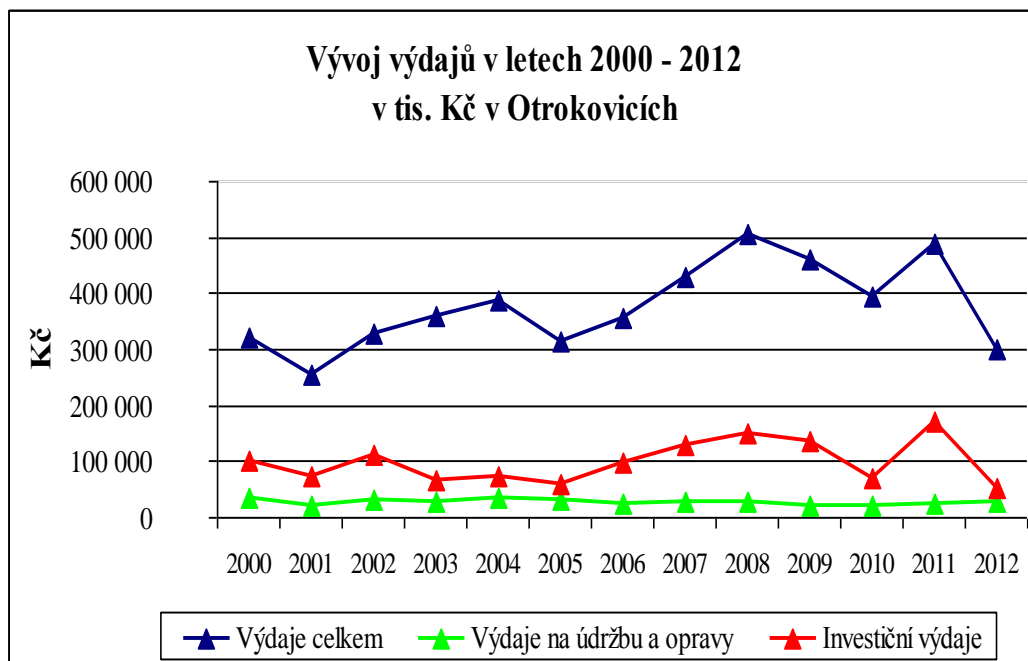
5.5 Výdaje na opravy a udržování

Vlastnictví každého majetku s sebou nese náklady na jeho opravu a udržování. Nezáleží na tom, kdo je vlastníkem, jestli je to obec, stát, firma nebo běžný občan. Pokud nechceme, aby nám majetek chátral, ale záleží nám na tom, abychom ho využívali co nejdéle, a co nejlépe je nutné do něj pravidelně investovat.

Na následujícím grafu je možné porovnat celkové výdaje, výdaje na investice a výdaje na opravy a udržování.

Výdaje na opravy a udržování jsou dlouhodobě stabilní. U investičních výdajů dochází v některých letech k výkyvům.

Obr. 31 Vývoj výdajů v letech 2000 – 2012 v tis. Kč v Otrokovicích (vlastní zpracování)

Pokud si tyto hodnoty překlopíme do procentuelního vyjádření, zjistíme, že podíl výdajů na opravy a údržbu k celkovým výdajům jsou průměrně za sledované období 2005 – 2012 6,7 %. Tuto hodnotu ovlivnili vyšší výdaje v letech 2005 (10,2 %) a 2012 (9,4 %). U výdajů na investice k celkovým výdajům je podíl 25,7 %. Můžeme říci, že investiční výdaje kopírují křivku celkových výdajů. Pokud vzrostly celkové výdaje, vzrostly i výdaje na investice a naopak.

Další otázkou, kterou je nutné si položit je, na co jsou výdaje na opravy a udržování? Následující tabulka zobrazuje ty části, na které je vynaloženo nejvíce výdajů. Hodnoty v tabulce jsou uvedeny v tis. Kč.

Tab. 23 Rozpočtové výdaje na opravy a udržování v tis. Kč v letech 2005 až 2012

Rozpočtové výdaje na opravy a udržování	Rok							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Silnice	7 500	2 440	1 870	2 170	1 847	849	1 149	1 296
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	4 077	3 829	3 288	3 498	1 552	1 314	1 837	3 090
Sportovní zařízení v majetku obce	765	160	199	280	323	275	713	2 089
Bytové hospodářství	1 570	1 553	3 206	1 405	1 327	1 565	1 903	3 275
Nebytové hospodářství	901	613	883	491	320	527	611	440
Veřejné osvětlení	2 230	2 463	2 332	1 749	2 146	2 530	2 758	2 105
Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	9 111	9 061	10 678	8 899	9 504	8 521	9 207	8 753

Zdroj: vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014

Z tabulky je zřejmé, že nejvíce výdajů jde na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň. V socioekonomické analýze bylo zmíněno, že pro město je tato oblast velice důležitá. To nám nyní potvrzují i reálné hodnoty ve výdajích. Dále jsou to výdaje na veřejné osvětlení, silnice, bytové a nebytové hospodářství, sportovní zařízení v majetku obce, ale také výdaje na ostatní záležitosti pozemních komunikací. Pod tímto si můžeme přestavit chodníky, odstavné plochy, parkoviště nebo cyklistické stezky.

Pokud se na výdaje máme podívat ještě konkrétněji, tak v roce 2012 byly výdaje na opravy a udržování převážně na:

- péči o vzhled a veřejnou zeleň (8 235 tis. Kč);
- základních a mateřských škol (6 080 tis. Kč);
- pozemní komunikace, ulice, chodníky, silnice (3 939 tis. Kč);
- koupaliště (1 920 tis. Kč);
- veřejné osvětlení (1 506 tis. Kč);
- senior Otrokovice (1 228 tis. Kč);
- městské byty (1 204 tis. Kč);
- Otrokovická Beseda (1 150 tis. Kč);

6 NÁVRH OPATŘENÍ PRO MĚSTO OTROKOVICE

V poslední části diplomové práce se chci věnovat konkrétním návrhům pro město Otrokovice, které vycházejí z výše zpracovaných analýz.

Z provedených rozborů vyplývá, že se město Otrokovice snaží každým rokem rozvíjet svůj majetek. Na každý rok měly Otrokovice naplánované investice na rozvoj dlouhodobého majetku. Během let 2005 až 2012 město investovalo například do výstavby nového sálu Otrokovické Besedy, Veřejného terminálu hromadné dopravy, výstavbu Senioru Otrokovice, výstavbu Sportovního areálu Bařov, výstavby malometrážních bytů, Domova seniorů, cyklostezky, revitalizace náměstí a mnoho dalšího.

Na druhé straně je potřeba zhodnotit financování těchto investičních akcí. Po rozboru rozpočtů v daných letech vyplývá, že město Otrokovice by jen z vlastních zdrojů nemohla majetek rozvíjet tak, jak se dělo v minulých letech a děje se i nyní. V případě většiny investic je město závislé na přijatých dotacích do rozpočtu města.

Dále je nutné zhodnotit, jestli množství majetku, které obec vlastní, je dostatečné či naopak přebytečné. Město Otrokovic má aktuálně cca 18 tis. obyvatel. Majetek, který město má, neslouží jen pro obyvatele Otrokovic, ale i pro obyvatele spádových oblastí jako je například Žlutava, Tlumačov, Bělov, Napajedla, Pohořelice a další.

Je pravdou, že město Otrokovice díky investicím a zásahům prokouklo a pro občany se stalo bydlení v tomto městě atraktivnějším.

Pokud bychom se zajímaly na názor na množství majetku mládeže do 18 let, určitě by byla spokojená zejména s budováním hřišť, sportovišť, ale také s koupalištěm. Pro správný rozvoj mládeže je potřeb investovat do jejich volného času a volnočasových aktivit. Starší občané zejména uvítají zejména domovy důchodců a pečovatelské služby. Jejich úroveň a množství předstihuje i nedaleké město Zlín. Pokud budeme hodnotit majetek z pohledu střední generace, domnívám se, že pro ty není majetek města příliš atraktivní. Většinou vyjíždění za kulturou či sportem do nedaleko vzdáleného statutárního města Zlína.

Pokud si položíme otázku „Co občanům chybí v Otrokovicích?“ budeme dlouho čekat na odpověď.

Mým doporučením pro město Otrokovice je pro několik následujících rozpočtových období, aby přestaly realizovat velké investiční akce spojené s rozvojem majetku. Z pohledu dlouholeté občanky Otrokovic není potřeba stavět další sportoviště, halu, kino, kulturní sál,

ale spíše se zaměřit na obnovu stávajícího majetku. Město sice vynakládá výdaje na opravy a udržování, ale ve většině případů se jednalo o ty nejnnutnější opravy. Při propojení myšlenky oprav a odpisů majetku bych navrhovala městu Otrokovice zavedení Fondu oprav. V současné době si město na větší opravy žádá o dotace. Například v roce 2013 proběhla oprava základních škol, na které byly získány dotace. Obecně se dá říci, že město realizuje větší opravy až v případě, že má přislíbené dotace.

6.1 Zavedení fondu oprav

Aktuálním tématem měst je odepisování majetku v jeho vlastnictví. I město Otrokovice patří do skupiny obcí, které si v začátcích odepisování nevědělo rady. Píše se rok 2014 a můj názor z hlediska provedených analýz, ale zejména po konzultacích na ekonomickém oddělení města, je takový, že problém odepisování majetku obce není ještě zcela vyřešen. Město Otrokovice odepisuje majetek, protože je to jeho povinnost dle zákona.

Domnívám se, že vzhledem k množství majetku ve vlastnictví města, zejména stavu staršího majetku, by bylo vhodné vytvářet fond, na kterém by se soustředily zmiňované odpisy. Čím více majetku město ve vlastnictví má, tím vyšší jsou výdaje na jeho opravy a udržování, ale i tím vyšší jsou odpisy. U nově pořízeného majetku jsou tyto výdaje většinou nižší, jedná se zejména o drobné opravy, starší majetek spotřebuje více výdajů na opravy. Stejně tak jako každý soukromý vlastník rodinného domu nebo bytu, se o svůj majetek stará, provádí pravidelné opravy a udržuje si majetek před zchátráním, tak by se i město Otrokovice mělo o svůj majetek starat.

Tento fond by sloužil ke kumulaci odpisů během jednotlivých let. Zároveň by byl tento fond k dispozici jednak na naplánované opravy, ale i na ty, se kterými město v daném rozpočtovém období nepočítalo.

V současné době si město žádné rezervy na opravy netvoří. Každý rok rozpočtuje výdaje na opravy a udržování, které jsou průměrně 6,7 % z celkových výdajů, oproti výdajům na investice, které jsou 25,7 %.

Pro představitele města Otrokovice je v posledních letech důležitější budovat nový majetek, na ten starší a jeho opravy se zapomíná. Je to samozřejmě dáno i tím, kdo o rozvoji majetku rozhoduje. Pokud v čelních místech najedeme nadšeného sportovce, fotbalistu, můžeme počítat s jeho prosazováním sportovišť a sportovního zařízení. Což se v Otrokovicích také děje.

Pokud by město zavedlo tento fond již v roce 2012, byla by výše převedených odpisů na tento fond ve výši 32,5 mil. Kč, v roce 2013 činily odpisy 32,3 mil. Kč. Vynaložené výdaje na opravy a udržování v roce 2012 činily 28,1 mil. Kč v roce 2013 29 mil. Kč. Toto je jednoduše znázorněno v tabulce č. 24.

Můžeme tedy říci, že by město mohlo vynaložit více výdajů na opravy staršího majetku, protože by zmiňovaný nově vytvářený fond nebyl vyčerpán ani v roce 2012, ani v roce 2013. Neobávám se toho, že by město mělo problém se stanovením dalších oprav dlouhodobého majetku.

Tab. 24 Tvorba, čerpání a zůstatek fondu oprav v Kč

Rok	Tvorba fondu	Čerpání fondu	Zůstatek
2012	32,5	28,1	4,4
2013	32,3	29,0	3,3

Zdroj: vlastní zpracování

Cílem tvorby tohoto fondu je, aby město mělo k dispozici zdroj na opravy a udržování, a aby nebylo závislé na dotacích, jako je tomu v současné době.

6.2 Zvýšení cen vstupného

Při analýze výdajů na opravy a udržování jsem narazila na výdaje směřující na městské koupaliště a rekreační objekt Štěrkovské, kde jediným společníkem je město Otrokovice. Tyto dva objekty má ve správě společnost TEHOS s.r.o. Myslím si, že i v této oblasti by město Otrokovice mohlo zakročit drobnou změnou, a tou je navýšení cen vstupného.

Následující tabulka zobrazuje příjmy městského koupaliště Otrokovice a rekreačního objekt Štěrkovské (ROŠ) v letech 2010 až 2012.

Tab. 25 Příjmy městského koupaliště Otrokovice a rekreačního areálu Štěrkovské v letech 2010 – 2012 v Kč

Rok	Koupaliště			Štěrkovské
	Vstupné a služby	Nájem bufetu	Celkem	Vstupné
2012	730 620	175 000	905 620	422 970
2011	754 205	163 000	917 205	309 280
2010	831 375	82 000	913 375	377 440

Zdroj: vlastní zpracování

Dále je nutné porovnat výdaje na opravy a udržování, které jsou na městské koupaliště Otrokovice ročně kolem 2 mil. Kč a na ROŠ kolem 800 tis. Kč.

Na první pohled je zřejmé, že město Otrokovice dotuje provoz těchto dvou areálů. Příjmy u koupaliště pokrývají necelých 50 % výdajů, u ROŠ je tento podíl také kolem 50 %.

Město Otrokovice se snaží nabídnout svým občanům služby za přijatelnou cenu. V roce 2012 město dokonce ceny vstupného na koupaliště snížilo a nabídlo návštěvníkům levnější balíčky (rodinné vstupné, dítě a rodič). Ceny u ROŠ jsou po několik let na stejné úrovni. Vzhledem k rostoucím cenám (energie, mzdy) by mělo město zvážit ceny vstupného.

Bude koupaliště a ROŠ konkurenčně schopné při zvýšení cen vstupného? Ceny okolních koupališť Zlín Louky a Hulín jsou pro dospělého na stejné úrovni, tj. 50 Kč celodenní vstupné pro dospělého. Výjimku tvoří opravené koupaliště v Sazovicích, kde celodenní vstupné pro dospělého vyjde na 100 Kč. I přes tuto dvounásobnou výši vstupného je koupaliště v letních měsících plně obsazeno.

Při navýšení cen vstupného je počítáno s 5 % poklesem návštěvnosti. Domnívám se, že vyšší pokles vzhledem k cenám okolních koupališť nehrozí. Pokud by návštěvníci uvažovali o změně koupaliště, musí počítat i s náklady na dopravu např. do Hulína či Zlín Louk a zpět.

Následující tabulka zobrazuje ceny vstupného v roce 2012 a počet návštěvníků a současně návrh nových cen a propočty na počet návštěvníků z roku 2012 z již zmiňovaných 5 % poklesem.

Tab. 26 Vstupné v Kč a počet návštěvníků v roce 2012 a návrh změny ceny městského koupaliště Otrokovice

Druh vstupného	2012		Návrh	
	Cena v Kč	Počet návštěvníků	Cena v Kč	Počet návštěvníků
Celodenní dospělí	50	7 072	55	6 700
Celodenní do 15 let	20	3 904	25	3 710
Celodenní ZTP	10	365	15	350
Po 15 hod dospělí	30	6 567	35	6 350
Po 15 hod do 15 let	10	4 527	15	4 300

Zdroj: vlastní zpracování

Ceny ostatních doplňkových služeb (zapůjčení lehátka, zapůjčení míče, zapůjčení vybavení na ping pong) ponecháme stejné a budeme počítat se stejnou výší jako v roce 2012, tj. cca 50 000 Kč. I nájemné bufetu ponecháme na úrovni 175 000 Kč.

Celkové příjmy činily v roce 2012 ze vstupného, doplňkových služeb a nájemného bufetu 905 600 Kč. Po změně by bylo 978 250 Kč, jedná se tedy o navýšení o 72 650 Kč. Toto navýšení není samozřejmě velké, ale město Otrokovice potřebuje do příjmů každou korunu. Další výhodou zvýšení ceny vstupného pozorují v menším snížení počtu návštěvníků. Dojde zejména ke zvýšení bezpečnosti. Kladně hodnotím zavedení balíčků. Ovšem i zde by měla proběhnout revize cen.

Pokud se ve stejném duchu podíváme na ROŠ bude tabulky vypadat následovně.

Tab. 27 Vstupné v Kč a počet návštěvníků v roce 2012 a návrh změny ROŠ

Druh vstupného	2012		Návrh	
	Cena v Kč	Počet návštěvníků	Cena v Kč	Počet návštěvníků
Celodenní dospělí	20	17 193	30	9 000
Celodenní do 15 let	10	7 911	20	4 000
Po 15 hod dospělí	-	-	16	8 200
Po 15 hod do 15 let	-	-	10	3 900

Zdroj: vlastní zpracování

Domnívám se, že navýšení cen ROŠ nezpůsobí změnu v počtu návštěvníků. Pokud si návštěvníci uvědomí, že ze vstupného si platí i využití sociálního zařízení, sprchy, bezplatný tobogán a dětské bazény, jedná o symbolické vstupné. Pokud má maminka s dítětem vyrazit několikrát týdně s dítětem k vodě, je pro ni určitě cenově přijatelnější ROŠ. Jsou zde k dispozici dva dětské bazény, skluzavky, hřiště a houpačky.

Po změně vstupného jsou celkové příjmy 512 000,--, jedná se o navýšení 89 030 Kč.

6.3 Městské byty

Další téma, které je spojeno s majetkem, výdaji na opravy, investicemi a příjmy z majetku je cena nájmu městských bytů. Bohužel se mi přes velkou snahu nepodařilo získat všechny potřebné informace. Čerpané informace jsou zejména z výročních zpráv společnosti TEHOS s.r.o., která má městské byty ve správě.

Otrokovice mají v majetku převážně malometrážní městské byty, to jsou především byty o velikosti 1+1 a 1+kk. Tyto byty se dají rozdělit na byty sociální a startovací. Na oba typy bytů je nutné podat žádost na město. Příslušné orgány města Otrokovice vyhodnotí žádost dle předem stanovených kritérií.

Město Otrokovice má stabilní výši městských bytů. V roce 2012 uvedla do provozu další malometrážní byty. Městské byty se nenabízejí občanům k prodeji. Město prodávalo v minulosti zejména městské domy a pozemky.

Následující tabulka zahrnuje vývoj počtu bytových jednotek v kusech.

Tab. 28 Počet městských bytových jednotek v Otrokovicích v letech 2005 až 2012

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
310	309	309	309	309	309	309	411

Zdroj: vlastní zpracování podle Tehos s.r.o.

Další tabulka zachycuje převedené nájemné z městských bytů na účet města Otrokovice v tis. Kč.

Tab. 29 Nájemné převedené na účet města v tis. Kč v letech 2005 až 2012

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
5 857	5 890	5 967	6 113	6 320	7 160	7 378	9 428

Zdroj: vlastní zpracování podle Tehos s.r.o.

Kdyby nájemníci v městských bytech platili řádně, převedená částka by byla vyšší v každém roce. Bohužel se našli tací, kteří řádně nájemné neplatili, a město musí tyto dlužné částky soudně vymáhat. Ke dni 31. 12. 2012 činilo dlužné nájemné z městských bytů 2 876 397 Kč.

Ve výročních zprávách společnosti Tehos s.r.o. jsou uvedeny některé příklady dlužníků včetně jejich dluhu. Dlužné nájemné včetně poplatku z prodlení činí i přes 200 tis. Kč na jednoho dlužníka. Otázkou zůstává, jak je možné, že město Otrokovice nechalo dlužníky bydlet dál v městském bytě i přes to, že neuhradili nájemné. Pokud by neplatiče vystěhovali a nabídli byt dalším občanům, kteří na byt marně čekají, příjem do městského rozpočtu mohl být vyšší. Správce městských bytů zastává názor, že dlužné nájemné nebude ani přes velkou snahu vymožen.

Samozřejmě je nutné zhodnotit výši nájemného, které si město stanovuje. Dle zjištěných informací je jednotná cena 45 Kč/m² bez ohledu na to, zda-li je byt po rekonstrukci či nikoliv. Také není stanovena rozdílná cena pro byty, které se nacházejí blíže centru a v okrajových částech města.

Pokud srovnáme nájemné, které požadují soukromí vlastníci bytů v Otrokovicích, dostaneme se přibližně na hodnotu 90 Kč/m². Bohužel není zpracována jednotná cenová mapa nájemného. Cena pronájmu u bytových jednotek v osobním vlastnictví je velmi ovlivněna polohou bytu či provedenou rekonstrukcí jak v samotném bytě jak bytovém domě.

Soukromé osoby pronajímají byt za účelem zvýšení svého příjmu a využití volného majetku. Město Otrokovice není podnikatelským subjektem, jehož cílem je maximalizace zisku. Při pronájmu městských bytů se zaměřuje zejména na potřeby svých občanů. Město Otrokovice nejvíce realizuje pronájem sociálně slabším rodinám, především rodinám s dětmi. Také má i startovací byty pro mladé rodiny.

Město Otrokovice samozřejmě investuje prostředky do správy těchto bytů, postupně se snaží bytové domy revitalizovat.

Domnívám se, že by město mělo zhodnotit výši nájemného z městských bytů. Zejména by mělo zavést rozdílné nájemné podle polohy bytu. Také by mělo nájemné ovlivnit to, zda-li pronajímají starší bytovou jednotku či byt po rekonstrukci. Otázkou zůstává také cena 45 Kč/m².

Město Otrokovice by mělo být důslednější při výběru nájemného. Pokud některý z nájemníků opakovaně nájem nezaplatil a stává se dlužníkem, je dle mého názoru vhodné ukončit nájemní vztah s dotyčným a byt poskytnout těm, kteří marně na přidělení městského bytu čekají. Nejen, že převedené nájemné z těchto bytů je nižší než se kterým město do rozpočtu počítalo, také vznikají další náklady spojené s vymáháním dlužných částek.

ZÁVĚR

Diplomová práce s názvem *Evaluace vlivu majetku města Otrokovice na jeho financování* měla zhodnotit vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města, kde důležité bylo zaměření zejména na dotace, výdaje na investice, opravy a udržování. Dále součástí této diplomové práce je rozbor majetku města Otrokovice. Cílem bylo zpracovat doporučení pro město Otrokovice s ohledem na majetek města, jeho vývoj a výdaje na opravy a udržování.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsem metodou popisu zpracovala základní pojmy, které souvisejí s finančním systémem územní samosprávy, a to jsou zejména pojmy rozpočet, rozpočtové příjmy, rozpočtové výdaje, rozpočtová opatření, rozpočtový proces a další. Dále jsou zpracovány teoretické poznatky k majetku územních samospráv. Popsala jsem možnosti, jakými mohou územní samosprávné celky majetek nabývat, blíže jsem popsala smluvní nabývání majetku, na základě zákona, nabývání děděním apod. Také jsem rozčlenila a definovala dlouhodobý majetek na hmotný, nehmotný, finanční, ale také podrozvahový. Praktická část je rozdělena do tří kapitol. První je věnována krátké socioekonomické analýze města Otrokovice, které představuje stručnou charakteristiku města. Druhá část analyzuje rozpočet města v letech 2005 až 2012. Za každý rok je zpracována analýza příjmů a výdajů města Otrokovice, ale i krátké shrnutí analyzovaného období s využitím grafů a tabulek. V druhé části jsem se zaměřila na stav a vývoj majetku v letech 2005 až 2012, kde nejdůležitější částí pro vytvoření návrhu byl dlouhodobý hmotný majetek. Můžu konstatovat, že město Otrokovice se snaží každoročně rozvíjet svůj majetek. V souvislosti s investicemi do rozvoje majetku město žádá o dotace. Z vlastních příjmů by nebyla schopný rozvíjet majetek, jak se tomu dařilo v minulosti a daří i nyní. Kapitola odpisy zachycuje zejména změnu v legislativě a stručně tyto změny popisuje. Za důležitou kapitolu v praktické části považuji Výdaje na opravy a udržování, která sice krátce, ale zato o to důležitěji popisuje situaci výdajů na opravy majetku města Otrokovice. Je zřejmé, že město Otrokovice i na rozsáhlejší opravy svého majetku musí žádat o dotace. Netvoří si v současné době žádný fond, který by jim sloužil na opravy.

Další část této diplomové práce je návrhová část pro město Otrokovice. Jedno z mých doporučení pro město je zaměřit svůj zájem a finanční prostředky na stávající majetek. Není potřeba dále majetek rozvíjet v tak dynamickém tempu jako dosud. Je zřejmé, že i této oblasti se dotýká politika. Prvním z mých návrhů pro město je založit a vytvářet Fond oprav, který by se vytvářel z odpisů a sloužil by na opravy a udržování majetku ve vlast-

nictví města. Druhým doporučením je návrh zvýšení cen vstupného na městské koupaliště Otrokovice a rekreační areál Štěrkoviště. V tomto návrhu je analýza stavu v roce 2012 a odhad po provedených změnách vstupného.

V poslední části je provedeno krátké zhodnocení a doporučení v oblasti městských bytů. Největší problém spatřuji v jednotné ceně nájemného bez ohledu na stáří, polohu či provedenou rekonstrukci v bytě. Město by mělo zvážit změnu cenu nájemného. Dále by se mělo zaměřit na efektivnější výběr nájemného, eventuelní včasné ukončení nájemních smluv, aby nedocházelo k tak vysokým dlužným částkám na nájemném, které město s velkou pravděpodobností v rozpočtu obce nikdy neuvidí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

HAVLAN, Petr. Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě. 2., aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Linde, 2008, 318 s. ISBN 978-80-7201-708-9.

KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. Praha: Linde, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

LAJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007, 151 s. ISBN 978-80-7204-495-5.

MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. Vyd. 1. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 8086199231.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. 2011. Neziskové organizace. 11. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7263-675-4.

NOVÁKOVÁ, Štěpánka, 2006. Účetnictví státní správy a samosprávy. Vyd. 1. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1068-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 8072610864.

PEKOVÁ, Jitka. Místní rozpočty. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997, 253 s. ISBN 80-7079-704-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana, 2010. Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací. Vyd. 1. Praha: Acha obec účtuje.

SVOBODOVÁ, Jaroslava et al., 2011. Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky. Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7263-657-0.

TOMANCOVÁ, Jaroslava, Jan OBROVSKÝ a Antonín BRTOUN. Veřejná správa a finance. 1.vyd. Brno: Albert, 2009, 164s. ISBN 978-80-7326-162-7.

Internetové zdroje

Dům dětí a mládeže Sluníčko Otrokovice [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: http://www.ddmslunicko.cz/info_ddm.htm

Charita sv. Anežky Otrokovice [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.otrokovice.charita.cz/index.php/sluzby>

Městský úřad Otrokovice [online]. 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: www.otrokovice.cz

Moravská vodárenská, a.s. [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.smv.cz/vse-o-vode.html>

MŠO [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.mso.wz.cz/>

Nová cyklostezka kopíruje Bařův kanál, nabízí 80 kilometrů po rovině [online]. 2010 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/tipy-na-vylety/197147-nova-cyklostezka-kopiruje-batuv-kanal-nabizi-80-kilometru-po-rovince.html>

Řeka Morava [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://reka-morava.sije.cz/otrokovice>

Senior Otrokovice [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.senior-otrokovice.cz/index.php?page=about&lang=CZ>

Správní mapa ČR [online]. 2006 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://spravnimapa.topograf.cz/zlinsky-kraj>

Toma a.s. [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.tomaas.cz/page/1712.cistirna-vod/>

TS Otrokovice [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.tsotrokovice.cz/sluzby>

Výroční zprávy TEHOS s.r.o. 2006-2013

Zlínský kraj - Východní Morava [online]. 2014 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/37/otrokovice>

Interní materiály města Otrokovice

MĚSTO OTROKOVICE, 2005 – 2012c. Rozpočet města Otrokovice na roky 2005 – 2012. Otrokovice: Město Otrokovice.

MĚSTO OTROKOVICE, 2005 – 2012c. Výsledovka města Otrokovice na roky 2005 – 2012. Otrokovice: Město Otrokovice.

MĚSTO OTROKOVICE, 2005 – 2012c. Rozvaha Otrokovice na roky 2005 – 2012. Otrokovice: Město Otrokovice.

MĚSTO OTROKOVICE, 2005 – 2012c. Závěrečný účet města Otrokovice na roky 2005 – 2012. Otrokovice: Město Otrokovice.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

a.s.	Akciová společnost
apod.	A podobně
atd.	A tak dále
č.	Číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
Ha	Hektar
Kč	Korun českých
Mil.	Milion
Obr.	Obrázek
ROP	Regionální operační programy
ROŠ	Rekreační objekt Štěrkovické
s.	Strana
Sb.	Sbírka
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
Tab.	Tabulka
Tis.	Tisíc
Tj.	To je
Tzv.	Tak zvaný
VHP	Výherní hrací přístroje
VLT	Video loterijní terminál
%	Procento

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Poloha města Otrokovice (Správní mapa, ©2006) .....</i>	35
<i>Obr. 2 Vývoj obyvatel v letech 2005 – 2012 v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014).....</i>	40
<i>Obr. 3 Věková skladba obyvatel Otrokovice ke dni 31. 12. 2012 (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014) .....</i>	41
<i>Obr. 4 Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014) .....</i>	42
<i>Obr. 5 Zaměstnání podle odvětví ekonomické činnosti v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014) .....</i>	47
<i>Obr. 6 Zaměstnání podle postavení v zaměstnání v Otrokovicích (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014) .....</i>	48
<i>Obr. 7 Míra nezaměstnanosti v letech 2007 – 2011 v Otrokovicích v % (vlastní zpracování podle ČSÚ, ©2014) .....</i>	49
<i>Obr. 8 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2005 (vlastní zpracování) .....</i>	53
<i>Obr. 9 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2005 (vlastní zpracování).....</i>	54
<i>Obr. 10 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2006 (vlastní zpracování) .....</i>	57
<i>Obr. 11 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2006 (vlastní zpracování).....</i>	58
<i>Obr. 12 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2007 (vlastní zpracování) .....</i>	60
<i>Obr. 13 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2007 (vlastní zpracování).....</i>	61
<i>Obr. 14 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2008 (vlastní zpracování) .....</i>	63
<i>Obr. 15 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2008 (vlastní zpracování).....</i>	64
<i>Obr. 16 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2009 (vlastní zpracování) .....</i>	67
<i>Obr. 17 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2009 (vlastní zpracování).....</i>	68
<i>Obr. 18 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2010 (vlastní zpracování) .....</i>	70
<i>Obr. 19 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2010 (vlastní zpracování).....</i>	71
<i>Obr. 20 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2011 (vlastní zpracování) .....</i>	74
<i>Obr. 21 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2011 (vlastní zpracování).....</i>	75
<i>Obr. 22 Příjmy rozpočtu města Otrokovice v roce 2012 (vlastní zpracování) .....</i>	77
<i>Obr. 23 Výdaje rozpočtu města Otrokovice v roce 2010 (vlastní zpracování).....</i>	78
<i>Obr. 24 Vývoj příjmů rozpočtu města Otrokovice v letech 2005 – 2012 (vlastní zpracování) .....</i>	80

<i>Obr. 25 Celkové výdaje a výdaje na investice rozpočtu města Otrokovice v letech 2005 – 2012 .....</i>	<i>81</i>
<i>Obr. 26 Vývoj dlouhodobého hmotného majetku v Otrokovicích v letech 2005 až 2012 v korunách (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014) .....</i>	<i>84</i>
<i>Obr. 27 Vývoj vybraných druhů s taveb v letech 2005 až 2012 v Kč (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014) .....</i>	<i>85</i>
<i>Obr. 28 Vývoj vybraných druhů s taveb v letech 2005 až 2012 v Kč (vlastní zpracování) .....</i>	<i>85</i>
<i>Obr. 29 Vývoj dlouhodobého nehmotného majetku v Otrokovicích v letech 2005 až 2012 v korunách (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014) .....</i>	<i>86</i>
<i>Obr. 30 Vývoj dlouhodobého finančního majetku v Otrokovicích v letech 2005 až 2012 v Kč (vlastní zpracování podle Město Otrokovice, ©2014) .....</i>	<i>87</i>
<i>Obr. 31 Vývoj výdajů v letech 2000 – 2012 v tis. Kč v Otrokovicích (vlastní zpracování) .....</i>	<i>89</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Příjmy a výdaje rozpočtu územních samosprávných celků .....</i>	21
<i>Tab. 2 Vývoj počtu obyvatel v letech 1961 až 1992 v Otrokovicích .....</i>	40
<i>Tab. 3 Počet vyjíždějících obyvatel města Otrokovice do zaměstnání .....</i>	48
<i>Tab. 4 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč.....</i>	51
<i>Tab. 5 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč.....</i>	51
<i>Tab. 6 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč.....</i>	55
<i>Tab. 7 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč.....</i>	56
<i>Tab. 8 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč.....</i>	59
<i>Tab. 9 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč.....</i>	59
<i>Tab. 10 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	62
<i>Tab. 11 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	62
<i>Tab. 12 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	65
<i>Tab. 13 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	66
<i>Tab. 14 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	69
<i>Tab. 15 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	69
<i>Tab. 16 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	72
<i>Tab. 17 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	72
<i>Tab. 18 Schválený a skutečný rozpočet příjmů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	76
<i>Tab. 19 Schválený a skutečný rozpočet výdajů města Otrokovice podle druhu v tis. Kč .....</i>	76
<i>Tab. 20 Podíl investic na celkových výdajích a podíl investic, oprav a udržování na celkových výdajích v %.....</i>	82
<i>Tab. 21 Vývoj dlouhodobého majetku dle druhu v letech 2005 až 2012 v procentech .....</i>	83

<i>Tab. 22 Odpisy majetku v Kč.....</i>	<i>88</i>
<i>Tab. 23 Rozpočtové výdaje na opravy a udržování v tis. Kč v letech 2005 až 2012.....</i>	<i>90</i>
<i>Tab. 24 Tvorba, čerpání a zůstatek fondu oprav v Kč .....</i>	<i>93</i>
<i>Tab. 25 Příjmy městského koupaliště Otrokovice a rekreačního areálu Štěrkoviště v letech 2010 – 2012 v Kč.....</i>	<i>93</i>
<i>Tab. 26 Vstupné v Kč a počet návštěvníků v roce 2012 a návrh změny ceny městského koupaliště Otrokovice .....</i>	<i>94</i>
<i>Tab. 27 Vstupné v Kč a počet návštěvníků v roce 2012 a návrh změny ROŠ.....</i>	<i>95</i>
<i>Tab. 28 Počet městských bytových jednotek v Otrokovicích v letech 2005 až 2012.....</i>	<i>96</i>
<i>Tab. 29 Nájemné převedené na účet města v tis. Kč v letech 2005 až 2012.....</i>	<i>96</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Podíl investic a oprav na výdajích města 2000-2013 v tis. Kč

PŘÍLOHA P I: PODÍL INVESTIC A OPRAV NA VÝDAJÍCH MĚSTA 2000-2013 V TIS. KČ

(Zdroj: Město Otrokovice, ©2014)

Podíl investic a oprav na výdajích města 2000 - 2013 v tis.Kč

Rok	celkem výdaje	výd.bez oprav provozní	údržba opravy a	investiční výdaje	opr.a údrž. Investice+
2000	320 187	184 901	35 370	99 916	135 286
2001	255 299	160 809	20 186	74 304	94 490
2002	326 842	183 889	30 706	112 247	142 953
2003	358 476	263 919	27 004	67 553	94 557
2004	388 331	278 434	34 911	74 986	109 897
2005	312 239	219 532	31 819	60 888	92 707
2006	354 886	234 610	24 296	95 980	120 276
2007	430 380	272 989	28 390	129 001	157 391
2008	505 437	327 884	26 236	151 317	177 553
2009	461 723	302 974	22 520	136 230	158 750
2010	393 611	301 916	22 638	69 057	91 695
2011	489 804	295 932	23 915	169 958	193 873
2012	299 500	219 193	28 072	52 234	80 306
2013	310 330	230 153	29 434	50 743	80 177